

SILMU ry

Maaseudun

Leader -kehittämishojjelma

2007 - 2013

MAASEUDUN KEHITTÄMISYHDISTYS SILMU ry -
LANDSBYGDENS UTVECKLINGSFÖRENING SILMU rf

Kannen kuva: Tea Itkonen, akvarellipiirros 2007

Kehittämishjelman kirjoitustyö: Mari Mäki-Kahma-Lahti

Kehittämishjelman julkaisuasu: Ulla-Maija Knuutti, Laurea-ammattikorkeakoulu, Hyvinkää

SISÄLLYSLUETTELO

ALKUSANAT	7
1 SILMU ry rf	
1.1 UUSI ALUE - UUSI OHJELMA	8
1.1.1 Toiminta-alueen taustoja	8
1.1.2 SAMPo ry	8
1.1.3 Idässä Itää ry - Gro i Öst rf	9
1.2 YHDISTYMISPROSESSI JA UUDET HAASTEET	10
1.3 YHDISTYKSEN STRATEGIA	11
2 UUSI TOIMINTA-ALUE	
2.1 TOIMINTA-ALUEEN KUVAUS	11
2.2 TOIMINTAYMPÄRISTÖN TILASTOTIETOJA	15
2.2.1 Väestörakenne ja perustiedot	15
2.2.2 Elinkeinorakenne ja työpaikat	16
2.2.3 Palvelujen kuvaus	17
2.3 LAAJAN TOIMINTA-ALUEEN HAASTEET	17
3 MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMA 2007-2013	
3.1 MÄNTSÄLÄN SUURALUE	18
3.1.1 Strategia	18
3.1.2 Ohjelman laatimisprosessin kuvaus lyhyesti	18
3.1.3 Tavoitteet	19
3.1.4 Nykytilan arviointi	19
3.1.5 Toimintalinjat	20
a. Yrittäminen ja työ	20
b. Osaaminen	21
c. Kylä ja kulttuuri	22
d. Lähi-infra	23
e. Ympäristö ja luonto	24
3.2 PORVOON JA LOVIISAN SUURALUEET	25
3.2.1 Strategia	25
3.2.2 Ohjelman laatimisprosessin kuvaus lyhyesti	26
3.2.3 Tavoitteet	26
3.2.4 Nykytilan arviointi	26
3.2.5 Toimintalinjat	28
a. Elinkeinot ja työllisyys	28
b. Kylien kehitys	29
c. Saaristo	30
d. Kaupunki - maaseutu	31
e. Ympäristö	31
f. Kulttuuri	32
g. Nuoriso	32

4	YHTEISTYÖ JA KANSAINVÄLISYYS	
4.1	SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN MAHDOLLISUUDET	33
4.1.1	Kunnat	33
4.1.2	Uudenmaan TE -keskus	33
4.1.3	Maakuntaliitot	33
4.1.4	Työnjako yrityspalveluiden osalta	34
4.1.5	Muut yhteistyötahot	34
4.1.6	Verkostoituminen	35
4.2	KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	35
5	TOIMINNAN TOTEUTUS	
5.1	HALLINTO	36
5.1.1	Yleistä	36
5.1.2	Jäsenistö	37
5.1.3	Hallitus	37
5.1.4	Toimisto	37
5.2	KEHITTÄMISHANKKEET JA NIIDEN VALINTA	38
5.3	TIEDOTTAMINEN	39
6	RAHOITUS	41
7	SEURANTA, ARVIOINTI JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	
7.1	SEURANNAN TOTEUTUS JA ARVIOINTI	42
7.2	TOIMINNAN KEHITTÄMINEN	44

LIITTEET

- Liite 1: Neuvottelumuistio 8.11.2006
- Liite 2: Neuvottelumuistio 14.11.2006
- Liite 3: Leader -ohjelmatyöryhmän jäsenet
- Liite 4: Ohjelmantyöryhmän muistio 15.12.2006
- Liite 5: Perustamiskokouksen pöytäkirja 9.1.2007
- Liite 6: Ohjelmatyöryhmän muistio 9.1.2007
- Liite 7: Ohjelmatyöryhmän muistio 8.2.2007
- Liite 8: SILMU ry rf hallitus vuonna 2007
- Liite 9: SILMU ry rf hallituksen kokous 19.2.2007
- Liite 10: Tilastotietoja alueelta
- Liite 11: Kuntaosuudet
- Liite 12: Kunnanjohtajien kokous 23.2.2007
- Liite 13: SILMU ry rf säännöt
- Liite 14: Toimintaa kuvaavia indikaattoreita
- Liite 15: Toiminnan tulosten indikaattoreita
- Liite 16: Toiminnan menestystekijöitä

ALKUSANAT

SILMU ry rf on riippumaton maaseudun kehittämisväline, joka on perustettu valtakunnallisten maaseudun kehittämisohjelmien avulla luomaan, edistämään ja tukemaan alueensa yhteisöllisiä hankkeita. Yhdistys on sitoutunut toiminta-alueensa maaseutualueiden monipuolisen kehityksen ja hyvinvoinnin takaajaksi.

Yhdistys on tietoinen alueensa kaksijakoisuudesta. Toiminta-alueella on ydinmaaseutualueita, missä korostuvat harvan asutuksen tuomat palveluiden tavoitettavuusongelmat, koulutusteen alhaisuus, elinkeinorakenteen haavoittuvuus sekä maatalouden palvelujen rakenteellinen muutos heikompaan suuntaan. Toisaalta myös kasvuhakuisen, vahvasti pääkaupunkiseudun metropolialueen vaikutuksessa olevan alueen kilpailukykyisen elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistamisella on suuri merkitys. Maantieteellisesti yhtenäisen alueen polarisoituneesta kehityksestä huolimatta tavoitteena on luoda koko toiminta-alueelle ympäristö, joka on turvallinen, viihtyisä ja virikkeitä luova. Ympäristön tulee myös kannustaa yhteistoimintaan asukkaiden kesken sekä tarjota hyvät ja kiinnostavat puitteet elinkeinotoiminnan harjoittamiselle.

Yhdistys haluaa vahvistaa ja syventää ihmisten suvaitsevuuksia ja vastuuta lähimmäisistään ja kanssaihmisistään. Oman lähialueen ympäristöhankkeet opettavat ymmärtämään, että ”local” on yhtä kuin ”global” (paikallisuus - maailmanlaajuisuus) - kysymys on vain hankkeiden mitterosta.

SILMU ry rf:n toiminta perustuu avoimuuteen sekä toimijatahojen alueelliseen tasapuolisuuteen. Yhdistys on aktiivisessa yhteistoiminnassa alueen muiden sidosorganisaatioiden ja naapuritoimintaryhmien kanssa. Alueen kunnat ovat tärkeimpiä julkisen tahon kumppaneita. Lisäksi yhteistyö Uudenmaan TE -keskuksen sekä maakuntaliittojen kanssa on alueellisen toiminnan ja kehityksen kannalta merkittävää.

SILMU ry rf on uusivanha konkari, jonka perustajayhdistykset - Idässä Itää ry ja SAMPo ry - ovat olleet maaseudun kehittämistyössä mukana jo viimeiset kymmenen vuotta. Tämä ohjelma on yhdistysten ja alueiden kansalaisten yhteinen tahto ja näkemys siitä, miten maaseutualueita tulee kehittää kolmentoista kunnan alueella vuosina 2007-2013.

Ohjelman kehittämisosa (luku 3) on jaettu kahteen osioon ilmentämään alueen erilaisia tarpeita ja toimenpiteitä niiden tyydyttämiseksi. Sisällöltään ne ovat perustajayhdistysten ohjelmien kansalaistyön tuloksia ja ilmentävät näin aidosti SILMU ry rf:n toiminta-alueen tahdon. Perustajayhdistysten ohjelmat harmonisoitiin yleisiltä osiltaan SILMU ry rf:n näköisiksi. Harmonisointi toteutettiin yhdessä ohjelman laatimista varten perustetun ohjelmatyöryhmän ja perustajayhdistysten toimistojen kanssa. Varsinainen kirjoittaminen ja julkaisuasuun saattaminen teetettiin ostopalveluna.

Hallitus

1 SILMU ry rf

1.1 UUSI ALUE - UUSI OHJELMA

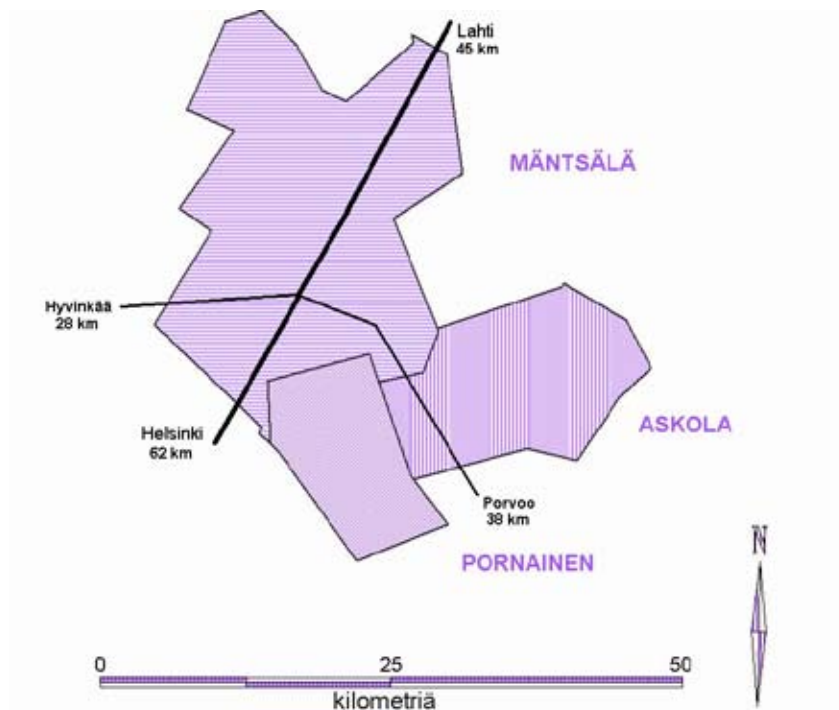
1.1.1 Toiminta-alueen taustoja

Suomen ensimmäisellä EU-rakenerahastokaudella 1995-1999 toimi nykyisellä SILMU ry rf:n toiminta-alueen 13 kunnan alueella kaksi toimintaryhmää (SAMPo ry ja Itä-Uudenmaan Leader II). Toisella kaudella 2000-2006 muuttuivat yhdistysten toiminta-alueet, jolloin toimintaryhmien kymmenen kunnan alueelle perustettiin uusi yhdistys Idässä Itää ry. Sampo ry jatkoi toimintaryhmänä kolmen kunnan alueella.

1.1.2 SAMPo ry

Maaseudun kehittämissyhdystys SAMPo ry perustettiin vuonna 1997. Tällöin toiminta-alueena oli Askolan, Mäntsälän, Pornaisten, Porvoon ja Sipoon kunnat. Paikallisen omaehtoisuuden maaseutuohjelmaa (POMO) toteutettiin ohjelmakaudella 1995-1999 ja Alueellisen maaseudun kehittämissuohjelmaa (ALMA) 2000-2006. Toisen ohjelmakauden aikana toiminta tapahtui yhdessä Askolan, Mäntsälän ja Pornaisten kuntien kanssa.

Ohjelmakausien hankkeet ovat painottuneet kylien kehittämiseen ja ympäristön tilan kohentamiseen. Hankkeiden vaikutukset näkyvät monella kylällä vireänä toimintana, harrastusmahdollisuuksien parantumisena, elinympäristön viihtyisyyden lisääntymisenä ja palvelujen saataisuuden parantumisena. Rahoitettuja hankkeita ajalla 1997-2006 on yhteensä 162.

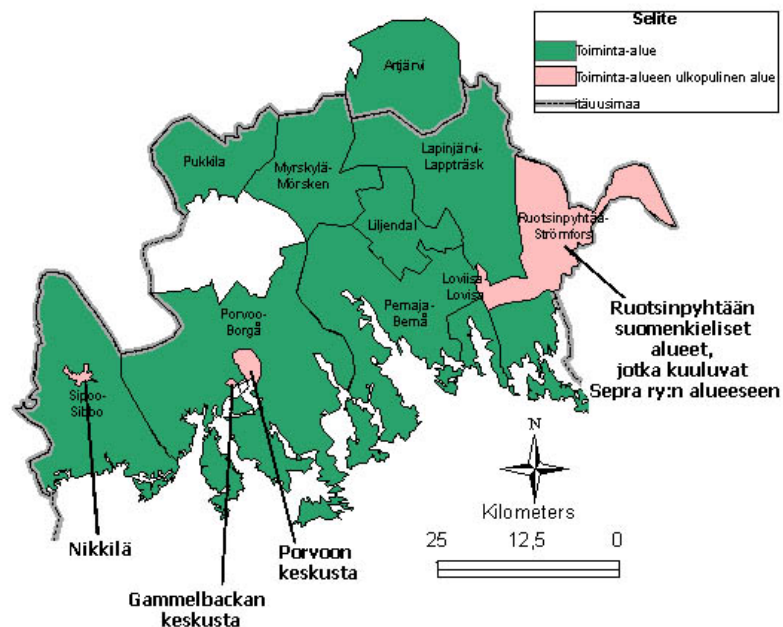

KUVA 1. SAMPo ry toiminta-alue 2000-2006

1.1.3 Idässä Itää ry - Gro i Öst rf

Itä-Uudenmaan Leader II pohjalle perustettu Idässä Itää ry - Gro i Öst rf on toteuttanut toimintaryhmyötä POMO+ -rahoituksella vuosina 2000-2006 Projektum - nimisen paikallisen kehittämissuhtelman mukaisesti. Projektum -ohjelmalla on neljä toimintalinjaa ja pääasiallinen kehittämistarve on syntynyt maaseudun rakennemuutosten johdosta.

Ohjelman pyrkimyksenä on ollut alueellisen ja kyläkohtaisen yhteenkuuluvuuden lisääminen ja sitä kautta ihmisten hyvinvoinnin, yhteistoiminnan ja paikallisen identiteetin vahvistaminen. Ohjelmalla on haluttu luoda edellytyksiä ihmisten realistisiin mahdollisuuksiin asua ja toimia maaseudulla, jotta haja-asutusalueiden pienet kylätkin pysyisivät elinvoimaisina. Itä-Uudenmaan Leader II ja Idässä Itää ry - Gro i Öst rf toimintojen kautta on vuosina 1995-2006 rahoitettu 230 paikallista kehittämishanketta.

KUVA 2. Idässä Itää ry toiminta-alue 2000-2006

1.2 YHDISTYMISPROSESSI JA UUDET HAASTEET

Uutta EU:n rahastokautta 2007-2013 varten toimintaryhmät laativat uudet kehittämissuunnitelmansa, jotka jätettiin maa- ja metsätalousministeriölle 15.12.2005. Toukokuussa 2006 ministeriö antoi kaikille Suomen 58 toimintaryhmälle suunnitelmista palautteen, jossa 15 ryhmää (joukossa kaikki Uudenmaan TE -keskuksen alueen ryhmät) saivat kehotuksen käydä tuloksellisia keskusteluja muiden naapuritoimintaryhmien kanssa niin, että kaikkien toimintaryhmien alueista tulee pitkällä tähtäimellä toimintakelpoisia. Täydennetyt ohjelmat toimitettiin ministeriölle 29.9.2006.

Koska kesän aikana ei aluemuutoksiin taikka yhdistymisten osalta ollut tapahtunut mainittavaa edistystä, tuli ministeriöstä marraskuun alussa uusi kirje. Kirjeessä todettiin, että mikäli toimintaryhmien alueet eivät muutu alueen keskinäisten neuvottelujen tuloksena, mikään neuvottelujen osapuolena olevista toimintaryhmistä ei täytä Leader -toiminnan kriteerejä, eikä saa Leader -rahoitusta. Takarajaksi oli määrätty 15.11.2006.

Runsaan viikon aikana ja kymmenen alueellisen ja paikallisen kokouksen tuloksena päätti Idässä Itää ry:n ja SAMPo ry:n hallitusten muodostama yhteistyöryhmä 14.11.2006 uuden, yhteisen yhdistyksen perustamisesta, joka tulisi toteuttamaan yhdistysten alueella Manner-Suomen neljännessä toimitalinjassa tarkoitettua Leader -ohjelmaa (Liitteinä 1 ja 2 kokousmuistiot 8.11.2006 ja 14.11.2006). Perustajayhdistykset nimesivät ohjelmatyöryhmän, jonka tehtäväksi annettiin uuden yhteisen ohjelman laatiminen (Liitteet 3-9). Vanhat yhdistykset Idässä Itää ry ja SAMPo ry vastaavat vielä molemmat omista velvoitteistaan nykyisen ohjelmakauden osalta vuoden 2008 loppuun asti.

Uuden yhdistyksen perustamiskokous pidettiin 9.1.2007. Yhdistys sai nimekseen Maaseudun kehittämissyhdystys - Landsbygdens utvecklingsförening SILMU ry rf, josta käytetään nimeä SILMU ry rf (Liite 5).

KUVA 3. SILMU ry rf toteuttaa toimintaryhmätöitä 13 kunnan ja noin 88 000 asukkaan alueella. Toiminta-alueeseen kuuluvat: Artjärvi, Askola, Lapinjärvi, Liljendal, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Pernaja, Pornainen, Porvoo (keskustan ulkopuoliset alueet), Pukkila, Ruotsinpyhtää (ruotsin- ja kaksikieliset alueet) ja Sipoo (Nikkilän keskustan ulkopuoliset alueet).

1.3 YHDISTYKSEN STRATEGIA

***” Uusien paikallisten virtauksien käyttäminen maaseudun hyvinvoinnin ja tasa-
puolisen kehityksen turvaamiseksi”***

SILMU ry haluaa olla alueen ihmisiä läsnä - ei pelkästään lähellä - ja kuunnella herkällä korvalla asukkaiden toiveita oman asuin- ja elinympäristön hyväksi. Yhdistys haluaa syventää ihmisten suvaitsevaisuutta ja vastuuta lähimmäisistään. Tavoitteena on ohjata kansalaisenergiaa sekä uusia paikallisia ideoita maaseudun hyvinvoinnin ja tasapuolisen kehityksen turvaamiseksi.

Tavoitteisiin päästäkseen yhdistyksen tulee ylläpitää avoimet ja yhteistyökykyiset suhteet kuntien, TE -keskuksen ja ministeriön kanssa samoin kuin toimia vahvasti mukana alueen toimijaverkostossa. Yhdistyksen tulee toteuttaa tehtäväänsä Leader -ohjelman ja oman kehittämissuunnitelman mukaisesti ja olla pyrkimyksissään johdonmukainen ja rehellinen.

2 UUSI TOIMINTA-ALUE

2.1 TOIMINTA-ALUEEN KUVAUS

Maantieteellisesti yhtenäinen toiminta-alue, jossa ruotsinkielisten osuus on 27 %, sijaitsee vain kivenheiton päässä pääkaupunkiseudusta. Historia tulee vastaan joka askeleella Kunnikaantien, Pohjoismaiden tärkeimmän matkailuväylän, kulkiessa pitkin etelärannikkoa. Yhdessä maanviljelyhistorian muovaamine peltoaukeineen, pienine kyläkeskuksineen sekä runsaslukuisine vesistöineen ne luovat alueelle merkittävän ominaisilmeen. Alueen järvet ovat pienikokoisia ja matalia, usein jo soistuvia. Jokien vetovoimaisuus koskineen ja penkereineen ilmenee niiden virratessa läpi vanhojen viljelysaukeiden kohti Suomenlahtea ja sen vehreän kaunista saaristoa.

Toiminta-alue on pääkaupunkiseudun läheisyydestä johtuen väestöllisesti kasvava, todennäköisesti myös tulevaisuudessa. Alueen sisällä on kuitenkin selvästi nähtävissä polarisoituvaa eli alueellisesti eriytyvää kehitystä. Tämä luo merkittäviä haasteita, mutta antaa myös mahdollisuuksia, keskenään erilaisten maaseutualueiden yksilölliselle kehittämiselle. Jotta toimintaryhmän panokset määrällisine ja laadullisine tavoitteineen voitaisiin jakaa alueen asukkaiden kesken mahdollisimman tasapuolisesti ja samalla alueen yksilöllisyyttä tukien, on toiminta-alue jaettu kolmeen omaleimaiseen, sisäiseltä identiteetiltään mahdollisimman yhteneväiseen suuralueeseen: Mäntsälä, Porvoo ja Loviisa.

Hannu Vaahtoranta

Kunnista Askola, Mäntsälä ja Pornainen muodostavat maantieteellisesti ja toiminnallisesti yhtenäisen alueen, jonka kuntien väkiluku on yhteensä noin 27 500 henkilöä, joista ruotsinkielisiä 2 %. **Mäntsälän suuralueen** muuttovoittoisille kunnille tunnusomaista on nopea väestönkasvu. Alhaisempi asuntojen hintataso, kohtalaisen lyhyet etäisyydet, viihtyisäksi koettu maalaisympäristö ja luonnonläheisyys houkuttelevat varsinkin nuoria perheitä muuttamaan alueelle. Perinteinen maanviljelys on, kuten muuallakin Etelä-Suomessa, saamassa rinnalleen monialaista maatalousyrittäjyyttä ja laajentuneet markkinat mahdollistavat maatalojen toimintojen monipuolistamisen. Maaseudun yrittäjät kilpailevat suurien toimijoiden kanssa pääkaupunkiseudun kasvavien markkinoiden lisäksi myös paikallisista asiakkaista.

Musti- ja Porvoonjoen penkereet ja kosket siltoineen antavat omaleimaisen ilmeen kulttuuriympäristölle. Pitkän maanviljelyhistorian muovaamat peltoaukeat ja pienehköt kyläkeskukset ovat alueelle tyypillisiä. Monimuotoinen luonto runsaan viidenkymmenen kilometrin päässä pääkaupunkiseudusta tarjoaa vaihtelua jyrkiltä kallioilta avautuvaista näkymistä aina soiden karpalopaikkoihin.

Ritva Pihlaja

Sipoon ja Porvoon kunnat muodostavat toisen yhtenäisiä piirteitä sisältävän suuralueen, jonka maaseutualueiden väkiluku on noin 38 000 henkilöä. **Porvoon suuralue** on pääkaupunkiläheisyydestään johtuen luonteeltaan voimakkaasti kehittyvä. Sisäistä polarisoitumista aiheutuu kuitenkin siitä, että kehittyminen, sekä elinkeinollisuudessa että pääkaupunkiseudun läheisyyden vaikutteiden osalta, konkretisoituu pääosin kuntakeskuksissa ja suuremmissa taajamissa. Kuntien väestönkasvu tapahtuu pääosin kuntakeskuksien kaavoitetuilla alueilla, kun taas pienet kylät kokevat väestötappioita. Erityisesti alueen eteläisissä kylissä ja saaristoalueilla palvelujen tarjonta on vähäistä ja työpaikat harvassa.

Alueen erityispiirteenä on luonnonkaunis saaristo, joka on arvostettua matkailu-, virkistys- ja asuinalueita, mutta ikääntyvän ja vähenevän väestön sekä palvelujen osalta hyvinkin kehittämistarpeessa olevaa. Porvoon suuralue on kaksikielinen, noin 36 % väestöstä on ruotsinkielisiä. Varsinkin saaristoalueet ja eteläiset kylät ovat kieliperinteeltään hyvin ruotsinkielisiä. Porvoon suuralueen elinkeinorakenne painottuu palvelujen tuottamiseen. Merkittävää osaamista ja uusia työpaikkoja on alueelle tuonut Kilpilahden rannikolle sijoittunut öljynjalostustoiminta. Maaseutumaisemat painottuvat kulttuurihistoriallisten jokivarsien asutukseen, pienten idyllisten kylien ja vehreän kulttuurimaiseman varaan.

Elsa Laine

Artjärvi, Lapinjärvi, Liljendal, Loviisa, Myrskylä, Pernaja, Pukkila ja Ruotsinpyhtää muodostavat väkiluvultaan noin 22 500 henkilön [Loviisan suuralueen](#), joka on muusta Etelä-Suomesta poiketen varsin maatalouspainotteinen. Alue luokitellaankin Loviisan kaupunkia lukuun ottamatta ydinmaaseutuun kuuluvaksi. Maatalouden voimakas rakennemuutos on selvästi nähtävissä näissä ydinmaaseudun kunnissa, joissa maa- ja metsätalouden työpaikkojen prosentuaalinen osuus on peräti yli viidennes kaikista työpaikoista. Toimivien maatilojen sekä maatalouden tulokertymän voimakas vähentyminen asettaa suuria vaatimuksia korvaavien tulolähteiden synnyttämiseen. Lisäksi alueen kartanot ovat keskittäneet tuotantonsa vähemmän työllistävään tuotantosuuntaan ollen nykyisin suurelta osin vilja- ja metsätiloja. Rakennemuutos vaikuttaa voimakkaasti myös maaseudun kulttuurimaisemaan ja luontoon, kun perinteiset tuotantotavat pien- ja perhetiloineen väistyvät ja lypsykarjatalous alueella vähenee. Voimakas maatalouteen painottuminen on myös historiallisesti jarruttanut alueen muun elinkeinorakenteen kehittymistä. Ruotsinkielisen asema suuralueella on merkittävä, 34 % väestöstä on ruotsinkielisiä. Ruotsinkielisten asukkaiden osuus korostuu etenkin Liljendalissa (77 %) ja Pernajassa (65 %).

2.2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN TILASTOTIETOJA

2.2.1 Väestörakenne ja perustiedot

SILMU ry rf:n toiminta-alueen kuntien yhteenlaskettu väkiluku on 117 459, josta noin 88 000 asukasta asuu maaseutualueella, joka on ohjelma-alue. Ohjelma-alueesta on rajattu Porvoon keskusta-alue ja Sipoon Nikkilän keskusta-alue. Osa Ruotsinpyhtään kunnan alueesta kuuluu Kymen läänin toimintaryhmä Sepra ry:n ohjelma-alueeseen (ks. SILMU ry rf kartta s.10).

TAULUKKO 1. SILMU-alueen kuntien pinta-ala ja väkilukutietoja suuralueittain

Kunta	Pinta-ala (km ²)	Väkiluku (as)	Asukastih. (as/km ²)	Ruot.k.os %	< 14v.os. %	15-64v. os. %	> 65v. os. %
Artjärvi	197	1 540	8,7	0,7	14,8	59,5	25,6
Lapinjärvi	339	2 937	8,9	33,4	16,0	61,9	22,1
Liljendal	120	1 465	12,9	76,7	17,1	63,6	19,3
Myrskylä	206	2 033	10,1	11,1	17,7	61,9	20,4
Pernaja	427	3 925	9,4	65,0	18,9	63,5	17,5
Pukkila	146	2 024	13,9	0,6	20,7	62,9	16,3
Ruotsinpyhtää	292	1 200	10,5	47,2	15,5	65,1	19,4
Loviisa	45	7 381	166,1	38,6	14,6	64,3	21,2
LOVIISA	1 772	22 505	30,1	34,2	16,9	62,8	20,2
Askola	218	4 555	21,4	2,7	20,8	65,9	13,3
Mäntsälä	596	18 226	31,4	0,9	23,1	64,3	12,6
Pornainen	150	4 760	32,5	2,0	27,5	63,1	9,3
MÄNTSÄLÄ	964	27 541	28,4	1,9	23,8	64,4	11,7
Sipoo	367	18 719	51,4	39,0	23,3	64,1	12,5
-ohjelma-alue		16 000		39,0			
Porvoo	665	46 982	71,7	32,5	19,3	67,1	13,7
-ohjelma-alue		22 000		32,5			
PORVOO	1 032	38 000	61,6	35,8	21,3	65,6	13,1
Yhteensä	3 768	88 046	34,5	27,0	18,5	63,7	17,8

Lähde: Kuntaliitto 2005

*Kuntakohtaiset luvut ovat kuntien kokonaislukuja.
Luvut perustuvat 31.12.2005 tietoihin.*

Toiminta-alueen kuntien yhteenlaskettu pinta-ala on 3 768 km² ja se sijaitsee pääkaupunkiseudun ja Kotkan vaikutusalueiden välissä. Pääkaupunkiseudun läheisyydessä sijaitseville muuttovoittoisille kunnille tunnusomaista on väestörakenne, jossa nuorten osuus on merkittävä. Toiminta-alueen maaseutumaisessa itäosassa väestörakenteessa on puolestaan havaittavista suuri vanhusväestön osuus, mikä on seurausta alueen kuntien muuttotappioista.

2.2.2 Elinkeinorakenne ja työpaikat

Alueella sijaitsevien työpaikkojen rakenne noudattaa palveluiden ja jalostuksen osalta pienin painoeroin koko maan linjaa. Porvoon suuralueen työpaikoista 62,6 % on palvelualoilla ja Mäntsälän suuralueen työpaikoista vastaavasti 57,3 %. Jalostustoimintaa harjoitetaan eniten Ruotsinpyhtäällä, Loviisassa, Askolassa ja Porvoossa.

TAULUKKO 2. SILMU-alueen kuntien työpaikka ja työpaikkasidonnaisia lukuja

Kunta	Maa- ja metsät.	Jalostus	Palvelut	Työp.omav.	Työt.aste**
Artjärvi	34,8	20,8	40,6	72,7	8,5
Lapinjärvi	22,3	21,7	52,6	87,5	8,3
Liljendal	21,7	21,1	55,7	76,2	7,6
Loviisa	1,6	39,0	58,0	116,1	10,4
Myrskylä	21,9	25,3	49,4	67,3	10,2
Pernaja	15,9	19,1	62,3	49,6	6,3
Pukkila	19,0	21,5	54,5	66,9	6,4
Ruotsinpyhtää	11,1	41,4	43,6	65,4	8,6
LOVIISA	18,5	26,2	52,1	75,2	8,3
Askola	12,7	38,4	46,4	60,9	6,6
Mäntsälä	6,9	25,8	65,2	61,6	6,1
Pornainen	11,9	24,7	60,4	41,4	5,7
MÄNTSÄLÄ	10,5	29,6	57,3	54,6	6,1
Porvoo	1,8	36,7	60,3	88,2	7,6
Sipoo	4,5	29,0	64,8	59,3	4,5
PORVOO	3,2	32,9	62,6	73,8	6,1
Keskiarvo*	14,3	28,0	54,9	70,2	7,4
Koko maa	4,0	25,1	69,0	100,0	

Lähde: Kuntaliitto

* Keskiarvo yhteensä on laskettu kuntakohtaisesti

** Työttömyysaste 2005 lopun tilanne

Luvut perustuvat 31.12.2004 tietoihin

Toiminta-alueen itäinen osa, Loviisaa lukuun ottamatta, on sekä alueellisesti että valtakunnallisesti tarkasteltuna varsin maatalouspainotteinen. Useimmat kunnat ovat ydinmaaseutukuntia, joissa maatalouden osuus työpaikoista on yli 20 %. Jos maatalouden rakennemuutos jatkuu entisellään ja samanaikaisesti myös palveluita ajetaan alas, näyttää maa- ja metsätaloudesta työllistyvien tilanne todella uhkaavalta. Toimeentulomahdollisuuksien kiristyminen koskettaa tällöin huomattavaa osaa alueen ihmisiä. Tuotantoaan jatkaneiden maatilojen keskimääräiset tulot maataloudesta ovat laskeneet vuosina 1994-2002 Itä-Uudellamaalla keskimäärin 10,6 % ja Uudellamaalla 6,7 %, kun puolestaan koko maassa vastaavat tulot ovat nousseet 7,9 % (ks. Liite 10; 1). Maataloudesta saatavan tulotason laskiessa yhä useammat harjoittavat lisäksi muuta yritystoimintaa. Alueen viljelijät ja yhtymien osakkaat käyvätkin työssä tilan ulkopuolella huomattavasti enemmän kuin Suomessa keskimäärin (ks. Liite 10; 2).

SILMU -alueen kuntien työpaikkaomavaraisuus on alhainen. Erityisen matala se on Pornaisissa, Pernajassa, Sipoossa, Askolassa ja Mäntsälässä. Elinkeinorakenteen voimakkaan muutoksen vuoksi alueelle on tunnusomaista pendelöinti eli työssäkäynti oman kunnan ulkopuolella. Pendelöinti on runsasta ja useimmissa kunnissa suurempaa kuin koko maassa keskimäärin ja siinä on myös nähtävissä pääkaupunkiseudun työllistävä vaikutus (ks. Liite 10; 3).

Kuntatasolla koulutusaste on koko maan tapaan alhaisempi maaseutumaisesti asutuissa kunnissa kuin taajaan tai kaupunkimaisesti asutuissa kunnissa (ks. Liite 10; 4).

2.2.3 Palvelujen kuvaus

Kuntien paineet palvelujen tuottajina ovat lisääntyneet jatkuvasti. Niiden keskittäminen kuntakeskuksien läheisyyteen ei kuitenkaan palvele kaikkia asukkaita tasapuolisesti. Pääkaupunkiseudun läheisyydestä huolimatta SILMU ry rf:n toiminta-alueelle on tyypillistä maaseutumainen haja-asutus. Lähes 90 000 asukkaasta valtaosa asuu alueen yli sadassa kylässä. Palvelujen saatavuus vaikuttaa merkittävästi kyläin elinvoimaisuuteen ja esimerkiksi pankkien ja postien toimipisteiden väheneminen koetaan ongelmana erityisesti alueen syrjäisissä kylissä. Terveyskeskuspalveluita on saatavissa ainoastaan toiminta-alueen kuudesta suurimmasta kunnasta.

Palveluiden heikko saavutettavuus huonojen kulkuyhteyksien vuoksi (ks. Liite 10; 5) on merkittävä puute kansalaisten yhdenvertaisten palveluiden sekä hyvinvoinnin toteutumiseksi. Tämän vuoksi on tärkeää, että osa palveluista pysyy kylillä saavutettavissa. Heikot joukko-liikenneyhteydet vaikuttavat myös yksityisautoilun lisääntymiseen ja palvelujen hakemiseen kauempaa, mikä ei tue ajatusta kestävästä kehityksestä. Kaikilla maaseudun asukkailla ei myöskään ole mahdollisuutta, tai edes halukkuutta, lisätä yksityisautoilua, mikä saattaa osaltaan vaikuttaa ihmisten muuttoaikeisiin kohti suurempia keskuksia.

Lisäksi useissa kunnissa on talousarviovalmistelun yhteydessä todettu monien kyläkoulujen lakkauttamisesitykset. Pelkästään Porvoon kaupunki ilmoitti syksyllä 2005 tarpeesta sulkea kymmenkunta kyläkoulua. Samoin on useita linja-autoreittejä ilmoitettu olevan lakkauttamisuhana. On erittäin todennäköistä, että tulevalle ohjelmakaudella peruspalvelujen saatavuus juuri harvaan asutulla maaseudulla heikkenee edelleen.

2.3 LAAJAN TOIMINTA-ALUEEN HAASTEET

SILMU ry rf:n toiminta-alue on laaja käsittäen 13 kuntaa, ja sen väestömäärästä enemmistön luokitellaan asuvan kaupungin läheisellä maaseudulla. Toiminta-alue ei kuitenkaan ole luonteeltaan yhdenmukainen vaan kehitys on alueellisesti eriytyvää. Polarisoitumista on nähtävissä tapahtuvan kuntakoon mukaan, mutta myös kuntien sisällä ja varsinkin haja-asutusalueiden ja keskusta-alueiden välillä. Tämä luo suuria haasteita hyvinvoinnin tasaiselle jakautumiselle ja kyläin elinvoimaisuuden suotuisalle kehittymiselle.

Toiminta-alueen läntinen osa pääkaupunkiseudun läheisyydessä on vahvasti muuttovoitto- aluetta. Alhaisempi asuntojen hintataso, kohtalaisen lyhyet etäisyydet, viihtyisäksi koettu maalaisympäristö ja luonnonläheisyys houkuttelevat varsinkin nuoria perheitä alueelle. Tämä puolestaan lisää kuntien paineita palvelujen tuottajina. Työskentely asuinkunnan ulkopuolella vaikuttaa seudulle juurtumiseen ja lisää tarvetta liikenneyhteyksien kehittämiseksi. SILMU-alueen itäosan ydinmaaseutukuntien taantuva kehitys tuo puolestaan mukanaan siihen liittyvät ongelmat kuten työpaikkojen ja palvelujen puutteet. Myös eteläinen saaristoalue erityisolosuhteineen luo kehittämisohjelmalle omat haasteensa.

Voimakas, nopea ja jatkuva muutos asettaa suuria haasteita ja edellyttää resursseja maaseudun kehittämiseksi, kehityksen hallittavuudelle ja strategioiden laadinnalle toimintaryhmän koko alueella. Uuden ja vanhan kohtaaminen kulttuuriympäristössä, yhteisöissä ja toimintata-voissa on paikalliselle kehittämistoiminnalle suuri haaste, mihin maaseudun kehittämissyhdys- tös SILMU ry rf pyrkii vastaamaan.

3 MAASEUDUN KEHITTÄMISOHJELMA 2007-2013

3.1 MÄNTSÄLÄN SUURALUE

3.1.1 Strategia

”Strategia perustuu alueen vahvuuksien ja mahdollisuuksien hyödyntämiseen sekä heikkouksien tunnistamiseen ja uhkien torjumiseen.”

ALMA -kauden strategia: ”Maaseudun ja kaupungin vuorovaikutuksen lisääminen” ei oikein istunut kuvaamaan yhdistyksen kehittämistoiminnan luonnetta. Se oli liian yleisluontoinen. Nähtiin, että toiminta-alueen erityispiirre tulisi näkyä teemassa.

Teema: ***”Muuttuva maaseutu pääkaupunkiseudun läheisyydessä - perinteitä kunnioittava, aikaansa seuraava”***

Voimakas muuttoliike alueelle on sekä voimavara että uhka elinympäristölle ja asukkaille. Juurettomuus, eriarvoistuminen, syrjäytyminen ja paikalliskulttuurin katoaminen ovat näköpiirissä, ellei tietoisesti oteta huomioon pääkaupunkiseudun vaikutusta alueen kehitykseen. Ellei kylissä panosteta uusien yritysten perustamiseen eikä huolehdita asukkaiden viihtyvyydestä ja turvallisuudesta eikä mahdollisuuksista osallistua yhteisten asioiden hoitoon, nykyinen maaseutumainen alue menettää ominaispiirteensä.

Maaseudun autioituminen muualla Suomessa aiheuttaa ongelmia pääkaupunkiseudulla ja sen lähialueilla, sillä voimakkaan väestönkasvun myötä paine uusien lähiöiden luomiseen kasvaa. Toisaalta suuralueen sijainti pääkaupunkiseudun välittömässä läheisyydessä tarjoaa mahdollisuuden myös sen vahvuuksien hyödyntämiseen. Teema toteaa toiminnan lähtökohdat ja pyrkii kuvaamaan kehittämistyön luonteen. Kehittämistyössä pyritään näkemään suuralueen muutoksen suunta, olemaan ennakoiden tukemassa myönteistä kehitystä tai estämässä kielteisten muutosten toteutumista.

3.1.2 Ohjelman laatimisprosessin kuvaus lyhyesti

Ohjelma on laadittu työryhmätyöskentelynä periaatteinaan avoimuus, vuorovaikutuksellisuus ja paikallisen asiantuntemuksen laaja-alainen hyödyntäminen. Suunnitelman laadintaan ovat edellisellä ohjelmakaudella osallistuneet SAMPo ry:n hallituksen jäsenet, viranhaltijoita sekä toimintalinjojen alojen edustajia laajasti ja tasapuolisesti kaikkien kolmen kunnan alueelta. Toimintalinjatyöryhmien jäsenet edustavat asiantuntemuksen lisäksi monipuolisesti paikallisia toimijoita ja näkemyksiä. Perusteellinen kuvaus laatimisprosessista liitteineen on kuvattu SAMPo ry:n 29.9.2006 jättämässä ohjelmassa. Maaseutuohjelmaa on lisäksi myöhemmin täydennetty ja tarkennettu saatujen ohjeiden ja palautteen mukaisesti.

Suunnitteluprosessista tiedottaminen on toteutettu SAMPo ry:n kotisivuilla suunnittelun etenemisen myötä. Toimintalinjatyöryhmien muistiot ovat olleet myös alueen kuntien kotisivuilla. Paikallislehdissä on tiedotettu suunnitteluprosessin etenemisestä alkaen kevään 2005 yhteistyöneuvotteluista naapurikuntien kanssa aina strategiasuunnitelman valmistumiseen syksyllä 2005 asti.

3.1.3 Tavoitteet

- alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja ympäristön viihtyisyyden lisääminen
- pääkaupunkiseudun mahdollisuuksien hyödyntäminen alueen toimintaedellytysten lisäämiseksi
- alueen vetovoimaisuuden lisääminen sekä asuinpaikkana että yritystoiminta-alueena
- pienyrittämisen toimintaedellytysten ja mahdollisuuksien lisääminen
- alueellisen, sosiaalisen ja sukupuolisen tasa-arvon edistäminen
- rikkaan kulttuuriympäristön ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen
- kestävä kehityksen periaatteiden huomioonottaminen alueen kehittämisessä
- yhdistyksen tiedottamisen kehittäminen ja tunnettavuuden lisääminen

3.1.4 Nykytilan arviointi

Mäntsälän suuralueen kuntien samanlainen perusolemus ja toimintaympäristö maaseutumaisine ja monimuotoisine luonnonympäristöineen luovat edellytykset luontevaan yhteistoimintaan yhteiskunnan eri osa-alueilla sekä pohjan harmoniselle alueen kehittämiselle. Alueella on luontaisesti totuttu yhteistoimintaan elinkeinojen ja vapaa-ajan eri osa-alueilla.

Pääkaupunkiseudun kehitys on merkittävin yksittäinen tekijä alueen kehityksen kannalta. Muutoksen hallittavuus on edellytys myönteiselle kehitykselle. Etelään tapahtuva voimakas muuttoliike ja suurien taajamien asuntojen hintojen korkea taso yhdistettynä suomalaisten kaipuuseen asua omakotitalossa on vahvistanut alueelle tapahtuvaa muuttoliikettä. Esimerkiksi Pornaisten kunnan muuttovoittoisuus on ollut usean vuoden ajan yli 3 %. Voimakas rakentaminen on työllistänyt runsaasti paikallisia urakoitsijoita ja palveluyrittäjiä, mutta toisaalta se on lyhyellä tähtämellä lisännyt kuntien velvoitteita ja ollut haittaamassa muun muassa julkisten palvelujen tarjontaa, julkisen liikenteen kehittymistä, aiheuttanut yksityisautoriippuvuutta jopa lyhyilläkin matkaetäisyyksillä ja vähentänyt toiminnallisten tapahtumien tarjontaa.

TAULUKKO 3. Nelikenttäanalyysi (SWOT) Mäntsälän suuralueen nykytilanteesta

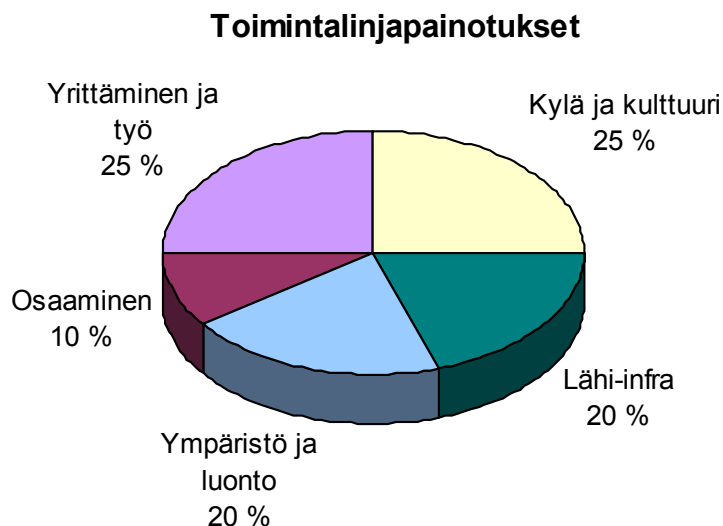
VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
<ul style="list-style-type: none">• viihtyisä, korkealaatuinen asuinympäristö• vireät kyläyhteisöt• monimuotoinen luonnonympäristö• vahva yrittämisen kasvuympäristö• lisääntyvä sitoutuminen alueen kehittämiseen paikallisista lähtökohdista• vahvistuva verkostoituminen• julkisen tahon alueellinen yhteistoiminta• tasapäinen väestön ikärakenne• ”pieni on kaunista”	<ul style="list-style-type: none">• alhainen työpaikkaomavaraisuusaste• heikentyvät julkisen liikenteen palvelut• uusien asukkaiden alhainen sitoutuminen ympäröivään yhteisöön
MAHDOLLISUUDET	UHAT
<ul style="list-style-type: none">• työpaikkojen ja markkinoiden läheisyys• jatkokoulutuspaikkojen saatavuus• kesäasukkaiden merkitys uusien näkökulmien omaksumisessa• kansainvälisyys• olemassa olevat yhteiset tilat• matkailupalvelujen kysyntä• sähköiset verkot• uusien asukkaiden energia• alueen halki kulkevia valtakunnan liikenteen pääväyliä	<ul style="list-style-type: none">• hallitsemattoman muuttoliikkeen ja rakentamisen vaikutus ympäristöön ja sosiaaliseen hyvinvointiin• maatalouden voimakas rakennemuutos• maaseutuyritysten vähäinen osallistuminen kehittämissyhteistyöhön• yritysten jatkajien vähyys• syrjäytymisen lisääntyminen• välinpitämättömyys kanssaihmisistä ja ympäristöä kohtaan• ammattityövoiman puute

3.1.5 Toimintalinjat

Toimintalinjat kuvaavat niitä keskeisiä alueita, joilla kehittämistoiminnan nähdään parhaiten tukevan muuta alueella olevaa toimintaa ja paikkaavan puutteita, jotka olennaisesti vaikuttavat paikallisen kehityksen suuntaan.

Linjan kuvauksessa esitetään tavoitteet ja kehittämistoiminnan mahdollisuudet. Teemoilla halutaan tuoda esille kehittämistoiminnan osa-alueita, joilla työryhmät ovat nähneet olevan tarpeita paikalliseen omaehtoiseen kehittämiseen. Näiden toivotaan innostavan paikallisia toimijoita ja auttavan hankkeiden rajaamisessa.

Manner-Suomen maaseutuohjelmassa on neljä toimintalinjaa (TL 1-4), joita kaikkia myös SIL-MU ry:n ohjelmassa toteutetaan alueellisen painotuksen mukaisesti. Yhdistyksen ensisijaisiksi tehtäviksi Mäntsälän suuralueella nähdään maaseutualueiden elämänlaadun ja elinkeinoelämän monipuolistaminen sekä Leader -lähestymistavan mukaisista kehittämistoimenpiteistä vastaaminen, joten pääpaino on Manner-Suomen maaseutuohjelman toimintalinjojen 3 ja 4 mukaisissa toimenpiteissä.

KUVIO 1. Toiminnan painoarvo kehittämissä

a. Yrittäminen ja työ

Yrittäminen ja työ -toimintalinjalla halutaan olla tukemassa alueen mikro- ja maaseutuyritysten vahvistamista kovenevassa kilpailutilanteessa. Tavoitteena on myös monipuolistaa elinkeinorakennetta ja rohkaista asukkaita, mm. naisia ja nuoria, yrittäjyyteen.

Tukeminen kohdistuu yritysten uusiutumisen- ja osaamispohjan syventämiseen, uusien tuotteiden hankkeistamiseen sekä verkostomaisen toiminnan, tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen. Linjan avulla tuetaan yritysten ja yrittäjien tietoteknologian valmiuksien parantamista sekä hyödynnetään verkostoitumisen etuja.

Pääkaupunkiseudun läheisyys luo mahdollisuuksia laajentaa paikallisten yritysten palveluiden ja tuotteiden markkinointialuetta ja edesauttaa yritysten kasvuhakuisuutta. Kasvavaa kysyntää tulee olemaan monimuotoisista palveluista kuten hoivapalveluista sekä varsinkin päivämatkailutuotteista.

Yrittäminen ja työ -toimintalinjalla luodaan myös edellytyksiä kansainvälistymiselle. SILMU ry rf on mukana ensikontaktien etsinnässä yhteistyössä mm. Uudenmaan TE -keskuksen vientiasiamiesorganisaation kanssa.

Teemoja

- Paikallisten raaka-aineiden, tuotteiden ja tuotantovälineiden käytön tehostaminen alueen voimavarana
 - alkutuotannon jatkojalostuksen alueelle tuoma lisäarvo
 - bioenergia; energian lähteet ja tuotannossa tarvittava laitteisto
- Palveluyrittäjyys alueen mahdollisuutena
 - kotitalouksien uusien palvelutarpeiden tyydyttäminen
 - ostopalvelujen tuottaminen kunnille
- Verkostojen hyödyntäminen osana menestyvää yritystoimintaa
 - tietoliikenneverkostot
 - tietoteknisten sovellusten kehittäminen
 - yhteishankinnat
 - toimiala- tai aluekohtainen yhteismarkkinointi
 - logistiikan kehittäminen
- Yrittäjien tarpeita vastaava koulutus
 - koulutus ostetaan ensisijassa alueen osaaajilta ja yhteistyökumppaneilta
- Luonto- ja matkailuyrittäjyyden edistäminen
 - liikuntapaikkojen ja - reittien hyödyntäminen
 - majoitus- ja ravitsemuspalvelut
 - päivämatkailukohteet
 - tapahtumapalveluiden kehittäminen
- Kansainvälistyminen osaksi yrittämistä
 - alkukontaktien edistäminen eri tavoin

b. Osaaminen

Osaaminen -toimintalinja sisältää ne toimenpiteet, joissa tietoisesti osaamisen lisäämiseen tähtäevällä toiminnalla toteutetaan tämän ohjelman strategisia tavoitteita.

Paikallisten toimijoiden, yhteisöjen ja asukkaiden luovuutta, aktiivisuutta sekä hyvinvointia ylläpidetään ja lisätään tukemalla sekä ammatillista että henkilökohtaista osaamista laaja-alaisesti.

Linjan mukaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi kouluttaminen, neuvontapalvelujen tuottaminen, ohjaaminen, itseohjautuvien oppimisryhmien perustaminen, oppimisympäristöjen luominen, osallistuva toiminta tilaisuuksien järjestämisessä, julkaisutoiminta tai verkostojen luominen.

Teemoja

- Informaatioteknologian sovellusten hyödyntäminen
 - virtuaaliopetus ja atk-koulutus
 - monipalveluverkot ja vuorovaikutus
 - sähköiset palvelut
- Maaseudun hyvinvoinnin edistäminen
 - työkykyä ylläpitävä liikunta
 - maaseudun toimijoiden työperäisen stressin vähentäminen
 - eri-ikäisten ihmisten tarpeiden huomioiminen palveluja kehitettäessä
- Matkailupalveluiden tuotteistaminen
 - päivämatkailu; elämysten tuottaminen
 - oppaat ja opaskoulutus
 - yhteistyön mahdollisuudet
- Ympäristötietoisuuden ja -osaamisen laajentaminen
 - ympäristöasioihin liittyvän tiedon saatavuus, luontokoulut
 - jokamiehenoikeudet, luonnontuotteiden keräily
- Yhteisöllisyyden ja elämänhallinnan lisääminen
 - elämänhallinta ja arjen taidot
 - yhteisölliset taidot, osallistuvaan toimintaan aktivoiminen
- Paikallisoosaamisen hyödyntäminen
 - osaamispankki; tieto paikallisesta osaamisesta
 - ammatilliset osaamispiirit; verkottuminen ja yhteistoiminta omaehtoisen oppimisen ja osaamisen lisääjinä
- Alueellisen kulttuurin erityispiirteiden säilyttäminen
 - alueen perinteinen ammatillinen osaaminen ja tietämys
 - alueen luonnon ominaispiirteet
 - aluehistoria, kansallisen historian vaiheet
- Maaseudulla asumisen tukeminen
 - alueen ja yhteisön erityispiirteiden tuntemus, yhteisöjen vahvistaminen
 - bioenergia, vesi- ja jätehuolto, kaavoitus, ympäristötietous

c. Kylä ja kulttuuri

Hyvinvoivan kunnan perusyksikkö on toimiva ja osallistuva kylä, jossa viihdytään ja jossa on paikallista yrittämistä. Toimivan kylän edellytyksenä on paikallinen aktiivisuus ja osallistuvat ihmiset, jotka tiedostavat oman kylänsä tarpeet ja haasteet sekä toimivat yhteistyössä kaikkien asukkaiden kanssa.

Kylä ja kulttuuri -toimintalinjan hankkeiden suunnittelussa tulisi hyödyntää tehtyjä kyläsuunnitelmia. Perinteinen talkootyö on kylätoiminnan kantava voima. Kylät tarvitsevat yhteisiä tiloja, joissa ihmiset ja yhteisöt voivat kokoontua vaivatta ja lyhyelläkin varoitusaikalla. Keskinäiseen yhteydenpitoon kyläläiset tarvitsevat yhteisen foorumin - se voi olla kylälehti, kylän kotisivu tai vaikka maitolaituri. Vireä kylätoiminta edistää mm. lähipalvelujen saatavuutta, ympäristön turvallisuutta ja monipuolista harrastustoimintaa.

Toimintalinjan avulla pyritään vaalimaan ja kehittämään paikallista kulttuuritoimintaa ja tuottamaan paikallisista kulttuuriperinteistä kumpuavia vetovoimaisia kulttuurituotteita. Linjan eräs keskeinen tehtävä on lisätä vuorovaikutusmahdollisuuksia ja edistää uusien asukkaiden kotiutumista kylien asukkaiksi. Kulttuuritoiminnan avulla on mahdollista lisätä maaseudun ja kaupungin sekä eri kansallisuuksien ja kulttuurien vuorovaikutusta kylien ja harrastajaryhmien tasolla.

Teemoja

- Kyläohjelmien kehittäminen
 - kyläohjelmat ovat kylän yhteisen tekemisen ja tavoitteiden kehikko
 - aikaisemmin tehtyjen kyläohjelmien päivittäminen
- Verkostoituminen kylien sisällä ja kylien kesken
- Kylien kulttuuriperinnön vaaliminen ja kulttuuritoiminnan kehittäminen
 - paikallisen identiteetin vahvistaminen
 - paikallisen teatteri- ja musiikkitoiminnan sekä muun paikallisen kulttuuri toiminnan edistäminen
 - paikallismuseoiden ja luonnon muistomerkkien vaaliminen
 - paikallisen lähihistorian kuva- ja filmimateriaalin siirtäminen digitaaliseen muotoon
- Kylien liikuntaharrastusten vahvistaminen
 - yhteiset, vuosittain toistuvat liikuntatapahtumat
- Kylien yhteisten toimintatilojen kunnostaminen
- Tietotekniikan käyttö kylien asukkaiden tiedonvälitykseen
 - kylien omien portaalien suunnittelu ja kehittäminen
 - kyläjulkaisut, lehdet ja tiedotteet
- Kädentaitojen vahvistaminen ja siirtäminen sukupolvelta toiselle
- Loma-asukkaiden integrointi kylien yhteiseen toimintaan
- Kylätasoisien kansainvälisen yhteistyön kehittäminen

d. Lähi-infra

Lähi-infra -toimintalinjalla tarkoitetaan tässä yhteisön kannalta välttämättömiä laitteita, järjestelyjä ja palveluja, jotka turvaavat ihmisten, tiedon ja materian liikkumisen ja toiminnan alueella.

Toimintalinjan tavoitteena on lisätä alueella tasapuolisia toimintamahdollisuuksia, tukea asukaslähtöisten innovaatioiden toteuttamista sekä edistää paikallisten toimijoiden aktivoitumista alueen laajamittaiseen infrastruktuurin kehitystyöhön. Tavoitteena on edistää ympäristön rakenteiden turvallisuutta ja toimivuutta sekä lähiympäristön monikäyttöisyyttä sekä viihtyisyyttä.

Linjan mukainen kehittämistyö sisältää paikallisella tasolla olemassa olevan infrastruktuurin toimivuuden kartoittamista ja kehittämistä, uusien hankkeiden tarpeellisuuden ja toteutettavuuden selvittämistä sekä pienimuotoisten hankkeiden toteuttamista eri osa-alueilla.

Teemoja

- Joukkoliikenneyhteyksien tarpeen selvittäminen
 - työpaikkaliikenne
 - koululiikenne
 - palveluliikenne
 - vapaa-ajan liikenne
- Kevyen liikenteen verkoston kehittäminen
 - eri mallien tarkastelu, mm. ajoradan leventäminen, kevyen liikenteen väylät
 - muuttuneet olosuhteet
 - turvallisuustekijöiden kartoittaminen
- Yksityisteiden hallinnon kehittäminen
 - yksityis- ja metsäautoteiden isännöinnin ja hallintomallien kehittäminen
 - kylien yhteismaiden vanhojen tiepohjien ja polkujen kunnostaminen
- Virkistysalueiden ja vapaa-ajan toimintamahdollisuuksien kehittäminen
 - ulkoilureitistöt
 - leikkikentät
- Tietoliikenneyhteyksien kehittäminen
 - valokaapeli haja-asutusalueella ja taajamissa
 - palveluselvityksien laadinta
 - monipalveluverkon kehittäminen, esim. kotihoidon etäpalvelut
- Vesi- ja jätehuollon kehittäminen
 - toteutettavuusselvityksien laadinta uusilla alueilla
 - kierrätyksen tehostamisen mahdollisuudet

e. Ympäristö ja luonto

”Luonnosta voimaa arjessa jaksamiseen”

Alueella on vielä runsaasti elävää luontoa ja sen monumentteja sekä aitoa maaseutumaisemaa. Maallemuutto ja vilkas rakentaminen luovat kuitenkin paineita vahvistaa perusteita luonnon- ja maaseutumaiseman säilymisen tukemiselle ja edistämiseksi.

Ympäristö ja luonto -toimintalinjan avulla tuetaan asukkaiden, niin uusien kuin vanhojenkin, omaehtoista ympäristöstä huolehtimista. Linjan avulla kehitetään alueen monimuotoiseen luontoon ja ympäristöön liittyviä palveluja. Pääkaupunkiseudun läheisyys luo edellytykset luonnontuotteiden hyödyntämiselle sekä erilaisten luontopalveluiden kysynnälle.

Toimintalinjan hankkeisiin liittyy huomattava määrä perinteisillä talkoilla tehtäviä työtunteja.

Teemoja

- Maaseutumaiseman ja luonnon hoito
 - kylien viihtyisyyden parantaminen
 - maaseutumainen luonto pääkaupunkiseudun lähellä
 - rakennetun ympäristön ja kulttuurimaiseman hoito, säilytys ja kunnioittaminen
 - uusien asukkaiden saaminen mukaan toimintaan
 - maisemointi

- Luontomatkailu ja luonnossa virkistäytyminen
 - metsien ja vesistöjen virkistyskäyttö
 - luonto- ja kulttuuriympäristöjen tuotteistaminen luontomatkailuun
 - virkistyskäytön ohjaaminen reitistöjen avulla
 - luonnon säästäminen
 - suhteiden säilyminen maanomistajiin
 - luontomatkailun rakennettujen luontokohteiden lisääminen

- Vesistöjen hoito ja kunnostus
 - kevyet järvien kunnostukset
 - alueen vesistöt
 - tulvasuojelu
 - vesistöjen yhteisten suojavyöhykkeiden suunnittelu
 - muu vesiensuojelu

- Monimuotoisen luonnon hyödyntäminen
 - luonnonantimet
 - riistanhoito
 - luontoelämykset

3.2 PORVOON JA LOVIISAN SUURALUEET

3.2.1 Strategia

”Hyvinvointi, viihtyisyys ja elinvoima”

Syrjäseudut ovat usein taantuvia alueita, joissa palveluja ja työpaikkoja on heikommin tarjolla kuin kyläkeskuksissa ja kaupungeissa. Alueiden suurimmat ongelmat ovat laaja asutusmaaseudulla ja pienissä kylissä, koulutusasteen alhaisuus, elinkeinorakenteen haavoittuvuus, palvelujen heikko saatavuus ja ennen kaikkea maatalouden sekä palvelujen meneillään oleva rakenteellinen muutos heikompaan suuntaan.

Maaseudun elinvoimaisuuteen halutaan luoda uutta uskoa panostamalla hankkeisiin, jotka luovat lisää hyvinvointia, elämänlaatua ja virikkeellistä yhteistoimintaa sekä täydentävät suurimmiksi todettuja puutteita. Maaseudun elinkeinorakennetta on vahvistettava luomalla perusmaatalouden rinnalle uutta elinkeinotoimintaa maaseutua ja maataloutta lähellä olevissa elinkeinoissa. Lisäksi on luotava parempia puitteita kylätoiminnan, urheiluseurojen ja nuorisotoiminnan jatkuvuudelle sekä kolmannen sektorin avulla mahdollistettava palvelujen ja tärkeiden päivittäisten toimintojen turvaaminen myös erityisalueiksi luettavilla alueilla.

Aktiiviset ja osaavat maaseudun asukkaat ovat kaiken kehittämisen ydin. Tarkoituksena on yleishyödyllisen yhteistoiminnan kautta lisätä maaseudulla asuvien ihmisten hyvinvointia ja alueen elinvoimaa, millä luodaan realistiset mahdollisuudet asua ja toimia maaseudulla ja mahdollistetaan myös haja-asutusalueiden pienten kylien elinvoimaisuus.

Kehittämislinjaukset ovat lähtöisin paikallisista tarpeista ja alueiden erityispiirteet ja luontaiset vahvuudet huomioiden. Toimintaamme ohjaavat seuraavat arvot, jotka ovat myös osa rahoittamiemme hankkeiden valintakriteerejä:

1. Paikallislähtöisyys
2. Maaseudun elinvoimaisuus
3. Paikallinen yhteisvastuu ja omaehtoisuus
4. Kustannustehokkuus ja tuloksellisuus
5. Tasa-arvo (sukupuolten välinen, ikäryhmien välinen, alueellinen ja toiminnallinen)
6. Kestävä kehitys ja ympäristöystävällisyys
7. Suvaitsevaisuus ja uudistumishalukkuus

3.2.2 Ohjelman laatimisprosessin kuvaus lyhyesti

Ohjelma on laadittu laajasti alueen ihmisiä ja toimijoita kuullen. Vuodesta 2004 lähtien on pidetty kuntakohtaisia tilaisuuksia, kohdennettuja seminaari- ja keskustelutilaisuuksia sekä kyselyin hankittu mielipiteitä alueen kehittämistarpeista erityisesti kylissä ja haja-asutusalueilla. Ohjelmaa varten on koostettu tilastollista materiaalia, jonka lisäksi alueelta tehtyjä tulevaisuustrendejä, kuten väestöennusteita, tulkitsemalla on pyritty vastaamaan myös tulevaisuuden haasteisiin. Perusteellinen kuvaus laatimisprosessista liitteineen on kuvattu Idässä Itää ry:n 29.9.2006 jättämässä ohjelmassa.

Suurimman painoarvon ohjelmaan antavat luonnollisesti kylissä asuvien ja toimivien ihmisten mielipiteet. Näin pyritään saavuttamaan Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman tavoite ihmisten ja yhteisöjen inhimillisten voimavarojen kehittämisestä ja hyödyntämisestä kasvattaa sosiaalista pääomaa ja yhteisöllisyyttä.

Alustava ohjelma valmistui joulukuussa 2005 ja sen jälkeen ohjelmaa on täydennetty aluekehitysviranomaisten ja muiden lähialueen toimintaryhmien kanssa käytyjen neuvottelujen johdosta.

3.2.3 Tavoitteet

- kylien ja maaseudun pysymien hyvinvoivana ja asuttuna alueena
- syrjäisenkin maaseudun kehittyminen
- vilkas paikallinen yritystoiminta sekä verkostoitumisen lisääntyminen ja kehittyminen
- väestörakenteeltaan tasapainoinen ja osaava väestö, joka on tyytyväinen elämänlaatuunsa
- aktiivisesti elinolojensa viihtyisyyteen ja kestävään kehitykseen vaikuttava väestö, joka haluaa pärjätä sosiaalisista ja taloudellisista uhkakuvista huolimatta
- yhdistyksen tiedottamisen kehittäminen ja tunnettavuuden lisääminen

3.2.4 Nykytilan arviointi

Suuralueet muodostavat yhtenäisen alueen pääkaupunkiseudun ja Kotkan vaikutusalueiden välille ja yhteistyötä on perinteisesti tehty kahden seutukunnan (Porvoo ja Loviisa) välillä koskien alueiden vetovoimaisuutta, imagoa, palveluja sekä elinkeinopolitiikkaa. Maantieteellisesti yhtenäisellä alueella on kuitenkin nähtävissä alueellisesti eriytyvää kehitystä, jonka ennustetaan edelleen kasvavan. Tämä luo suuria haasteita hyvinvoinnin tasaiselle jakautumiselle ja kylien elinvoimaisuuden kehittymiselle.

Taantuva kehitys tuo mukanaan siihen liittyvät ongelmat kuten työpaikkojen ja palvelujen puutteet. Parempia puitteita ei kaivata ainoastaan elämiseen ja toimeentuloon liittyvissä asioissa, vaan myös henkisen hyvinvoinnin kannalta liittyvissä asioissa. Pelkän perinteeseen tarraamisen lisäksi tarvitaan myös kokonaan uusia virikkeitä, joilla uusia toimintatapoja tehdään tutuksi maaseudulle ja maaseutuyhteisöihin.

Alueilla tarvitaan tukea ensisijaisesti kylien yhteisöllisiin hankkeisiin, joilla lisätään paikallista sitoutumista, yhteistoimintaa ja ihmisten kiintymistä omaa asuinpaikkaa kohtaan. Yhteishenki, joka kannustaa asukkaita kohentamaan lähiympäristöään ja kantamaan vastuuta lähimmaisistään sekä osoittamaan suvaitsevuuksia kanssaihmisii kohtaan, on ensiarvoisen tärkeää pyrkiä säilyttämään. Lisäksi on tärkeää edistää hankkeita, joissa ihmiset kantavat vastuuta globaaleista ongelmista. Nämä voivat olla pieniä ympäristöhankkeita, jotka liittyvät esimerkiksi ilmastonmuutokseen, energian säästämiseen tai reilun kaupan edistämiseen samoin kuin esimerkiksi pakolaisten tai maahanmuuttajien maaseudulle muuttamiseen liittyviin suvaitsevaisuuskampanjoihin.

TAULUKKO 4. Nelikenttäanalyysi (SWOT) Porvoon ja Loviisan suuralueiden nykytilanteesta

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
<ul style="list-style-type: none"> • sijainti rannikkovyöhykkeellä sekä pitkä historia • kaksikielisyys • Porvoon suuralueen positiivinen muuttoliike • monipuolinen ja luonnonläheinen elinympäristö • kulttuurimaisemat ja -perinteet • monipuolinen osaaminen ja toiminta • aktiivinen yhdistystoiminta • halu ehtojen parantamiseksi maaseudulla 	<ul style="list-style-type: none"> • vähentävä ja vanheneva väestö Loviisan suuralueella • polarisoitua kehitys Porvoon ja Loviisan suuralueiden sekä keskusta- ja haja-asutusalueiden välillä • heikot joukkoliikenneyhteydet • pendelöinnin suuri osuus työssäkäyvistä • palvelurakenteen heikkeneminen sekä palvelujen väheneminen ja loppuminen maaseutualueilta
<ul style="list-style-type: none"> • pääkaupunkiseudun läheisyys ja sen markkinoiden ja asiakaspiirin hyödyntäminen • etä- ja joustotyön mahdollisuus • innovatiivisuuden siirtäminen pienyritystoimintaan (erikoistuminen, jalostus, sivuelinkeinot, uudet yhteistyömuodot) • tietoyhteiskunnan mahdollisuudet • luonnonläheinen ja rauhallinen ympäristö houkuttelee uusia asukkaita • monipuolisen ympäristön hyödyntäminen matkailuelinkeinossa • joukkoliikenneyhteyksien parantuessa pystytään turvaamaan yhdenmukaiset palvelut ja liikkumismahdollisuudet • panostaminen nuoriin tuottaa tulosta tulevaisuudessa 	<ul style="list-style-type: none"> • muutoutuminen nukkumalähiöksi, josta käydään työssä muualla ja josta puuttuvat omat palvelut • työpaikkaomavaraisuuden pienentyminen • peruselinkeinon yhä heikkenevä kannattavuus • muilla paikkakunnilla opiskelleilta nuorilta puuttuu takaisinmuuttoon tarvittava motivaatio ja toimeentulomahdollisuudet • yksityisautoilu lisääntyy ja joukkoliikenneyhteydet vähenevät • sosiaalisesti ja ekologisesti epätasainen väestönkasvu ja väestö rakenne • taantuvan kehityksen myötä sosiaalisten ongelmien lisääntyminen • suuralueiden polarisoituminen, painopisteen siirtyminen lähemmäksi pääkaupunkiseutua • muuttoliike harvaan asutulta maaseudulta muutamiin kasvukeskuksiin, muuttajina erityisesti naiset ja nuoret • ympäristönsuojelun ja maisemanhoidon laiminlyöntien kielteiset vaikutukset

3.2.5 Toimintalinjat

Manner-Suomen maaseutuohjelmassa on neljä toimintalinjaa (TL 1-4), joita kaikkia myös SILMU ry rf:n ohjelmassa toteutetaan alueellisen painotuksen mukaisesti. Yhdistyksen ensisijainen tehtävä Porvoon ja Loviisan suuralueilla on vastata kylien ja maaseudun yhteisöllisestä kehittämistoiminnasta ja maaseutuelinkeinojen kehittämisestä, joten pääpaino on Manner-Suomen maaseutuohjelman toimintalinja 3:n mukaisissa toimenpiteissä. Toimintalinjan (TL) 1 painoarvo Porvoon ja Loviisan suuralueiden kehittämisohjelman kokonaisuudesta on noin 5 %, TL 2 noin 4 %, TL 3 noin 66 % ja TL 4 noin 25 %. Toimintaa toteutetaan pääasiassa paikallislähtöisesti eli alhaalta ylöspäin ja toteuttajina ovat maaseudun erilaiset paikalliset toimijat kuten yhdistykset, yritykset ja kylissä asuvat ihmiset.

Toimintalinjapainotukset

KUVIO 2. Toiminnan painoarvo kehittämistyössä

a. Elinkeinot ja työllisyys

Tavoitteena on maaseudulla harjoitettavien elinkeinojen sekä työllisyyden tukeminen. Työpaikkaomavaraisuus on alueilla heikkoa ja pendelöinti runsasta. Kestävän kehityksen kannalta pendelöinti on negatiivinen ilmiö. Työpaikkaomavaraisuuden lisääminen on ekologisesti ja sosiaalisesti suuri haaste, jolla estetään kuntien muuttuminen pahimmillaan pelkiksi nuk-kumalähiöiksi. Kehittämislínjan tavoitteena on auttaa nykyisiä ja tulevia maaseutuyrittäjiä harjoittamaan yritystoimintaa maaseudulla, joko maatilán yhteydessä tai ilman maatilakyt-kentää. Erityisesti tullaan painottamaan elinkeinotoiminnan edistämistä liittyen bioenergiaan, matkailuun, elintarvikkeisiin, luontoyrittäjyyteen, alihankintaan, hoiva-alaan, palveluiden tuottamiseen ja käsityötaitoihin.

Tarkoituksena ei ole kasvattaa yhdistyksen omaa yritystoimintaan liittyvää erityisasiantunte-musta, vaan hyödyntää jo olemassa olevaa laajaa elinkeino-osaamista ja alueellista koordi-nointia. Toiminta pohjautuu pitkälti muiden tahojen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Työvoima- ja elinkeinopalvelut hoidetaan pääosin jo nykyisin toimivien organisaatioiden kautta. Maaseutuyrittäjyyden kohdalla on kuitenkin vielä puute asiantuntija- ja elinkeinopal-veluista ja yhteiskoordinoinnista sekä erityisesti mikro- ja maaseutuyrittäjyyden edistämiseen tarkoitettusta kehittämis- ja investointituesta. Vaikka työttömyys on vähentynyt viimeisen

kymmenen vuoden aikana, heijastuu se edelleen laajasti maaseudun hyvinvointiin ja elinvoimaisuuteen. Jos asiantuntijoiden ennustama maatalouden rakennemuutos yhä syvenee, syntyy vieläkin suurempi tarve kehittää uutta työllistävää toimintaa.

Teemoja

- Elinkeinotoiminnan edistäminen
 - uuden yritystoiminnan luominen
 - kannustaminen yrittäjyyteen
 - aloittavan yrittäjän tuki
 - asiantuntijapalvelut yritystoiminnan käynnistämiseen
 - yhteistyö ja verkottuminen
- elinkeinorakenteen ja kilpailukyvyn vahvistaminen
 - vahvuuksien tukeminen
 - yhteistyörenkaat
 - asiantuntijapalvelut kehittämisessä
 - tuotteistaminen, asiakashallinta, myynti- ja markkinointitaidot
 - etäisen sijainnin haitat
- Yrittäjyyteen kannustaminen
 - kohderyhmänä nuoret ja koululaiset
 - yhteistyössä 4H-organisaatioiden ja koulujen kanssa
- Yrittäjien keskinäisen yhteistyön lisääminen
 - yhteistyössä muun muassa yrittäjä- ja tuottajayhdistysten kanssa
- Maaseutuyrittäjyyteen kannustaminen
 - maaseutuelinkeinot ja mikroyritystoiminta, 1-3 henkilötyövuotta koskevat yritykset
 - kehittämis- ja investointitarpeet ei-maatilakytöntäisten yritysten osalta
- Maatilasidonnaisten sivuelinkeinojen kehittäminen
 - bioenergian ja jätemateriaalin hyödyntämismallit (esimerkiksi jatkona jo käynnissä oleville rypsin biodieselin koe- ja esittelyhankkeille)
 - biopolttoaineiden kehittäminen
 - uuden tekniikan hyödyntäminen
 - maaseutumatkailu, käsityötuotteet ja paikallinen elintarviketuotanto
- Tietovalmiuksien lisääminen
 - kohderyhmänä perinteisten maaseutuammattien harjoittajat
 - tuotekehitys ja tuotteistaminen
- Käsityö- ja maaseututuotteet
 - kehittäminen ja uudistaminen
 - elintarvikkeiden jatkojalostus ja tuotteistaminen

b. Kylien kehitys

Jotta kylät säilyisivät vireinä ja toimivina sekä voisivat osaltaan vaikuttaa positiivisesti maaseudun vetovoimaisuuteen asuinympäristönä, on kehittämislínjan tavoitteena aktivoida kylätoimintaa. Porvoon ja Loviisan suuralueilla on noin 80 erillistä kylää sekä runsaasti haja-asutusalueita, joissa on tarvetta omatoimiseen yhteiskehittämiseen. Tarve korostuu maaseudun perinteisten tukipilarien, vireän maatalouden ja julkisten palveluiden, supistuessa.

Lisäksi erityisesti kyläyhdistykset, mutta myös yksityishenkilöt, pitävät palvelujen turvaamisen ja yhteistyön lisäämistä kylissä hyvin tärkeänä ja toivovat niiden kehittämiseen ulkopuolista rahoitusta.

Teemoja

- Yhteistyö
 - kylien sisäinen ja kylien välinen
 - tiedotuksen kehittäminen
 - kylien vetovoimaisuuden lisääminen
- Yhteishankkeet
 - yhteisten tilojen toimivuus
 - palvelujen turvaaminen
 - tapahtumien järjestäminen
 - alueiden kunnostaminen
 - aktiviteettitilojen rakentaminen
 - kyläyhteisöjen identiteetin vahvistaminen
- Monitoimisen yhteispalvelun kehittäminen syrjäseutujen palvelujen puutteen lieventämiseksi ja päivittäin tärkeiden toimintojen turvaamiseksi, esimerkiksi:
 - kylätalkkari, naapuriapu ja yhteistoiminta
 - alueiden kunnostaminen
 - yhteistilojen toimivuus
 - identiteetin vahvistaminen
 - kylätapahtumien järjestäminen
 - omaehtoinen vastuu ja yhteistoiminta
 - vapaaehtoistoiminta ja palvelujen tuottaminen yhdessä kolmannen sektorin kanssa
 - monipalvelupisteet ja -toiminta

c. Saaristo

Eteläinen saaristoalue on erityisaluetta johtuen hankalista kulkuyhteyksistä sekä ikääntyvästä ja vähenevästä väestöstä. Siksi on tärkeää toteuttaa myös saariston asukkaita palvelevia yhteisöllisiä hankkeita, jotka kohdistuvat varsinkin nuorten viihtyvyyteen, lapsiperheiden mahdollisuuksiin jäädä asumaan saaristoon sekä nuorten perheiden halukkuuteen muuttaa saaristoon. Tähän vaikuttavat erityisesti saariston elinvoimaisuus ja toimivat kulkuyhteydet.

Teemoja

- Kulkuyhteydet
 - joustavuuden lisääminen, yhteiskuljetukset
 - omaehtoinen toiminta ja vapaaehtoistyö
- Palvelutarjonta
 - uudet paikalliset ratkaisut
 - elävät saaristokylät
 - logistiikkaratkaisut
- Saaristoperinteen ylläpitäminen
 - perinteen taltioimiseen ja ylläpitämiseen kannustaminen
 - kylien yhteistoiminta
 - tapahtumat ja perinnetoiminta

d. Kaupunki - maaseutu

Pääkaupunkiseudun läheisyys halutaan nähdä mahdollisuutena, jonka hyödyntämiseksi kaupunki-maaseutu - vuorovaikutusta tulisi lisätä. Tavoitteena on, että kaupunkilaiset löytäisivät helpommin maaseudun yritysten ja toimijoiden palvelut, kuten suoramyynti- ja käsityötuotteet sekä maatilamatkailu-, virkistys- ja kulttuurikohteet. Tämä vaatii panostamista palveluiden tuotteistamiseen. Tavoitteena on lisäksi edelleen kehittää koulujen välistä yhteistyö- ja kummitoimintaa.

Teemoja

- Maaseudun virkistys- ja toimintapalvelut
 - jokien ja vesistöjen tuotteistaminen virkistyskäyttöön
 - maaseutu- ja kulttuurimaisemien houkuttavuuden lisääminen
 - matkailupakettien kehittäminen eri ryhmien tarpeisiin
- Suoramyynti- ja käsityötuotteet
 - tunnettavuuden edistäminen
 - kilpailukykyisten lähiruokakonseptien muodostaminen

e. Ympäristö

Alueen ihmiset ovat ilmaisseet huolensa kulttuurimaiseman säilymisestä, koska ne mielletään erityisen tärkeiksi asuin ympäristön viihtyisyyden kannalta. Maaseudun rakennemuutoksen myötä myös maisema muuttuu ja uhkakuva avoimen maaseutumaiseman sulkeutumisesta on käynyt jo moni kohdin toteen. Tavoitteena on säilyttää perinneympäristöjä, jotta useat ikäluokat, myös nuoret, voisivat tuntea tutuksi koetun ympäristön omaksi kotiseudukseksi. Lisäksi hoidetut perinneympäristöt muodostavat matkailullisesti houkuttavia käyntimaisemia. Porvoon ja Loviisan suuralueille tyypillisiä ovat myös vesistöt, jokilaaksot sekä maaseutumaiset peltomaisemat. Kulttuurimaiseman lisäksi kestävä kehitys on voimakkaasti painotettu arvo, jota halutaan tuoda toiminnassa enemmän esille.

Teemoja

- Kulttuurimaiseman ja perinteiden säilyttäminen
 - alueiden kunnostaminen
 - identiteetin vahvistaminen oman kotiseututyön avulla
 - vesistöjen kunnostaminen
- Ympäristökasvatus, valistus ja yhteistyö
 - ympäristötietoisuuden lisääminen
 - innovatiiviset kokeilut
- Kestävä kehitys
 - paikalliset ja globaalit toimintatavat
 - lähi- ja bioenergiaprojektit
 - ympäristöä vaalivat projektit
 - logistiikka
 - etätyö

f. Kulttuuri

Porvoon ja Loviisan suuralueiden kunnilla on pitkälti samankaltainen perinnehistoria perustuen osaltaan niiden maantieteelliseen sijaintiin rannikkovyöhykkeellä sekä alueen jokien veto-voimaan. Kuninkaantie henkii historiallista tunnelmaa Pohjoismaiden tärkeimmästä matkailuväylästä, jonka varrella on sijainnut lukuisia kartanoita, talonpoikaistiloja, keskikievareita ja krouveja. Rannikkoalueen vahva omaleimainen suomenruotsalainen kulttuuri periytyy Ruotsin vallan ajalta, mutta alueen perinteissä ja rakennustyyliissä on nähtävissä myös venäläisiä vaikutteita.

Eteläinen yhtenäinen saaristoalue ja pohjoisempi pienkuntien pitkän maanviljelyhistorian muovaama maaseutualue muodostavat yhdessä rikkaan ja omaleimaisen kulttuuriperinnön, jonka säilymistä halutaan tukea. Myös asukkaat ovat voimakkaasti painottaneet mahdollisuuksia säilyttää kulttuuriperinne elävänä.

Teemoja

- Kulttuuriperinteen säilyttäminen ja niihin liittyvän uuden innovatiivisen toiminnan tukeminen
 - kartanokulttuuri
 - pienet museot
 - perinnelaivat
 - saaristokulttuuri
 - yksittäiset rakennukset ja rakennelmat
 - kulttuuritapahtumat, kuten kesäteatteri
 - käsityö-, kalastus ja maatalousperinteet

g. Nuoriso

Nuorison itsensä lisäksi myös kyläyhdistykset ja yksityishenkilöt kantavat huolta nuorten viihtymisestä kylissä. Ohjelmalla halutaan kaventaa nuorten eriarvoisuutta osallistua erilaiseen kerho- ja harrastustoimintaan verrattaessa taajamissa järjestettävään toimintaan. Tavoitteena on kiinnittää huomiota nuorten mahdollisuuksiin viettää vapaa-aikaa sekä lisätä omaehtoista aktiviteettia kylissä.

Lisäksi nuorison asema nähdään eri ikäryhmien välisenä ja alueellisena tasa-arvokysymyksenä, minkä tulisi olla päätöksenteossa yhtä merkittävästi esillä kuin sukupuolten välinen tasa-arvo. Nuorilla pitäisi olla yhtäläiset mahdollisuudet harrastuksiin, koulutukseen ja työpaikan löytämiseen omalla kotialueella kuin muillakin ikäryhmillä. Nuoret ovat avainasemassa tavoitteissa säilyttää maaseutu ja syrjäisetkin alueet asuttuina, sillä nyt liian moni muuttaa pysyvästi taajamiin ja kaupunkikeskuksiin koulutuksen tai työpaikan tähden.

Teemoja

- Nuorten harrastus-, vapaa-aika- ja koulutusmahdollisuuksien lisääminen
 - yhteistilat
 - turvallisuus ja monipuolinen toiminta
 - kyläkoulut
- Nuorten yrittäjyyden tukeminen
 - yleinen kannustus, mm. Nuori yrittäjyys -toiminta
 - 4H -toiminta ja aktiivisuuteen kannustaminen
 - koulutus- ja kehittämismahdollisuudet

4 YHTEISTYÖ JA KANSAINVÄLISYYS

4.1 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖN MAHDOLLISUUDET

4.1.1 Kunnat

SILMU ry rf:n toiminta-alueen 13 kunnan kanssa on neuvoteltu jo vuodesta 2005 koskien kehittämistarpeita vuosille 2007-2013. Kunnat molempien perustajayhdistysten toiminta-alueilla ovat sitoutuneet toimintaryhmätyöhön ja ohjelmien toteuttamiseen myös uudella ohjelmakaudella. Lisäksi kunnat ovat käsitelleet ja hyväksyneet ministeriön kirjeen ja toimintaryhmi- en yhdistämisehdotukset. Toiminta-alueen kunnanjohtajat ovat hyväksyneet Idässä Itää ry:n ja SAMPo ry:n toimintaryhmätyön yhdistämisen SILMU ry rf:n hallinnoitavaksi. Jo aikaisemmin kunnanhallitusten vahvistamat kuntaosuudet säilyvät ennallaan. (Liitteet 11 ja 12)

Toimivat suhteet alueen kuntiin ovat kehittämistoiminnan peruskiviä. Ne eivät rajoitu pelkäs- tään kuntien osallistumiseen Leader -rahoitukseen, vaan myös ja ennen kaikkea kuntien ja SILMU ry rf väliseen luottamukselliseen kumppanuussuhteeseen, missä hankkeet vahvistavat kuntien hyvinvointia ja vilkastuttavat niiden harvaan asuttujen kylien elämää ja elinkeinotoi- mintaa.

Kuntarahan seuranta on luonnollisesti jatkuvaa, samoin kuin koko tukitoiminnan kehyksiin pei- laava toiminta. Hankerahoituksen kuntakehysten täyttymistä seurataan tiiviisti ja asiantilan niin vaatiessa on kuntayhteistyökokouksessa mahdollista tehdä ehdotuksia sen korjaamiseksi.

Kuntayhteistyöryhmän tapaamiset ovat vuosittain tapahtuvia yhteisiä tilaisuuksia, missä käsi- tellään toiminnan etenemistä laajemmin. Sen lisäksi ylläpidetään suoria yhteyksiä ja tiedotta- mista säännöllisin väliajoin. Kuntien maaseutusihteerit ovat kiinteässä suhteessa toimintaan.

4.1.2. Uudenmaan TE -keskus

Uudenmaan TE -keskuksen johdon kanssa on todettu molemminpuolinen halu myötävaikuttaa Uudenmaan kaikkien toimintaryhmien elinkeinollisuuden voimistamiseen. Yhteisneuvotte- luissa kesällä ja syksyllä 2006 on todettu, että varsinkin Uudenmaan TE -keskuksen alueella toimintaryhmät täydentävät maaseudun hanke- ja yritysrahoituksella TE -keskuksen oman maaseutu- ja yritysosaajien niukan rahoituksen kapeikkoja. Lisäksi toimintaryhmät täyden- tävät paikallisella tiedottamisella ja aktivoinnilla maaseudun omaehtoista kehittämistyötä ja tukevat monien väliinputoajaryhmien mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaansa. Tämä koskee varsinkin pienempiä ja paikallisia kylien kehittämishankkeita sekä maaseudun ei-maa- tilakytkeäistä mikroyritystoimintaa, joihin molempiin TE -keskuksen omat resurssit ovat riittämättömät.

Mahdollisimman tarkasti sovitulla yhteistoimintamuodoilla on pyritty varmistamaan sekä alu- eellisen ja paikallisten maaseutuohjelmien yhteensovitus että ohjelmakauden rahoituskehyy- sistä mahdollisimman suuren hyödyn saaminen. Asia nähdään erityisen tärkeänä asiakkaiden kannalta, mutta myös toimintaryhmien näkökulmasta.

4.1.3 Maakuntaliitot

Toteutetaan ja syvennetään yhteistoimintaa alueen maakuntaliittojen kanssa elinkeinollisuu- den ja monipuolisemman maaseudun kehittämisen osalta. Uudet tehtävät voivat olla esimer- kiksi maaseudun profilointiin ja houkuttelevuuteen liittyviä hankkeita, jotka voidaan toteut-

taa muun muassa maakunnan kehittämisrahalla. Lisäksi on neuvoteltu mahdollisuudesta hakea täydentävää rahoitusta toimenpiteisiin, joilla edistetään uudenlaisia konsepteja maaseudun kolmannen sektorin toimijoiden tuottamien palvelujen järjestämiseksi.

Toimintaryhmät ovat vakituisina jäseninä maakuntaliittojen maaseutujaostoissa ja näin olen myös niiden yhteistyöjaostoissa. Maaseutujaostot kokoontuvat vuosittain TE -keskuksen kutsumiin yhteiskokouksiin. Maakuntaliiton ja toimintaryhmän molemminpuolinen yhteistyö ja tiedottaminen toimivat kitkatta eikä kehittämistehtävien kesken nähdä päällekkäisyyksiä. Koska muut rahoitusmahdollisuudet ovat suhteellisen rajalliset, kaikki voimavarat on keskitettävä yhteisvoimin tuloksellisiin hankkeisiin.

4.1.4 Työnjako yrityspalvelujen osalta

Kaudella 2007-2013 pyritään yhteisvoimin eri asiantuntijaorganisaatioiden kesken edistämään maaseudun yrityskehitystä positiivisempaan suuntaan. Alueella toimii useita organisaatioita elinkeinoelämän, toimivien työmarkkinoiden ja alueellisen kehittämisen vahvistamiseksi. Esimerkiksi maaseutuyritystoiminnan kehittämistä edistävät uusyrityskeskukset Porvoon ja Loviisan seuduilla sekä Keski-Uudellamaalla, Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy, ProAgria Uusimaa, Itä-Uudenmaan yrityshautomo, Mäntsälän Yrityskehitys Oy ja Itä-Uudenmaan Yrityspalvelut Oy, jotka osallistuvat aloittavien tai laajentavien mikroyritysten hankeidean arviointiin ennen varsinaista päätöksäsettelyä. Suureksi ongelmaksi on koettu nimenomaan ei-maatalouteen kytketyn yritystoiminnan kehittämiseen tarkoitettujen varojen puuttuminen. Peruslähtökohtana tullaan pitämään meneillään olevaa maaseudun rakennemuutosta sekä maatalouden ja palvelutuotannon muuttuneita olosuhteita.

4.1.5 Muut yhteistyötahot

Keskeisin paikallinen yhteistyötaho on Itä-Uudenmaan Kylät ry, joka toimii katto-organisaationa kylätoimikunnille. Yhteiset maaseudun kehittämisen tavoitteet, kuten kylien omatoimisuuden, viihtyvyyden ja elinvoimaisuuden edistäminen, luovat perustan tiiviille yhteistyölle. Toimintaa vahvistaa yhtenevä toiminta-alue SILMU ry rf:n kanssa.

Muiden Uudenmaan TE -keskuksen alueella toimivien toimintaryhmien välillä on käyty ja käydään laajasti kehityskeskustelua. Muutamista yhteistoiminnoista uudelle ohjelmakaudelle onkin jo sovittu, kuten yhteisestä kansainvälisestä toiminnasta, tiedottamisesta ja kalatalousohjelman laadinnasta.

Keskusteluja syvennetään Itä-Uudenmaan Aluekeskusohjelman toimijoiden ja Itä-Uudenmaan liiton kanssa, joissa on maakunnan ja maaseudun erityispiirteiden vahvistamiseksi ilmennyt tarvetta tiivistää yhteistoimintaa. Toimenpiteitä voisivat olla esimerkiksi luovien, erityisesti taide- ja käsityöammattien toimintaedellytysten parantaminen, kulttuuritapahtumien järjestämisen neuvonta, perinne- ja korjausrakentamisen taidon lisääminen, maisemallisesti arvokkaiden alueiden laajempi huomioiminen sekä koulutuksen tason nostaminen tietyillä erityissektoreilla. Koulutus nähdään tärkeäksi maaseudun perus- ja hyvinvointipalvelujen kehittämisessä, yhteistyön tiivistämisessä etenkin perinteisissä maaseutuammateissa sekä alueiden välisen ja kansainvälisen kokemusten vaihdon lisäämisessä.

Toimivaa yhteistyötä jatketaan myös muiden alueviranomaisten, lähinnä Uudenmaan ympäristökeskuksen, Uudenmaan TE -keskuksen yritys-, työvoima- ja maaseutuosaston kalatalousyhtiön sekä opetushallituksen ja museoviraston kanssa. Näiden tahojen kanssa jatketaan alueella hyväksi koettuja, tarpeen pohjalta toimivia yhteistyöneuvotteluja ja työnjakokysymyksiä. Toimintaryhmän perustajayhdistyksillä on kaikkiin näihin hyvät ja informatiiviset suhteet ja yhteistyötä tullaan jatkamaan myös uuden yhdistyksen voimin. Toimintaryhmä on informoinut osapuolia toiminnastaan ja toimintavoista vallitsee hyvä yhteisymmärrys.

on olemassa jo alustavia suunnitelmia, mutta globalisoitumisen myötä voidaan puoltaa yhteistyötä tehtävän maantieteellisesti laajemminkin. Laajat kansainväliset hankkeet toteutetaan yhteistyönä muun muassa Uudenmaan muiden toimintaryhmien kanssa.

Yhdistys tulee toteuttamaan kansainvälistä raja-alueyhteistoimintaa muiden samankaltaisesti lähellä pääkaupunkiseutua tai muuta suurkaupunkia sijaitsevien toimintaryhmien ja maaseutalueiden kanssa. Yhteistyötä tullaan tekemään muun muassa erilaisin kartoitus selvityksin, joiden pohjalta voidaan tulevaisuudessa käynnistää kumpaakin aluetta hyödyntäviä kylä- ja yritystason yhteistoimintahankkeita.

Lisäksi muiden Suomen kaksikielisten toimintaryhmien sekä Itämeren maiden kanssa on linjattu uutta rannikkoyhteistyötä. Samoin on muun muassa naapuritoimintaryhmä Sepra ry:n kanssa tavoitteena toteuttaa yhteinen kansainvälistymisstrategia Viro-yhteistyölle. SILMU ry rf osallistuu myös aktiivisesti tulevan Etelä-Suomen raja-alueyhteistyöohjelman valmisteluun.

Kansainvälisten hankkeiden käsittely SILMU ry:ssä

Yhteisölliset hankkeet:

- ensitapaamiset, esivalmistelut toteutetaan hallintorahalla (osapuolten tulee täyttää toimintaryhmän tai kylätoiminnan tunnusmerkit; yhteisöllisyyden periaatteet, paikallisuus, rekisteröity yhdistys sekä hankkeen tavoitteet ovat Leader -ohjelman mukaiset)
- hankkeen työstäminen yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa sekä hankkeen osapuolten sitouttaminen hankkeeseen voidaan toteuttaa esiselvityshankkeena.

Hankkeiden valintaperiaatteina pidetään lähtökohtaisesti Leader- toiminnan yleisiä periaatteita minkä lisäksi varmistetaan toimijoiden edellytykset toteuttaa hanke ja sen paikallinen merkittävyys. Lisäksi tulee hankkeen selvästi kohdentua johonkin SILMU -ohjelman tavoitteisiin tai hallituksen arvioimiin tulostavoitteisiin ja olla toiminnan luonteen osalta myös tuloshakuinen.

Yrityshankkeet:

- Hanke käsitellään ennen päätöksentekoa yritystyöryhmässä, joka antaa arvionsa hankkeen valmiudesta lähteä kansainvälisille markkinoille sekä mahdollisesta tuki toimista esim. TE-keskuksen vientiasiamiesten taholta.

5 TOIMINNAN TOTEUTUS

5.1 HALLINTO

5.1.1 Yleistä

Paikallisena toimintaryhmänä toimii uusi yhdistys Maaseudun kehittämissyhdystys - Landsbyg-gens utvecklingsförening SILMU ry rf, josta käytetään nimeä SILMU ry rf. Yhdistyksen perustamisesta päätti Idässä Itää ry:n ja SAMPo ry:n hallitusten muodostama yhteistyöryhmä 14.11.2006. Uuden yhdistyksen perustamiskokous pidettiin 9.1.2007. (ks. Liite 5). SILMU ry rf toteuttaa yhdistyksen 13 kunnan ja noin 88 000 asukkaan toiminta-alueella Manner-Suomen neljännessä toimintalinjassa tarkoitettua Leader -ohjelmaa. Yhdistyksen ylin päättävä elin on vuosikokous, joka tekee vuosittain yhdistyslain mukaiset päätökset.

5.1.2 Jäsenistö

Koska kyseessä on uusi yhdistys, ei yhdistyksen jäsenmäärä ole vielä kovin suuri. Yhdistys pyrkii nopeasti saamaan toimintaryhmätyölle soveltuvan jäsenpohjan. Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä jokainen, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt. Kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa. (ks. liite 13) Hallitus hyväksyy jäsenhakemuksen perusteella uudet jäsenet ja yhdistys ylläpitää ja päivittää jäsenluetteloä säännöllisesti.

Riittävän laajapohjainen jäsenkunta vahvistaa yhdistyksen kylänraittiuskottavuutta ja luo edellytykset asiantuntevan ja alueensa kehittämistä kiinnostuneen hallituksen muodostamiseen. Toimintaryhmätyö ei ole suppeata yhden asian tai aatteen toteuttamista vaan sen työ pohjautuu kansalaisaktiivisuuteen suuntautuen laaja-alaisesti kylien ja asuinalueiden kehittämiseen ja toiminnan tukemiseen. Käytännössä jäsenistön enemmistö on luonteeltaan kannatusjäseniä ja jäsenpalvelun tulee olla luonteeltaan informatiivista.

5.1.3 Hallitus

Jäsenistö valitsee vuosikokouksessa seuraavalle toimikaudelle hallituksen. Yhdistyksen hallituksen muodostaa puheenjohtaja, yhdeksän varsinaista ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä. Hallituksen muodostamisessa noudatetaan kahdentyyppistä kolmikannan periaatetta; kokoonpanossa otetaan huomioon tasapuolinen edustus toiminta-alueen eri suuralueiden välillä ja lisäksi taustayhteisöltään hallituksen jäsenistö edustaa kolmanneksittain julkista hallintoa, yhteisöjä (yrityksiä ja yhdistyksiä) sekä yksittäisiä toimijoita. Puheenjohtajan toimikausi on yksi vuosi ja hallituksen jäsenten kolme vuotta. Jäsenten vaalikausi on rajoitettu kahteen peräkkäiseen toimikauteen.

SILMU ry rf:n hallitus vastaa kehittämissuunnitelman toimeenpanosta. Hallituksen tehtävänä on vastata kehittämissuunnitelman toteuttamiseen liittyvästä tiedottamisesta, seurannan järjestämisestä, ohjelmaan liittyvästä yhteistyöstä aluehallinnon kanssa sekä rahoitettavien hankkeiden valinnasta.

Hallituksen jäsenten monipuolinen viitekehys takaa riittävän asiantuntijuuden useimmilla toiminnan osa-alueilla sekä tarvittavan paikallistuntemuksen koko toiminta-alueella. Tarpeen mukaan hallituksen tueksi perustetaan asiantuntijatyöryhmä, esimerkiksi yritystyöryhmä, joka voi käsitellä yrityshankkeet ennen hallitusta.

5.1.4 Toimisto

Paikallisen kehittämisen toteutumiseksi toimintaryhmä ylläpitää kahta aluetoimistoa, jotka perustetaan jo ennestään oleviin kohteisiin Pornaisiin ja Liljendaliin. Lisäksi suunnitelmissa on paikallisia info-pisteitä.

Toimistot vastaavat toiminnan operatiivisesta toteutuksesta. Toimistorutiinien (kuten kirjanpidon valmistelevat työt, maksatukset, postitukset, jäsenasiat) lisäksi toimistot vastaavat tiedottamisesta sekä hankeprosessiin liittyvistä velvoitteista. Henkilökunnan tehtävä hankekäsittelyssä on avustaa hakijoita oman hankesuunnitelman ja tukihakemuksen tekemisessä sekä vastaanottaa hakemukset, jotka esitellään hallitukselle. Työskentelyssä painottuu asiakaspalvelu ja yhteistyö hanketoimijoiden ja hallinnon välillä. Toimiston tarkoituksena on kannustaa ruohonjuuritason toimijoita, hyvien hankkeiden ja paikallisen kehittämisen tulee voida toteuttaa mahdollisimman pitkälle tarve- ja ongelmalähtöisesti usein hankalaksi koettua byrokratiaa pelkäämättä.

Yhdistys palkkaa toiminnan käynnistyttyä tarvittavan henkilöstön.

5.2 KEHITTÄMISHANKKEET JA NIIDEN VALINTA

Hankkeiden edunsaajien tulee olla maaseutualueilta. Hankkeiden valinnassa käytetään Leader -ohjelman yleisiä kriteerejä ja tässä ohjelmassa esitettyjen kehittämistavoitteiden mukaisia kriteerejä:

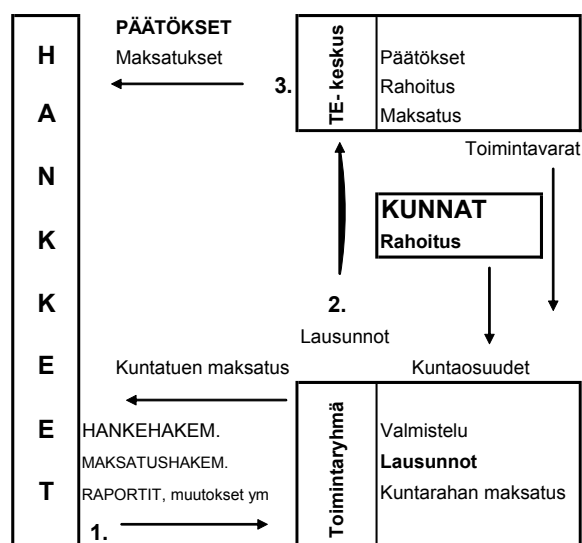
- paikallislähtöisyys
- yhteisöllisyys
- alueen tai kohderyhmän sitoutuneisuus
- läpinäkyvyys
- kustannustehokkuus eli arvioitu tuloksellisuus suhteessa sijoitettuun panokseen
- tasapuolisuus, tasa-arvoisuus sekä monipuolisuus
- innovatiivisuus ja edistyksellisyys
- toteutettavuus ja riskien riittävä hallinta

Yrityshankkeiden valintakriteereihin vaikuttavat ensisijaisesti:

- yritystoiminnan merkitys paikallisella tasolla, eli yrityksen muu vaikutus kylän tai alueen elinvoimaisuuteen
- toiminnan täydentävyys suhteessa paikalliseen tai alueelliseen elinkeinorakenteeseen
- yrityksen ja hankkeen kannattavuus, riskit ja menestymisarvio
- hankkeen vaikutus muuhun elinkeinotoimintaan, kilpailutilanne

Pääsääntöisesti yhdistyksessä toteutetaan jatkuvaa hankehakumenettelyä. Kehittämishankkeiden suunnittelussa erityinen huomio kiinnitetään toimiston mukana olemiseen jo mahdollisimman monen hankkeen suunnitteluvaiheessa. Tällöin voidaan varmistaa hankehallinnon sujuvuus, toimijan riittävä hankekäsittelyn normien tuntemus sekä toteuttamisen hallittavuus koko yhteistyöprosessin ajan. Hanketoimijoiden koulutusta järjestetään yhteistoiminnassa Uudenmaan TE -keskuksen ja muiden alueen toimintaryhmien kanssa.

Kehittämissuunnitelman toteuttamista varten hakijat laativat hankesuunnitelman ja tukihakemuksen määrämuotoiselle lomakkeelle, jotka toimitetaan liitteineen toiseen SILMU ry rf:n kahdesta toimistosta. Toimisto valmistelee hakemukset lisäselvityksineen ja tarkennuksineen ja tekee niistä esityksensä SILMU ry rf:n hallitukselle. Toimisto on käytännössä aina yhteistoiminnassa hankkeen toimijoiden kanssa ennen hakemuksen jättämistä.

KUVIO 3. Hanketoiminnan logistiikka

SILMU ry rf:n hallitus tekee päätöksensä hakemuksiin. Hallitus kokoontuu käsittelemään hankehakemuksia määräajoin (1-2 kk välein). Hallitus puoltaa tai ei puolla hakemusta, minkä jälkeen hankehakemukset toimitetaan SILMU ry rf:n lausunnon kera TE -keskukseen päätöskäsittelyä varten. Hallituksen hankepäätösesityksestä ilmoitetaan perusteluineen aina hakijalle. Hallituksessa noudatetaan päätöksiä tehdessä normaalia jääviyskäytäntöä. Hallituksella on myös tarvittaessa apunaan asiantuntijaryhmiä esimerkiksi mikroyrityshankkeissa. Työryhmä antaa hankkeesta lausuntonsa. Hallitus tekee tarveharkintaisen päätöksen.

Ohjelmakaudella 2007-2013 toteutetaan yhdistyksen hankekirjeenvaihdossa sisäistä diaarijärjestelmää, johon kirjataan saapuvat ja lähtevät asiakirjat. Asiakirjat leimataan päiväysmerkinnöin.

5.3 TIEDOTTAMINEN

Tiedottamisen lähtökohtana on varmistaa, että kaikki tukea ja neuvontaa tarvitsevat voivat saada apua. Yhdistyksestä tiedottaminen koetaan toiminta-alueen laajuudesta johtuen erittäin tärkeäksi.

SILMU ry rf:n kehittämisohjelman hankkeet käynnistetään julkisella haulla, josta tiedotetaan alueella yleisesti luettavissa lehdissä, paikallisradiossa sekä internet-sivuilla. Tiedotteet julkaistaan toiminta-alueen ilmaisjakelulehdissä, jonka lisäksi alueen päälehdissä julkaistaan 2-3 tiedotetta vuosittain. Internet-tiedotus tapahtuu vielä toistaiseksi perustajayhdistysten kotisivuilla, kunnes SILMU ry rf:n omat internet-sivut valmistuvat.

Yhdistyksen näkyvyyden ja toiminnan tunnettavuuden lisääminen tapahtuu pääsääntöisesti hankkeista kertovien artikkelien ja hankkeen toteuttajien tiedottamisen avulla, joissa paikallislehdillä on merkittävä asema. Paikallisväestöstä suuren osan on todettu tutustuneen kehittämistoimintaan juuri paikallislehtien välityksellä. Samoin hanketoimijoiden innostus ja tieto mahdollisuudesta lähteä toteuttamaan hankettaan pohjautuu pitkälti paikallislehtien hankkeista kertoviin lehtiartikkeleihin.

Kehittämistarpeita nähdään edelleen olevan Leader -rahoitusvälineen, päärahoitustahojen ja kehittämisyhdistyksen näkymisessä hanketiedottamisessa. Edellä mainitut seikat on oltava esillä hankehakijan omassa hanketiedotuksessa. Jatkossa suunnitelmassa on lisäksi järjestää tupailta-tyyppisiä tilaisuuksia, joissa yhdistys esittelee toimintaansa.

TAULUKKO 5. SILMU ry rf:n tiedottamisen periaatteita

Sisäinen tiedottaminen toimistot	Ulkoisen tiedottaminen hallitus + toimistot	Sidosryhmätiedottaminen toimistot
<ul style="list-style-type: none"> • yhdistyksen internet-sivut • jäsenkirjeet • henkilökontakteihin perustuva 	<ul style="list-style-type: none"> • yhdistyksen internet-sivut • paikallislehdet ja -radio • kylätason tilaisuudet, mm. tupailat • alueelliset tapahtumat, mm. messut • henkilökohtainen hankeneuvonta 	<ul style="list-style-type: none"> • tarpeenmukaisuus • säännöllinen yhteydenpito • sähköinen tiedottaminen • oikea-aikaisuus • viranomaisraportointi

Yhdistyksen tiedotustoiminnan rungon muodostaa hallituksen jäsenten oman alueensa sidosryhmien parissa tapahtuva toiminnasta informoiminen sekä toiminnanjohtajan tiedottava osallistuminen alueen yhteisöissä. Systemaattisen sidosryhmätiedottamisen sekä toiminnasta informoimisen on perustuttava tarpeenmukaiseen säännölliseen yhteydenpitoon. Viranomaisraportoinnin lisäksi sidosryhmätiedottaminen tapahtuu puolivuosisiraportein. Sidoryhmätiedottamisessa kehitellään sähköistä tiedottamista. Neljännesvuosittain lähetettävä sähköpostitiedote meneillään olevasta hanketoiminnasta viittauksineen lisätietoihin yhdistyksen kotisivuilla on yksi esiinnoituksesta kehittämistoiveista.

Jäsentiedotus sekä yhteistyö medioiden kanssa hoidetaan yhdistyksen kotisivujen avulla, joiden tarkoituksena on täydentää ja syventää viestintää. Jäsentiedotusta hoidetaan vuosittain myös 3-4 jäsenkirjeellä. Ulkoisesta tiedottamisesta vastaa hallitus sekä toimistot. Tavoitteena on olla mukana 2-3 tapahtumassa vuosittain ja vahvistaa yhdistyksen imagoa tehokkaana, osaavana ja palvelevana paikallisena toimijana. Myös tiedottamisen kohdentamiseen tullaan panostamaan.

Hankkeiden aktivointi- ja tiedottamistyössä käytetään myös henkilökohtaista tiedottamista ja neuvontaa. Kehittämissuunnitelman mukaisen hanketoiminnan käynnistämässä hyödynnetään aikaisemmista ohjelmista kertynyttä tietotaitoa ja kehitetään palvelutoimintaa hankkeiden myötä saadun palautteen ja kehittämissuositusten pohjalta vielä paremmin vastaamaan hanketoimijoiden tarpeita.

TAULUKKO 7. Ohjelman rahoitus 2007-2013, Toimintalinjat Silmu ry:n ohjelman mukaisin painotuksin

TL nro	Toimintalinjat		Rahoitus			
		Painoarvo	€	Tuki %	Yksityinen	Total
	Toimintalinja 1					
123	Jalostusarvon lisääminen	40.00 %	64 798.10	70	27 770.61	92 568.71
124	Alkutuotannon yhteitoiminta	60.00 %	97 197.16	70	33 084.50	130 281.66
	Toimintalinja yhteensä	4.27 %	161 995.26		60 855.11	222 850.37
216	Toimintal. 2 Ei-tuotannalliset investoinnit	3.42 %	129 747.96	50	129 747.96	259 495.92
	Toimintalinja 3					
312	Yritysten perustaminen ja kehittäminen	21.79 %	826 669.02	40	1 240 003.53	2 066 672.55
313	Matkailuelinkeinojen kehittäminen	1.71 %	64 873.98	40	97 310.97	162 184.95
321	Maaseudun peruspalvelut	15.73 %	596 764.74	65	321 330.20	918 094.94
322	Kyllien kunnostus ja kehittäminen	35.47 %	1 345 660.86	65	724 586.62	2 070 247.48
323	Maaseutuperinto ja sen vaaliminen	14.02 %	531 890.76	65	286 402.72	818 293.48
331	Koulutus ja tiedotus	3.59 %	136 197.42	80	34 049.36	170 246.78
	Toimintalinja yhteensä	92.31 %	3 502 056.78	77.20	2 703 683.40	6 205 740.18
	Toimintalinjat 1,2 ja 3 yhteensä	75.00 %	3 793 800.00	56.72	2 894 286.47	6 688 086.47
	Toimintalinja 4					
421	<i>Kv.toiminta (alueiden välinen)</i>	<i>34.00 %</i>	<i>429 964.00</i>	<i>80</i>	<i>107 491.00</i>	<i>537 455.00</i>
423	Hallinto	66.00 %	834 600.00	100	0	834 600.00
	Toimintaja 4 yhteensä	25.00 %	1 264 600.00		107 491.00	1 372 055.00
	Toimintalinjat yhteensä	100 %	5 058 400.00	62.76	3 001 777.47	8 060 177.47

7 SEURANTA, ARVIOINTI JA TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

7.1 SEURANNAN TOTEUTUS JA ARVIOINTI

Seurannan ja arvioinnin tavoitteena on tuottaa hallitukselle ja sidosryhmille helposti lähestyttävää ja vertailtavaa tietoa toiminnan sisällöstä, tuloksista ja laadusta sekä antaa yhdistyksen toimijoille palautetta onnistumisesta ja kehittämistarpeista.

Seuranta on luonteva osa yhdistyksen toimintaa. Tärkeimmät seurantatiedot kootaan heti yksittäisen hankkeen päätyttyä ja vuositasolla toiminnan yhteenvetoina SILMU ry rf:n toimintakertomukseen. Väliarviointi toteutetaan viimeistään vuonna 2010 ja loppuarviointi ohjelmakauden päättyessä. Lisäksi hallitus voi tarvittaessa perustaa kehittämistyöryhmiä eri toiminnan osa-alueille sekä laatia yhteenvetoja ja tuottaa kartoituksia suunnittelua tai kehittämistyötä varten.

Työvälineitä on kehitelty edellisen ohjelmakauden aikana ja niiden laadinnassa on pyritty huomioimaan tehokkuuden ja yksinkertaisuuden tavoitteet. Virallisten indikaattorien lisäksi seurataan myös hankkeiden tuloksellisuutta, tavoitteellisuutta sekä hyödyllisyyttä. Toimintaa kuvaavien sisäisten ja ulkoisten indikaattorien (Liite 14) avulla kootaan lähinnä määrällistä tietoa toiminnan toteutumisesta, esimerkiksi sidosryhmätapaamisista, koulutukseen osallistuneista, hankeideoiden lukumäärästä sekä hanketyypeistä toimintalinjoittain. Myös toiminnan tulosten määrällistä toteutumista seurataan indikaattorein (Liite 15).

Leader -tyyppisessä toimintamallissa keskeistä on alueen hyvinvoinnin edistäminen. Hallinnon pääasiallinen vaikutusten seuranta kohdistuu kuitenkin työllisyyden seurantaan, vaikka saavutetut työllisyysvaikutukset eivät aina ole suoria vaan muodostuvat kerrannaisvaikutusten

kautta pidemmällä aikavälillä ja ovat näin vaikeammin arvioitavissa. Tavoitteiden määrittelyssä on huomioitu edellisten toimintakausien kokemukset sekä uuden ohjelman painopisteet ja alueelliset näkymät.

TAULUKKO 8. Toiminnan määrälliset tavoitteet ohjelmakaudella 2007-2013

Toiminta	Työpaikat (htv)		Yritykset
	Uudet työpaikat	Osa-aikaiset ja uudistetut	Uudet
Yleishyödylliset hankkeet (kulttuuri, kylä, lähi-infra, nuoriso, osaaminen, saaristo, ympäristö- ja luonto, muu yhteistyö)	40	78	39
Yhteisyrityshankkeet	28	35	21
Yrityshankkeet	50	69	50
Yhteensä	118	182	110

Ohjelmakauden hankkeisiin tavoitellaan 6 000 - 7 000 henkilön työpanosta. Hyödynsaajia eli hankkeiden kohderyhmiä on kuitenkin huomattavasti enemmän. Pitkäaikaiseen kokemukseen pohjautuen hankkeeseen osallistuvien ihmisten työpanoksen voi peräti kymmenkertaistaa arvioitaessa hyödynsaajien kokonaismäärää.

TAULUKKO 9. Toiminnan tuotostavoitteet ohjelmakaudella 2007-2013

Toiminta	kpl
Kunnostetut ja säilytetyt rakennukset	40-50
Uudet rakennukset	2-4
Kylä- ja ympäristönhoitosuunnitelmat	71
Uudet verkostot ja toimintamallit	5-6
Mukana olleet yhteisöt	175
Hankkeiden talkootyö htv	30
Julkaisut	18

Pääosa yhteisöllisten hankkeiden tavoitteista kohdistuu kuitenkin pehmeisiin ja vaikeasti mitattaviin tuloksiin, kuten hyvinvoinnin ja yhteistyön lisääntymiseen, palvelujen toimivuuteen ja turvaamiseen, yhteistyörakenteiden muodostumiseen, ympäristön ja kestävä kehityksen periaatteiden tietoisuuden laajentamiseen sekä suvaitsevuuden ja tasa-arvon kasvattamiseen. Myös talkootyön syvempää ja pidempiaikaista merkitystä on hyvin vaikea mitata ainoastaan määrällisillä mittareilla, kuten tehdyillä työtunneilla ja yhtenä arviointitapana voidaankin pitää vaihtoehtoisten toteutustapojen kustannustehokkuutta verrattuna avaimet käteen - pe-

riaatteella teetettyyn toteutustapaan. Hankkeiden tuloksellisuutta voidaan ajatella myös sen tuoman hyödyn tai rahan arvona, joka hankkeen vaikutusalueelle seurannaisvaikutuksena jää.

SAMPo ry:ssä käynnistettiin vuonna 2006 ALMA -kauden päättyessä ohjelmakauden toteutuksen arviointi yhteistyössä Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa. Arviointi perustui hankkeita, sidosryhmiä (mm. TE -keskus, ympäristökeskus, alueen kunnat sekä muut yhteistyöorganisaatiot), yhdistyksen toimijoita ja paikallisia asukkaita käsittävään laajaan haastatteluaineistoon sekä kyselyjen tuloksiin. Idässä Itää ry on aloittanut POMO -kauden päättyessä 2007 monimuotoisen ohjelman toteutuksen arvioinnin. Molempien arviointien tulokset ovat käytettävissä uuden ohjelmakauden toteutuksen alkaessa. Arviointiprosessin toteutumista tukee kiinteä yhteistyö Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa muun muassa harjoittelijoiden työllistämisen kautta.

SILMU ry rf hyödyntää edellisten kausien arviointimenetelmiä ja tuloksia omissa väli- ja lopuarvioinneissaan. Pyrkimyksenä on luoda jatkuvan seurannan malli, jonka avulla pystytään seuraamaan ohjelman tavoitteiden toteutumista. Yhdistyksen toiminnasta ja sen eri osa-alueilta kerätään systemaattisesti tietoa osana käytännön työskentelyä. Esimerkiksi hankehakija määrittelee hankesuunnitelmassa hankkeen omat tavoitteet, joiden toteutumista arvioidaan ja verrataan hankkeiden toteutuneisiin tuotoksiin hankkeen päätyttyä. Parhaan hyödyn saamiseksi näitä haastattelutuloksia voidaan koostaa yhteenvetoraporteiksi. Hanketoimijoita haastatteleamalla saadaan järjestelmällisesti koottua tietoa hankkeiden eri vaiheista, tuloksista ja mahdollisista poikkeamista hankesuunnitelmasta. Samalla pyritään selvittämään tukijärjestelmän ja hanketoiminnan toimivuutta sekä onnistumista ohjelmassa kuvattujen ongelmien ja tarpeiden vaatimien toimenpiteiden tukemisessa.

7.1 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Yhdistyksen kehittämistyön perustana ovat vuosittaisen toimintakertomuksen yhteenvetotiedot ja niiden pohjalta hallituksessa käytävät kehittämiskeskustelut. Yhdistyksen toimijat ohjaavat näin lyhyen aikavälin linjauksin toiminnan suuntaa. Kehittämishaasteisiin pyritään löytämään ratkaisuja mahdollisimman lyhyellä viiveellä.

Toimintaryhmän omalle toiminnalle on määritelty menestystekijät, joiden toteutumista seurataan itsearviointina laaditun seurantamallin mukaisesti (Liite 16). Toiminnan menestystekijöitä tarkastellaan vuosittain ja hallitus voi halutessaan ohjata kehittämistoimia niihin osa-alueisiin, joissa voidaan todeta tavoitteiden jääneen toteutumatta.

SILMU ry rf on uusivanha konkari, jonka perustajayhdistykset ovat olleet maaseudun kehittämistyössä mukana jo viimeiset kymmenen vuotta. Edellisten ohjelmakausien kokemuksista halutaan luoda yhteisen tulevaisuuden voimavara, jossa yksi + yksi on enemmän kuin kaksi. Synergian hyödyt halutaan ohjata yhteisen toiminta-alueen maaseudun hyvinvoinnin turvaamiseen. Perustajayhdistysten edellisten ohjelmakausien arviointien pohjalta kehittämistarpeiksi on jo todettu tiedottamisen kohentaminen, eri tahojen yhteistyön syventäminen sekä hankehallinnon helpottaminen.

Yhdistyksen kehittämistoiminta syntyy yhdistyksen toimijoiden, aktiivisten, paikalliseen toimintaan sitoutuneiden ihmisten sekä sidosryhmien tiiviistä vuorovaikutuksesta. Kehittämistoiminta nähdään mahdollisuutena ohjata paikallista maaseudun kehittämistä innovatiiviseen suuntaan sekä aktivoita paikallisia toimijoita toimintaympäristön muuttuessa. Avainsanoja toiminnassa ovat paikallislähtöisyys, yhteistyö, yhteisöllisyys, kustannustehokkuus, innovatiivisuus ja elinvoimaisuus.

Muistio 8.11.2006**SAMPO ry:n ja Idässä Itää ry:n neuvottelu
toimintaryhmien toiminta-alueista ohjelmakaudella 2007-2013**

Aika 8.11.2006 kello 8.00-9.55
Paikka Mäntsälän kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone

Läsnä

Mia Aitokari	Idässä Itää ry, hallituksen jäsen, kyläasiamies, Pernaja
Mats Arola	Liljendal, maaseutusihteeri ja Idässä Itää ry, varapuheenjohtaja
Jouko Asuja	Myrskylä, kunnanjohtaja
Jörgen Illman	Idässä Itää ry, hallituksen jäsen, Lapinjärvi
Tarja Kosunen-Krannila	SAMPo ry, hallituksen jäsen, Pornainen
Kimmo Kuparinen	Artjärvi, kunnanjohtaja
Eero Laaksonen	Mäntsälä, maaseutusihteeri
Veijo Peltola	SAMPo ry, varapuheenjohtaja, Mäntsälä
Ritva Pihlaja	Idässä Itää ry, hankekoordinaattori
Soilikki Raita	Idässä Itää ry, alueellisen toimipisteen hoitaja ja hallituksen varajäsen, Pukkila
Esko Taanila	Idässä Itää ry, toiminnanjohtaja
Hannu Vaahtoranta	SAMPo ry, toiminnanjohtaja
Juhani Vähähyyppä	Pornainen, kunnanjohtaja

SAMPo ry:n varapuheenjohtaja Veijo Peltola Mäntsälästä toivotti läsnäolijat tervetulleeksi.

Tapaamisen puheenjohtajaksi nimettiin Veijo Peltola ja muistion laatijaksi Ritva Pihlaja.

Tilaisuuden tarkoituksena on keskustella 1.11.2006 päivätystä maa- ja metsätalousministeriön kirjeestä koskien paikallisten toimintaryhmien toiminta-alueiden tarkistamista sekä pohtia, millaisilla alueilla toimintaryhmyötä tehdään itäisellä Uudellamaalla tulevan ohjelmakauden 2007-2013 aikana.

Maa- ja metsätalousministeriön lähettämässä kirjeessä todetaan, että mikäli toimintaryhmien alueet eivät muutu alueen keskinäisten neuvottelujen tuloksena, maa- ja metsätalousministeriö tulee toteamaan, ettei mikään neuvottelun osapuolena olevista toimintaryhmistä täytä Leader -toiminnan kriteerejä, eikä näin saa Leader -rahoitusta. Alueiden ilmoitusten toimintaryhmien alueiden täsmentämisestä tulee olla maa- ja metsätalousministeriössä 15.11.2006 mennessä.

Toiminnanjohtaja Hannu Vaahtoranta kokouksen koolle kutsuneesta SAMPo ry:stä esitteli toimintaryhmyön yleisiä periaatteita sekä valotti tilanteen ja ministeriön lähettämän kirjeen taustaa. Ministeriö kehotti jo toukokuussa 2006 toimintaryhmien ohjelmaluonnoksista antamassaan palautteessa Uudella-maalla toimivia ryhmiä käymään tuloksellisia keskustelua muiden Uuden-maan toimintaryhmien kanssa niin, että kaikkien toimintaryhmien alueista tulee pitkällä tähtäimellä toimintakelpoisia. SAMPo ry ja Idässä Itää ry kävivät neuvottelut sekä alueidensa kuntien kanssa että keskenään (hallitusten yhteis-kokous Askolassa 15.8.2006). Näissä neuvotteluissa todettiin, että molempien toimintaryhmien alueet ovat toimivia eikä aluemuutoksia nähty tarpeellisiksi.

Ministeriön 1.11.2006 päivätty kirje edellyttää nyt kuitenkin uutta keskustelua ja toimenpiteitä toimintaryhmien alueiden uudelleen määrittämisestä ja toimintaryhmien yhdistämisestä myös itäisen Uudenmaan alueella.

SAMPo ry on ministeriön kirjeen jälkeen lähestynyt Pukkilaa, Myrskylää ja Sipoota ajatellen kahden kunnan mahdollista siirtymistä Idässä Itää ry:n alueelta SAMPon alueeseen. SAMPo ry ei ole käynyt vielä neuvotteluja Keskisen Uudenmaan kehittämissyhteistyö KEHU ry:n tai Hyvinkään-Riihimäen Yhteistoimintayhdistys Yliset ry:n kanssa. Idässä Itää ry on puolestaan selvittänyt alueensa kunnilta, ettei niillä edelleenkään ole aietta siirtyä SAMPo ry:n alueeseen. Idässä Itää ry on niin ikään esittänyt SAMPo ry:lle, että sen tulisi käydä neuvotteluja myös muiden naapuritoimintaryhmien suuntaan, jotta saadaan koko alueen kokonaisvaltainen tilannekartoitus.

SAMPo ry:n hallitus on kokouksessaan 7.11.2006 todennut, että

- SAMPo ry:n nykyinen toiminta-alue on harmoninen ja luonnollinen toiminta-alue, jolla toiminnan paikallisuus on helppo toteuttaa,
- Myrskylä ja Pukkila olisivat luonnollisia yhteistyökumppaneita osana Mäntsälän, Pornaisten ja Askolan muodostamaa aluetta,
- SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n yhdistäminen olisi raju ja viimeisin toimenpide, ja se jäisi SAMPo ry:n näkemyksen mukaan ministeriön tehtäväksi,
- toimintaryhmän alueen kasvaminen ja riski toiminnan paikallisuuden katoamiselle ja hallintokulttuurien erot ovat suurimmat esteet SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n yhdistymiseksi.

Idässä Itää ry:n hallitus piti kokouksen 2.11.2006, joka oli juuri ennen ministeriön kirjeen saapumista, joten hallituksen ja alueen kuntien näkemykset on koottu sähköpostitse, puhelimitse ja henkilökohtaisesti käytyjen keskustelujen kautta.

Idässä Itää ry:n näkemyksen mukaan

- Idässä Itää ry:n alue on toimiva ja riittävän suuri, mutta siitä huolimatta Idässä Itää ry pyrkii yhdessä muiden uusmaalaisten ja itäuusmaalaisten toimintaryhmien kanssa löytämään alueen kokonaisuuden kannalta toimivan ratkaisun
- SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n yhdistymistä olisi harkittava ja selvitetävä yhtenä vaihtoehtona,
- vaihtoehtoisia ratkaisuja tulisi SAMPo ry:n osalta etsiä myös Keskisen Uudenmaan Kehittämissyhteistyö KEHU ry:n ja Hyvinkään-Riihimäen Seudun Yhteistoimintayhdistys Yliset ry:n kanssa, koska osa SAMPo ry:n kunnista suuntautuu toiminnallisesti selvästi keskisen Uudenmaan suuntaan ja toisaalta KEHU ry:n toiminta-alueen vahvistaminen vahvoilla maaseutumaisilla kunnilla olisi keskisen Uudenmaan maaseudun kehittämisen näkökulmasta perusteltua.

Myrskylän kunnanhallitus on todennut kokouksessaan 6.11.2006, että

- Myrskylä näkee parhaimmaksi vaihtoehdoksi yhdistää SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n toimialueet, mutta
- mahdollisena vaihtoehtona nähdään myös se, että SAMPo ry:n kunnat hakeutuvat eri suuntiin, siten että Askola siirtyisi Itä-Uudenmaan liittoon kuuluvana Idässä Itää ry:hyn ja Pornainen ja Mäntsälä keskiselle Uudellemaalle.

Pukkilan kunnan näkemys tilanteesta on sama kuin Myrskylän kunnan näkemys. Molemmat kunnat ovat tehneet päätöksensä jatkaa Idässä Itää ry:n alueella, eikä kumpikaan kunta näe järkevänä saati riittävänä ratkaisuna siirtää yksittäisiä kuntia toimintaryhmästä toiseen.

Pornaisten kunta näkee tilanteen SAMPo -kuntien näkökulmasta hankalana.

- Pornainen ja Mäntsälä ovat molemmat Kuuma-kuntia, kun taas Askola suuntautuu selvästi Itä-Uudellemaalle ja Porvooseen päin,
- Pornaisten näkökulmasta SAMPo ry:n tulisi käydä neuvotteluja myös KEHU ry:n suuntaan.

Myös **Mäntsälän kunta** korostaa SAMPo ry:n ja KEHU ry:n välisten neuvottelujen tärkeyttä ja kiireellisyyttä. Samalla tavoin kuin Pornainen, Mäntsälä on yksi Kuuma-kunnista. Yhteistyö Järvenpään, Keravan, Nurmijärven, Tuusulan ja Pornaisten suuntaan on niissä yhteyksissä tiivistä.

Askolan kunnan näkemystä ei kokouksessa kuultu, koska Askolan kunnasta ei ollut edustajaa paikalla.

Itä-Uudenmaan kylät ry:n näkökulmasta toimintaryhmien alueiden yhdistäminen yksinkertais-
taisi käytännön toimintaa, koska silloin toimintaryhmän ja maakunnan kylien yhteenliittymän
toimialueet olisivat yhteneväiset.

Käytiin keskustelua toimintaryhmätyön perusajatuksen eli toiminnan paikallisuuden merki-
tyksestä ja turvaamisesta. Näkemykset siitä, miten muun muassa paikallisuus, hallituksen
asiantuntemus ja toimintaryhmän hallinnon keveys voidaan turvata toimintaryhmien koon
kasvaessa, erosivat jonkin verran. Useissa puheenvuoroissa korostettiin sitä, että **nyt on tär-
keintä etsiä nopeasta aikataulusta huolimatta sellaiset ratkaisut, joilla turvataan alueen
toimintaryhmätyön jatkuminen ja rahoitus tulevalla ohjelmakaudella.** Peräänkuulutettiin
ennakkoluulotonta ratkaisua.

Neuvottelut käytiin hyvässä hengessä ja yhteisymmärryksessä. Tilannetta ja tulevia muutok-
sia tarkasteltiin rakentavalla tavalla, ja yhteistyön tulee jatkua seuraavissa kokouksissa myös
objektiivisen rakentavana.

Yhteenveto ja jatkotoimenpiteet:

**Pukkila ja Myrskylä jatkavat Idässä Itää ry:n alueella, joten vaihtoehto, jossa Pukkila ja
Myrskylä olisivat siirtyneet SAMPo ry:n toiminta-alueeseen, on poissuljettu ja keskustelu
tämän vaihtoehdon osalta on päättynyt**

**Sekä Idässä Itää ry että Sampo ry kantavat molemmat samaa huolta ja vastuuta siitä että
toimintaryhmätyö voi jatkua koko itäisen Uudenmaan maaseutualueilla.**

**To 9.11.2006 kello 10 SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n neuvottelu Keskisen Uudenmaan Ke-
hittämisyhdistys KEHU ry:n ja Hyvinkään-Riihimäen Seudun Yhteistoimintayhdistys Yliset
ry:n kanssa Pornaisissa**

**Ma 13.11.2006 kello 9 Uudenmaan toimintaryhmien yhteisneuvottelu Uudenmaan TE-kes-
kuksessa, jossa todetaan itäisellä Uudellamaalla käytyjen neuvottelujen tilanne ja pyri-
tään edesauttamaan myös muun Uudenmaan TE-keskuksen alueen ratkaisujen löytymistä**

**Ti 14.11.2006 aamulla SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n hallitusten ja alueiden kuntien
edustajien lopullinen neuvottelu, yhteenveto ja päätöksenteko tarvittavista ratkaisuista.
HUOM! tärkeä kokous, jossa tehdään periaatepäätökset alueista ja sovitaan ministeriölle
toimitettavan vastauksen sisällöstä - kellonaika ja paikka ilmoitetaan myöhemmin**

**SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n henkilökunta ja puheenjohtajisto valmistelevat ministeriölle
toimitettavaa vastausta 14.11. pidettävän kokouksen päätösten mukaisesti**

Itäisen ja keskisen Uudenmaan kunnat toimintaryhmittäin 2000-2006

SAMPo ry	Idässä Itää ry	KEHU ry	YliSet ry
Askola	Artjärvi	Espoo	Hausjärvi
Pornainen	Lapinjärvi	Järvenpää	Hyvinkää
Mäntsälä	Liljendal	Kerava	Loppi
	Loviisa	Nurmijärvi	Riihimäki
	Myrskylä	Tuusula	
	Pernaja	Vantaa	
	Porvoo		
	Pukkila		
	Ruotsinpyhtää		
	Sipoo		

Veijo Peltola
puheenjohtaja

Ritva Pihlaja
sihteeri

Muistio 14.11.2006

SAMPO ry:n ja Idässä Itää ry:n neuvottelu toimintaryhmien toiminta-alueista ohjelmakaudella 2007-2013

Aika 14.11.2006 kello 9.00-10.30
Paikka Cafe Cabriolét, Porvoo

Läsnä

Mia Aitokari	Idässä Itää ry, hallituksen jäsen, kyläasiamies, Pernaja
Sten Frondén	Liljendal. kunnanjohtaja
Tarja Kosunen-Krannila	SAMPO ry, hallituksen jäsen, Pornainen
Kimmo Kuparinen	Artjärvi, kunnanjohtaja
Veijo Peltola	SAMPO ry, varapuheenjohtaja, Mäntsälä
Ritva Pihlaja	Idässä Itää ry, hankekoordinaattori
Soilikki Raita	Idässä Itää ry, alueellisen toimipisteen hoitaja ja hallituksen varajäsen, Pukkila
Juha Simola	SAMPO ry, puheenjohtaja
Esko Taanila	Idässä Itää ry, toiminnanjohtaja
Hannu Vaahtoranta	SAMPO ry, toiminnanjohtaja

Idässä Itää ry ja SAMPO ry esittelivät viikon aikana käytyjen neuvottelujen vaiheita ja neuvotteluissa aikaansaatuja tuloksia:

8.11.2006 Mäntsälä: SAMPO ry ja Idässä Itää ry

9.11.2006 Pornainen: SAMPO ry, Idässä Itää ry, KEHU ry ja Yliset ry

10.11.2006 Nurmijärvi: SAMPO ry, KEHU ry, LUKE ry, Yliset ry

13.11.2006 Helsinki, Uudenmaan TE-keskus: kaikki Uudellamaalla toimivat toimintaryhmät sekä TE-keskuksen edustajat

Tämän kokouksen tarkoituksena on vetää johtopäätökset ja sopia toimintaryhmätyön jatkamisesta Uudenmaan itäisillä alueilla.

Neuvottelujen tuloksena on päädytty itäisen Uudenmaan osalta ehdottamaan Idässä Itää ry:n ja SAMPO ry:n nykyisten toiminta-alueiden yhdistämistä. Tämä tarkoittaisi käytännössä uuden yhdistyksen perustamista, joka toteuttaisi toimintaryhmätyötä nykyisen SAMPO ry:n kolmen kunnan ja Idässä Itää ry:n kymmenen kunnan alueella. Näin muodostuvalla uudella alueella olisi noin 87.500 asukasta. Toimialueeseen kuuluisivat seuraavat kunnat: Artjärvi, Askola, Lapinjärvi, Liljendal, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Pernaja, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Sipoo ja Ruotsinpyhtää.

Yhteisesti todettiin, että

- Idässä Itää ry:n ja SAMPO ry:n toiminta-alueiden yhdistäminen turvaa toimintaryhmätyön ja rahoituksen jatkumisen alueella,
- myös läntisellä Uudellamaalla toivotaan löydettävän ratkaisu, jolla turvataan toimintaryhmätyön jatkuminen myös niillä alueilla
- lähtökohtaisesti on helpompaa lähteä toteuttamaan tulevaa ohjelmakautta, kun Idässä Itää ry ja SAMPO ry yhdistyvät kokonaisina eikä siten, että osa kunnista siirtyy toisiin ryhmiin
- SAMPO ry:n alueella on ollut kiinnostusta myös keskisen Uudenmaan suuntaan (Kuuma-kuntien yhteistyö), mutta neuvotteluissa KEHU ry:n kanssa ei ole päästy konkreettisiin tuloksiin
- ministeriön toimintaryhmille lähettämän kirjeen olisi pitänyt olla yksiselitteisempi ja viestin selkeämpi

- toiminta-alueiden rajauksista ja ryhmien yhdistämisestä käydyt neuvottelut ovat sujuneet hyvässä ja rakentavassa hengessä

Uudenmaan TE-keskuksessa 13.11.2006 käytyjen neuvottelujen perusteella laadittu Uudenmaan toimintaryhmien yhteisen vastauksen luonnos luettiin yhteisesti läpi. Vastauksessa todetaan, että Uudellamaalla toimivat toimintaryhmät ovat käyneet neuvotteluja toimintaryhmien alueiden muuttamisesta tai toimintaryhmien yhdistämisestä. Ministeriön asettama aikataulu on ollut tiukka, joten virallisia päätöksiä aluejaoista ei ole vielä voitu tehdä, jonka tähden ryhmät pyytävät ministeriöltä lisää aikaa neuvotteluille. Neuvotteluissa on todettu seuraavaa:

- Itäisellä Uudellamaalla Idässä Itää ry ja SAMPo ry yhdistävät toiminta-alueensa ja perustavat uuden yhdistyksen (13 kuntaa, noin 88.000 asukasta).
- Keskisellä Uudellamaalla KEHU ry ja Yliset ry yhdistävät toiminta-alueensa (10 kuntaa, Espoon osallistuminen vielä avoinna, 108.000 asukasta).
- Läntisellä Uudellamaalla LUKE ry (3 kuntaa, 57.700 asukasta) ja Lounais-Suomen maaseudun kehittämissyhdystys ry (11 kuntaa, 45.500 asukasta) neuvottelevat edelleen aluejaoista.

Tämänsisältöinen Uudenmaan toimintaryhmien yhteinen vastaus toimitetaan sähköpostitse maa- ja metsätalousministeriöön 15.11.2006. Vastauksen liitteenä toimitetaan muistiot alueilla käydyistä neuvotteluista.

Toiminnanjohtajien Taanila ja Vaahtoranta laatima esitys SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n yhteistoiminnasta ohjelmakaudella 2007-2013 luettiin läpi. Esitys on käsitelty SAMPo ry:n hallituksen kokouksessa 13.11.2006. Se on lähetetty Idässä Itää ry:n hallitukselle sähköpostitse kommentoitavaksi. Esityksen sisältö on pääpiirteissään seuraava:

- Perustetaan uusi yhdistys toteuttamaan toimintaryhmyötä nykyisen SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n toimialueilla ohjelmakaudella 2007-2013. Yhdistys perustetaan mahdollisimman pikaisesti, ja toiminta alkaa uuden ohjelmakauden toimeenpanon myötä.
- Vanhat yhdistykset Idässä Itää ry ja SAMPo ry vastaavat molemmat omista velvoitteistaan nykyisen ohjelmakauden osalta vuoden 2008 loppuun asti.
- Mahdolliset jäljellä olevat taloudelliset ja aineelliset resurssit/varat, jotka jäävät nykyisten ohjelmien toteuttamisen jälkeen, siirretään uuden perustettavan yhdistyksen hallintaan.
- Molempien jo laaditut ja ministeriöön jätetyt ohjelmat kaudelle 2007-2013 pyritään yhteen sovittamaan mahdollisimman pitkälle. Tätä varten perustetaan yhteinen ohjelmatyöryhmä, joka yhteen sovittaa ohjelmien toimenpiteet ja laatii ministeriön edellytysten mukaisesti yhteisen maaseudun paikallisen kehittämissuunnitelman. Ohjelmatyöryhmä vastaa myös uuden yhdistyksen perustamisen valmisteluista ja säännöistä. Ohjelmatyöryhmään kuuluvat molempien yhdistysten puheenjohtajat, toiminnanjohtajat, 1-2 hallituksen nimeämää jäsentä sekä toimistojen henkilökunta.
- Lähtökohtana on kahden aluetoimiston ylläpito läheisyysperiaatteen ja toiminnan paikallisuuden säilyttämiseksi, hallituksen jäsenten tasapuolinen edustus koko alueelta (esimerkiksi 1+ 9-12 edustajaa, nykyinen yhteenlaskettu hallitusten jäsenten lukumäärä 20 henkilöä on liian suuri toimivaksi hallitukseksi). Lisäksi on tarkoituksenmukaista käyttää nykyistä henkilökuntaa määräaikaisina työntekijöinä varmistamaan siirtymäkauden toiminta. Heidän tietotaitonsa hyödyntäminen on tärkeää.

Yhteisesti todettiin, että

- ohjelmien yhteensovittaminen on yksi yhdistymisprosessin työläimmistä tehtävistä
- ohjelmien yhteensovittamisessa tulee huomioida molempien alueiden erityispiirteet ja ohjelmiin sisältyvät tärkeät painotukset
- uuden yhdistyksen hallituksesta ei saa muodostua liian suureksi, 9-12-jäseninen hallitus voisi olla sopivankokoinen

- ohjelmatyöryhmä ja perustettavan yhdistyksen hallitus pohtii tarkemmin henkilöstövalit-
toja ja nykyisen henkilöstön asemaa
- SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n jäsenet eivät siirry automaattisesti uuden yhdistyksen jäse-
neksi
- toiminnanjohtajat valmistelevat ohjelmatyöryhmän kokoamista ja sopivat aikatauluista
- kun uusi yhteinen ohjelma ja uuden yhdistyksen perustamiseen liittyvät toimet alkavat
konkretisoitua, asia esitellään tarkemmin alueen kolmelletoista kunnalle
- ohjelmatyöryhmän tehtävänä on pohtia uuden yhdistyksen nimeä

Sovittiin, että

- SAMPo ry ja Idässä Itää ry lähettävät 15.11.2006 ministeriöön yhteisen kirjeen, jossa tode-
taan neuvotteluissa saavutetut johtopäätökset ja yhteisesti sovitut toimenpiteet
- kirjeessä korostetaan sitä, että rahoituksen tason on säilyttävä vähintään sillä tasolla,
mikä olisi ollut alueen rahoituskehys Idässä Itää ry:n ja SAMPo ry:n alkuperäisten ohjelmi-
en mukaisesti
- toiminnanjohtajat Taanila ja Vaahtoranta laativat kirjeen heti tämän kokouksen jälkeen
- ohjelmatyöryhmä vastaa paitsi ohjelmien yhteensovittamisesta ja uuden yhteisen ohjel-
man kirjoittamisesta, myös uuden yhdistyksen perustamiseen liittyvistä valmisteluista
(säännöt, perustamisasiakirjat)
- ohjelmatyöryhmä myös kutsuu koolle yhdistyksen perustavan kokouksen.

Sten Frondén
puheenjohtaja

Ritva Pihlaja
sihteeri

**Idässä Itää ry rf ja SAMPo ry
Leader- Ohjelmatyöryhmä**

Varsinaiset jäsenet

	Sukunimi	Etunimi	Ammatti	Toimintaryhmä
1	Aitokari	Mia	Kyläasiamies	Idässä Itää ry rf
2	Anttila	Minna	Maaseutusihteeri	Idässä Itää ry rf
3	Kosunen-Krannila	Tarja	Maanviljelijäyrittäjä	SAMPo ry
4	Peltola	Veijo	Maanviljelijä	SAMPo ry
5	Simola	Juha	Yksityisyrittäjä	SAMPo ry
6	Äström	Cia	Yksityisyrittäjä	Idässä Itää ry rf

Varajäsenet

	Sukunimi	Etunimi	Ammatti	Toimintaryhmä
1	Ahti-Tuiskula	Riitta	Maanviljelijä	SAMPo ry
2	Arola	Mats	Maaseutusihteeri	Idässä Itää ry rf
3	Illman	Jörgen	Graafinen muotoilija	Idässä Itää ry rf
4	Leiramo	Mauri	Maanviljelijä	Idässä Itää ry rf
5	Lepola	Seppo	Maanviljelijä	SAMPo ry

SAMPo ry - Idässä Itää ry rf:n ohjelmatyöryhmä

Pöytäkirja ohjelmatyöryhmän ensimmäisestä kokouksesta 15.12.2006 Askolan kunnantomiston Pikkuparlamentissa

Läsnä:

Tiina Kurki	SAMPo ry
Juha Simola	SAMPo ry
Veijo Peltola	SAMPo ry
Tarja Kosunen-Krannila	SAMPo ry
Hannu Vaahtoranta	SAMPo ry
Mia Aitokari	Idässä Itää ry
Minna Anttila	Idässä Itää ry
Ritva Pihlaja	Idässä Itää ry
Anita Kovalainen	Idässä Itää ry
Esko Taanila	Idässä Itää ry

Avaus

SAMPo ry:n puheenjohtaja Juha Simola avasi kokouksen toivottamalla molempien yhdistysten valitsemat ohjelmatyöryhmän jäsenet tervetulleita Askolaan ohjelmatyöryhmän ensimmäiseen kokoukseen.

Ohjelmatyöryhmän puheenjohtajan ja sihteerin nimeäminen

Ohjelmatyöryhmän puheenjohtajaksi ehdotettiin Veijo Peltolaa SAMPo ry:stä ja sihteeriksi Esko Taanilaa Idässä Itää ry:stä. Todettiin, että on sopivaa kun puheenjohtaja valitaan toisesta toimintaryhmästä, niin sihteeri vastaavasti toisesta toimintaryhmästä.

Valittiin ohjelmatyöryhmän puheenjohtajaksi Veijo Peltola ja sihteeriksi Esko Taanila.

Todetaan läsnäolijat

Idässä Itää ry:n toiminnanjohtaja Esko Taanila kertoi, että Idässä Itää ry:n hallitus on kokouksessaan 12.12.2006 valinnut ohjelmatyöryhmän jäseneksi puheenjohtaja Cia Åströmin sekä hänen varalle varapuheenjohtaja Mats Arolan, sekä hallituksen muiksi edustajiksi Mia Aitokarin, Minna Anttilan ja Sari Rahkosen, sekä toimiston edustajiksi Esko Taanilan ja Ritva Pihlajan.

Koska Cia Åström ja Mats Arola ovat molemmat suhteellisen kiireellisiä, eivätkä välttämättä kovin paljon ehdi kokouksiin, valitsi Idässä Itää varalle kolme muutakin hallituksen jäsentä. Toimiston henkilökunnasta on Ritva Pihlaja mukana vain ensimmäisessä kokouksessa, koska hän siirtyy toisiin työtehtäviin vuodenvaihteessa.

SAMPo ry:n toiminnanjohtaja Hannu Vaahtoranta totesi, että SAMPo ry on nimennyt edustajansa kokouksessaan 13.12.2006, ja he ovat puheenjohtaja Juha Simola (varalla Veijo Peltola) sekä hallituksen jäsenet Veijo Peltola (varalla Seppo Lepola) ja Tarja Kosunen-Krannila (varalla Riitta Ahti-Tuiskula), ja toimiston edustajat Hannu Vaahtoranta ja Tiina Kurki.

Kokouksessa läsnä olevat esittäytyivät.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin yhdistysten yhteistyöryhmän kokouksessa 14.11.2006 Porvoossa päätetyn perustaa erillinen ohjelmatyöryhmä valmistelemaan ja vastaamaan uuden yhteisen ohjelman laatimisesta ja toimintojen yhdistämisestä. Samoin on molempien yhdistysten omissa hallituksen kokouksissa 12.12 ja 13.12. todettu sama asia ja myös nimetty edustajat ohjelmatyöryhmään sekä annettu ohjelmatyöryhmälle valtuudet laatia yhteinen ohjelma sekä vastata muistakin yhdistämistehtävistä..

Tämän johdosta todettiin, että ohjelmatyöryhmällä on selkeä tehtävä, ja että ohjelmatyöryhmä on laillinen ja päätösvaltainen annettujen tehtävien puitteissa.

Uuden yhdistyksen perustamiseen liittyvät toimenpiteet

Idässä Itää ry:n toiminnanjohtaja Esko Taanila esitti yhdistyksen perustamiseen liittyvät yleiset tehtävät. Yhdistyksen perustamiseen tarvitaan perustamiskokous, jossa on paikalla vähintään 3 perustajajäsentä, jotka sopivat yhdistyksen säännöistä ja laativat perustamisasikirjan, jossa todetaan yhdistyksen perustetun ja hyväksytyn yhdistyksen säännöt. Nämä kaksi asiakirjaa yhdessä yhdistyksen perusilmoituksen kanssa tulee jättää patentti- ja rekisterihallitukseen.

Näin ollen voi **yhdistyksen perustaminen** olla helppo ja yksinkertainen menettely. Mutta perustamisilmoitukseen tulee kirjata myös mm uuden yhdistyksen puheenjohtaja, allekirjoituksen omaavat henkilöt sekä yhdistyksen hallitus, jotka kaikki yleensä valitaan yhdistyksen perustamiskokouksessa.

Koska uuden yhdistyksen hallitus ei ole vielä tiedossa, todettiin että tässä kokouksessa ei ole vielä suotavaa pitää perustamiskokousta, vaan ainoastaan valmistella sitä. Yhdistyksen perustaminen voi siten tapahtua joko pienen ryhmän puitteissa, jolla on valittavien henkilöiden tiedot ja suostumukset tiedossa, tai isommassa, esimerkiksi molempien SAMPo ry:n ja Idässä Itää ry:n hallitusten yhteisessä kokouksessa, jossa keskustellaan ja valitaan hallitus ja vastuhenkilöt.

Päätettiin, että perustaminen siirretään myöhempään ajankohtaan, jossa valittavien henkilöiden nimet ja suostumukset ovat tiedossa.

Uuden yhdistyksen **säännöistä** käytiin pitkä keskustelu.

Todettiin, että yhdistyksellä voi olla joko yksi tai kaksi yleiskokousta. Jos on vain yksi kokous, yleensä alkuvuodesta, toimii yhdistyksen hallitus ja puheenjohtaja siihen kokoukseen saakka, vaikka tilikausi, jota käsitellään, päättyy aikaisemmin, ja uusi tilikausi alkaa jo esim. 1.tammikuuta, mutta uusi hallitus vasta vuosikokouksen myötä. Toinen vaihtoehto on pitää kaksi yleiskokousta, jolloin jo syyskokouksessa valitaan tilikauden vaihtumisen yhteydessä alkava uusi hallitus ja uusi puheenjohtaja.

Todettiin, että molemmilla yhdistyksillä on ollut käytäntönä yksi yleiskokous ja samaa käytäntöä olisi syytä jatkaa.

Hallituksen muotoutumisesta ja kokoonpanosta todettiin asiaa ennakkoon valmistelluksi siten, että alue muodostuu kolmesta seudusta, Loviisan-seutu, Porvoon-seutu ja Mäntsälän-seutu, ja että hallituksen kokoonpano tulisi muodostua tasaisesti näistä alueista. Todettiin myös, että Idässä Itää ry oli omassa hallituksen kokouksessa 12.12.2006 todennut oman alueen muodostuneen ennestään omaan kolmijakoon, eli Loviisan-seutu, Porvoon-seutu ja Ampu- kuntien pohjoiset alueet, ja mm Artjärven kunnan kuuluminen mukaan maakunnan ulkopuolelta periytyy pitkälti aikaisempaan Ampu- kuntien väliseen yhteistyöhön.

Keskustelun johdosta todettiin, että Ampu- kuntien aluetta ja erillisasemaa voidaan huomioida esim. oman infopisteen perustamisen kautta ja varmistaa, että myös Ampu- alueen edustajia on mukana Loviisan- tai Porvoon-seudun edustajista hallituksessa. Muutoin pätee mitä

aikaisemmin on linjattu seutukolmikannan johdosta, siten että hallitukseen tulee kultakin seudulta (Loviisa, Porvoo, Mäntsälä) kolme tai neljä jäsentä hallituksen koosta riippuen.

Keskusteltiin myös alueen kasvaessa 13 kuntaa ja yli 80.000 asukkaan käsittäväksi suuralueeksi, että kasvaa myös riski paikallisuuden ja paikallisen identiteetin katoamisesta ja pienkuntien alueiden jäämisestä suuralueiden varjoon. Tämän vuoksi päätettiin pitäytyä kahden toimivaltaisen toimiston pitämisestä nykyisillä alueillaan. Todettiin, että on tärkeää voida hahmottaa koko alue ja kaikki alueen erityispiirteet ja -tarpeet, ja hallituksen jäsenillä kasvaa vastuu tasapuolisuuden noudattamisessa kun alue kasvaa, mutta hallituksen jäsenmäärä ei.

Yhdistyksen nimivaihtoehtoista todettiin, että molempien toimintaryhmien hallituksissa on jo käyty keskustelua eri vaihtoehtoista, ja päällimmäiseksi on uudeksi nimeksi nousemassa SILMU ry rf. Keskustelun jälkeen päädyttiin ohjelmatyöryhmässä myös tähän ehdotukseen.

Todettiin, että esitetyt säännöt voidaan hyväksyä pääpiirteissään sellaisenaan. Nimiehdotukseksi tulee SILMU ry rf, jonka käyttöoikeus kuitenkin vielä tarkistetaan patentti- ja rekisteriviranomaisilta, ja teknisenä yksityiskohtana eritellään säännöissä mainittu ”viiteryhmä” tarkemmin, jotta se ei aiheuta epätietoisuutta sääntöjä hyväksyttäessä.

Todettiin myös, että kaikki puoltavat yhden yleiskokouksen menettelyä uudessa yhdistyksessä. Päätettiin uuden yhdistyksen sääntöjen osalta esitetyn mukaisesti.

Kehittämissuunnitelmien yhteensovittaminen

Molempien toimintaryhmien kehittämissuunnitelmien yhteensovittamisesta keskusteltiin kohdista 1-5 seuraavasti:

- Molempien ohjelmat ovat jo kahteen kertaan tehty, ensin syksyllä 2005 ja palautteen johdosta täydennetty syyskuussa 2006, minkä johdosta ne ovat jo pitkälti ministeriön käsittelemiä. Nyt vaadittu yhdistyminen ei saa aiheuttaa muutosta itse perussisältöihin, vaan kyse on enemmän teknisestä yhteenkirjoittamisesta.
- Molempien tehtyjen ohjelmien substanssi tulee säilyä ennallaan, jolloin uuden alueen kaksinaisuus näkyy myös uudessa ohjelmassa. Tämä varmistaa kansalaisyhteistyönä tuotettujen ohjelmien erityispiirteet eri alueilla.
- Lähtökohtana tulee olla yhteinen ohjelma, mutta eri alueilla tulee voida toimia erilaisten tarpeiden mukaisesti.
- Molempien alueiden erityispiirteitä tulee voida huomioida
- Uusi luova lisätyö ja uutta lisäarvoa antava kokonaisuus on uuden, yhteisen alueen aluekuvauksena

Keskustelun pohjalta todettiin, että on järkevää vain teknisesti yhdistää molempien ohjelmien sisältökokonaisuudet, ja panostaa enemmän yhteisen alueen aluekuvaukseen huomioiden erityispiirteet eri alueilla. Todettiin myös, että Tarja Kosunen-Krannilalta on pyydetty kirjoittamis- ja työstöapua uuden ohjelman kirjoittamiseen, mutta hän ei muista syistä tammikuussa ehdi. Ehdotettiin Idässä Itää ry:n ohjelman kirjoittamisessa avustanutta Mari Mäki-Kahma-Lahtea avuksi kirjoittamistyöhön, ja päätettiin että Idässä Itää ry:n toiminnanjohtaja pyytää häneltä tarjouksen, ja jos se on kohtuullinen, niin tilaamme häneltä kirjoittamistyön. Kustannukset jaetaan aikaisemman keskustellun kaavan mukaisesti 50/50.

Todettiin, että ohjelmat ovat pitkälti yhdenmukaiset, mutta rahoitustaulukoissa on mm tukiprosenttien osalta lieviä muutoksia. Päätettiin, että toiminnanjohtajat korjaavat tukiprosentit yhteneviksi.

Kuntarahan käyttäytyminen

SAMPo ry on määritellyt aikaisemmassa ALMA- ohjelmassa kuntarahan asukasmäärän mukaisesti (60,75 - 21,5 - 19,93), mutta keskusteluissa kuntien kanssa päätynyt uudella ohjelmakaudella selkeämpään jakoon (50 - 25 - 25) siten, että Mäntsälän kuntaraha on 50 % koko kuntarahoituksesta ja Pornaisten ja Askolan kuntaosuus on molemmilla 25 %. Kuntarahan käyttöä on ajateltu seurattavan vuosineljänneksittäin, ja tarpeen vaatiessa esittää kunnille kuntarahan kehityksen muuttamista. Kuntarahoitus on suunniteltu laskutettavan 2 kertaa vuodessa.

Idässä Itää ry on tehnyt samankaltaisia muutoksia keskusteluissa kuntien kanssa. Alkuperäisesti on myös pohjana kuntien väestöluku, mutta siihen on jouduttu tekemään useita muutoksia sekä kehittämistarpeen että muidenkin syiden johdosta seuraavasti:

- Ruotsinpyhtään kuntaosuus on supistettu, koska Ruotsinpyhtään suomenkieliset alueet kuuluvat myös toiseen toimintaryhmään. Kukaan osapuoli, toimintaryhmät tai kunnat eivät ole nähneet tarvetta määritellä alueiden rajaa tarkasti, sillä ns. ”rajavyöhykkeellä” on hakijoita, jotka voivat haluta hakea rahoitusta toimintaryhmistä ristiin, ja tämän johdosta on sovittu tietty kuntaraha ja muutoin joustava käytäntö.
- Porvoon kaupunki ja Sipoon kunnat ovat jo nykyisen ohjelman alkuvaiheessa v. 2001 molemmat todenneet, että kehittämistarve ei alueen länsipäässä ole yhtä voimakasta kuin Loviisa-seudun maaseudulla, missä työpaikka- ja väestömuutokset ovat kielteisempiä kuin alueen länsiosissa. Tämän johdosta on Porvoon alueelta poistettu ent. Porvoon kaupunki ennen kuntaliitosta sekä Gammelbackan kerrostaloalue, ja Sipoosta ne asutuskeskittymät, joiden väestökehitys ja -tiheys ei tuo tarvetta maaseudun kehittämiseen. Siten on Porvoon-Sipoon alueilla kynnys tuen saamiseksi samoja tarvekriteereitä noudattaen hieman korkeampi kuin Loviisan-seudulla.
- Loviisan kaupunki on halunnut alentaa oman maksuosuuden samalle tasolle kuin ympärillä olevien maaseutukuntien rahoituskehyykset ovat suurimmillaan, koska Loviisassa ei ole samaa tarvetta maaseudun kehittämistukeen, mutta kaupunki haluaa kuitenkin olla mukana koko Loviisan-seudun maaseudun kehittämistyössä.

Näistä muutoksista johtuen on myös Idässä Itää ry:n alueen kuntakohtaiset rahoitusosuudet neuvoteltu kuntien kanssa sopimaan paremmin todelliseen tarpeeseen. Idässä Itää ry:n alueella ei ole katsottu olevan tarvetta muuttaa kuntien keskinäisiä rahoituksia ohjelman edetessä, vaan enemmänkin lisätä aktivointia niillä alueilla, joista tulee rahoitus- ja väestömäärään nähden vähemmän rahoituskelpoisia kehittämistarpeita ja -ideoita.

Todettiin, että molemmat alueet käyttävät samaa periaatetta kuntarahan muodostumiseen, eli sopivat kuntien kanssa. SAMPo ry:n alueella on kuntarahan käyttö ollut tiukemmin sidoksissa maksavan kuntaan, ja että kunnan maksamaa kuntarahaa ei tulisi mennä naapurikuntaan. Idässä Itää ry on v. 2003 luopunut kuntakohtaisesta kuntarahan seurannasta mm ministeriön vaatimusten johdosta sekä sen johdosta että lähes puolet rahoitetuista hankkeista on ylikunnallisia tai muutoin koskevat koko aluetta. Hieman erilaiset näkemykset aiheuttivat runsasta keskustelua, ja todettiin, että toiminnanjohtajat vielä selvittelevät tätä asiaa.

Mikroyrityshankkeiden käsittely

Kumpikaan toimintaryhmä ei ole nykyisellä kaudella voinut myöntää suoraa yritystukea. Koska tämä tulee olemaan uusi asia, ehdotettiin erillisen arviointiryhmän perustamista arvioimaan yrityskohtaisia tukihakemuksia ennen hallituksen käsittelyä. Asia noteerattiin, mutta ei tehty päätöksiä. Todettiin, että molemmat ryhmät ovat neuvotelleet seudullisten yrityspalvelutoimijoiden kanssa asiasta.

Kahden toimiston toimintaperiaate

Todettiin, että mm hallitusten yhdistymiskokouksessa 14.11.2006 on esitetty ja sovittu kahden toimiston ylläpidosta. Todettiin, että toimistojen välille tulee luoda mahdollisuuksia nopeaan ja täsmällisiin keskinäisiin yhteyksiin, esim. Skype- puhelimilla.

Todettiin myös, että molempien toimistojen sopimukset koskevat nykyistä ohjelmakautta. ja myöhemmin keväällä 2007 tulee käydä uudet neuvottelut ja pyytää tarjouksia kaikista toimistorutiineista ja ostopalveluista. Esitys merkittiin tiedoksi.

Vastuualueista ehdotettiin, että Pornaisten toimipisteen vastuualueiksi tulisi entiset SAMPo ry:n alueet sekä Sipoo, ja että Ampu- kuntien alueelle tulisi perustaa erillinen infopiste. Esitetyt asiat merkittiin tiedoksi.

Lähiajan aikatauluja

Todettiin, että ministeriö on antanut aikaa 28.2.2007 saakka kaikille alueille joissa ne ovat vaatineet yhdistymisiä. Uusi yhdistys tulee perustaa siten, että se on toimintavalmiina kun ohjelman toimeenpano myöhemmin kesällä tai syksyllä alkaa. On kuitenkin hyvä jo nyt mahdollisimman nopeasti perustaa uusi yhdistys, tiedottaa yhdistymisestä sekä saada uusi ohjelma valmiiksi mielellään jo tammikuussa 2007.

Keskustelun johdosta päätettiin, että:

- uuden yhdistyksen perustamiskokous pidetään Askolassa 9.1.2007 klo 10.00
- Perustamiskokouksen yhteydessä pidetään myös seuraava ohjelmatyöryhmän kokous.
- molempien nykyisten yhdistysten yhteinen hallitusten kokous pidetään 24.1.2007 klo. 16.00 Sipoossa tai Pukkilassa
- infotilaisuus yhdistymisestä pidetään 12.1.2007 klo 10.00 Jukolan seuratalolla Askolassa

Muita asioita

Muita asioita ei esitetty.

Seuraava kokous

Seuraava kokous päätettiin jo edellisessä asiakohdassa.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Veijo Peltola
puheenjohtaja

Esko Taanila
sihteeri

SILMU ry rf Maaseudun kehittämissyhdistys - Landsbygdens utvecklingsförening
Perustamiskokouspöytäkirja 10.1.2007

Aika Tiistaina 9.1.2007 klo 10.10 - 11.45

Paikka Askolan kunnan Pikkuparlamentti, Lääkärintie 1 C, Askola

Läsnä Mia Aitokari, Minna Anttila, Mats Arola, Jörgen Illman, Jorma Kohonen, Tarja Kosunen-Krannila, Anita Kovalainen, Mauri Leiramo, Veijo Peltola, Juha Simola, Esko Taanila, Hannu Vaahtoranta, Christell Åström, Tiina Kurki (liite 1)

1. Kokouksen avaus

Idässä Itää ry ja SAMPo ry -ohjelmatyöryhmän puheenjohtaja Veijo Peltola avasi kokouksen klo 10.10, toivotti läsnäolijat tervetulleiksi sekä kertoi lyhyesti uuden yhdistyksen perustamiseen liittyvistä asioista.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Veijo Peltola, sihteeriksi Tiina Kurki ja pöytäkirjantarkastajiksi sekä samalla ääntenlaskijoiksi Minna Anttila ja Mats Arola.

3. Todetaan läsnäolijat

Kokouksessa läsnä 14 henkilöä (liite 1).

4. Esityslistan hyväksyminen (liite 2)

Hyväksyttiin esityslista.

5. Yhdistyksen sääntöjen hyväksyminen (liite 3)

Sääntöluonnos käytiin läpi kohta kohdalta ja hyväksyttiin yhdistyksen säännöt muutamin muutoksin:

10 § Yhdistyksen kokousten koollekutsuminen

Hallituksen on kutsuttava yhdistyksen kokoukset koolle vähintään seitsemän (7) vuorokautta ennen kokousta jäsenille postitetuilla kirjeillä tai lehti-ilmoituksella

11 § Vuosikokous

7. Vahvistetaan toimintasuunnitelma ja talousarvio

6. Perustamiskirjan allekirjoittaminen

Kokouksen läsnäolijat allekirjoittivat perustamiskirjan ja liittyivät samalla yhdistyksen jäseniksi.

7. Liittyminen muihin piiri- ja /tai kattojärjestöihin

Todettiin, että tällaisia piiri- tai kattojärjestöjä ei ole.

8. Ensimmäisen toimikauden toimintasuunnitelman hyväksyminen

Ensimmäisen toimikauden toimintasuunnitelma siirrettiin käsiteltäväksi myöhemmin pidettävässä vuosikokouksessa.

9. Yhdistyksen jäsenmaksujen määrääminen

Ensimmäisen toimikauden jäsenmaksujen määrääminen siirrettiin käsiteltäväksi myöhemmin pidettävässä vuosikokouksessa.

10. Ensimmäisen toimikauden talousarvion hyväksyminen

Ensimmäisen toimikauden talousarvio siirrettiin käsiteltäväksi myöhemmin pidettävässä vuosikokouksessa.

11. Hallituksen puheenjohtajan, hallituksen jäsenten ja varajäsenten valinta

Hallituksen puheenjohtajaksi ehdotettiin Veijo Peltolaa, Mia Aitokaria ja Christel Liljeströmiä. Toimitetun lippuäänestyksen perusteella, jossa Christel Liljeström sai kahdeksan ääntä ja Veijo Peltola kuusi ääntä, hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Christel Liljeström Sipoosta.

Hallituksen jäseniksi ja varajäseniksi kolmikantaperiaate huomioon ottaen valittiin ehdotusten perusteella:

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Julkinen taho

Veijo Peltola

Mats Arola

Minna Anttila

Seppo Lepola

Jaakko Jalonen

Christel Åström

Yhdistykset ja yrittäjät

Juha Simola

Mia Aitokari

Hannu Salminen

Heikki Nyström

Viola Malmberg

Mauri Leiramo

Yksittäiset maaseudun asukkaat

Tarja Kosunen-Krannila

Jörgen Illman

Marjut Ståhls

Harri Laine

Tuomo Toura

Patrik Flinck

12. Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien valinta

Tilintarkastajiksi valittiin Jouni Peltoniemi ja Sten Fronden ja varatilintarkastajiksi Aimo Ah-tiainen ja Pertti Rasinaho.

13. Muut asiat

Merkittiin tiedoksi, että perjantaina 12.1.2007 klo 10.00 pidetään SILMU ry rf:n tiedotustilaisuus Askolassa Huuvari-Särkijärven Nuorisoseuratalo Jukolassa ja puheenjohtaja toivotti kaikki tervetulleiksi tilaisuuteen.

14. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti läsnäolijoita ja päätti kokouksen klo 11.45.

Veijo Peltola
puheenjohtaja

Tiina Kurki
sihteeri

Pöytäkirjan vakuudeksi

Minna Anttila

Mats Arola

Idässä Itää ry:n ja SAMPo ry:n ohjelmatyöryhmä
PÖYTÄKIRJA

15.1.2007

Aika Tiistaina 9.1.2007 klo 12.00 - 12.20 ja 12.35 - 14.45

Paikka Askolan kunnantoimiston Pikkuparlamentti, Lääkärintie 1 C, Askola
Läsnä

Anttila Minna	Idässä Itää ry
Arola Mats	Idässä Itää ry
Kosunen-Krannila Tarja	SAMPo ry
Kovalainen Anita	Idässä Itää ry
Kurki Tiina, siht.	SAMPo ry
Aitokari Mia	Idässä Itää ry
Peltola Veijo, pj	SAMPo ry
Simola Juha	SAMPo ry
Taanila Esko	Idässä Itää ry
Vaahtoranta Hannu	SAMPo ry

Lisäksi läsnä Jörgen Illman, Jorma Kohonen ja Mauri Leiramo

1. Kokouksen avaus

Työryhmän puheenjohtaja Veijo Peltola avasi kokouksen klo 12.00 ja työryhmän uudeksi sihteeriksi valittiin Tiina Kurki.

2. Todetaan läsnäolijat

Todettiin, että paikalla oli 10 ohjelmatyöryhmän jäsentä sekä lisäksi kolme muuta SILMU ry:n jäsentä.

3. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Käytiin läpi edellisen kokouksen pöytäkirja otsikoittain ja tehdyt muutokset tekee edellisen kokouksen sihteeri. Pöytäkirja siirrettiin hyväksyttäväksi lopullisesti seuraavassa kokouksessa.

5. Uuden yhdistyksen perustamistilanne

Merkittiin tiedoksi:

- Maaseudun kehittämissyhdystys - Landsbygdens utvecklingsförening SILMU ry rf on tänään aamupäivällä pitänyt perustamiskokouksen.

- Uuden yhdistyksen SILMU ry rf:n lehdistötilaisuus pidetään perjantaina 12.1.2007 klo 10.00 Huuvari-Särkijärven nuorisoseurantalo Jukolassa.

- Kutsuun tehtiin seuraavat muutokset ja lisäykset:

- lisättiin tieto vastavalitusta puheenjohtajasta sekä tarjoilusta
- varsinaiseen tekstiin tuleva rahoitus selkeämmäksi - kokonaisluvut näkyviin
- rahoitusosuus taulukkomuotoon, mutta sitä ei lisätä lähetettävään tiedotteeseen koska kehykset tällä hetkellä vain suunnitelma
- alkuun miksi uusi yhdistys on perustettu
- taustatiedot ja toimintaryhmätyöstä yleisesti tiedotteen loppuun

6. Käytännön asioita 12.1.2007 pidettävästä lehdistötilaisuudesta

- ensin tarjotaan kahvit ja sitten vasta aloitetaan varsinainen lehdistötilaisuus
- yhdistyksen puheenjohtaja avaa tilaisuuden ja sen jälkeen toiminnanjohtajat esit-

televät tulevan toiminnan - Esko Taanila ja Hannu Vaahtoranta sopivat työnjaon keskenään

- kahvit on tilattu 30 hengelle
- kaikki saman pöydän ääreen
- Jukolassa on piirtoheitin ja valkokangas

7. Uuden ohjelman kirjoittamistilanne (liitteet

Merkittiin tiedoksi sekä tehtiin seuraavat päätökset:

- ohjelman kokooja Mari Mäki-Kahma-Lahden yhteenveto tämän hetken tilanteesta
- sisällysluettelon kohdat 3 ja 4 yhdistetään ja tilalle alueiden ohjelmat
- 3.1. Porvoon ja Loviisan alueen ohjelma
- 3.2. Mäntsälän alueen ohjelma
- keskusteltiin maakuntaliittojen rooleista ja todettiin, että yhteistyötä Uudenmaan liiton kanssa on tarpeellista syventää
- päätettiin, että alueesta käytetään nimitystä SILMU -alue
- MMM:n vahvistamat maaseututyypitykset kaupunkien läheisen maaseudun osalta otetaan lähtökohtaisesti huomioon ohjelman ulkopuolelle jäävien alueiden määrittämisessä
- päätettiin, että toiminnanjohtajat kiertävät autolla selvittämässä ohjelman toteutuksen ulkopuolelle jäävien alueiden rajat, jotka merkitään karttaan

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään tiistaina 30.1.2007 klo 10.00 Liljendalissa Bagarstugassa. Samalla todettiin, että 24.1.2007 sovittua Idässä Itää ry:n ja SAMPo ry:n hallitusten yhteistä kokousta ei ole tarpeellista pitää, koska kokoukselle ei tässä vaiheessa löydy tarvetta.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.45.

Veijo Peltola
puheenjohtaja

Tiina Kurki
sihteeri

Kokouksen tauolla SILMU ry rf:n vastavalittu puheenjohtaja Christel Liljeström kävi esittämässä kokousväelle.

Idässä Itää ry:n ja SAMPo ry:n ohjelmatyöryhmä
PÖYTÄKIRJA

12.2.2007

Aika Torstaina 8.2.2007 klo 9.00 - 14.00

Paikka Pornaisten kunnantoimisto, kunnanhallituksen kokoushuone, Kirkkotie 176

Läsnä

Aitokari Mia	Idässä Itää ry
Arola Mats	Idässä Itää ry
Kosunen-Krannila Tarja	SAMPo ry
Kurki Tiina, siht.	SAMPo ry
Heikki Nyström	SAMPo ry
Peltola Veijo, pj	SAMPo ry
Taanila Esko	Idässä Itää ry
Vaahtoranta Hannu	SAMPo ry

Mäki-Kahma-Lahti Mari

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.20 ja suoritettiin pikainen esittelykierrros, koska uuden ohjelman kirjoittaja/kokooja Mari Mäki-Kahma-Lahti oli uutena mukana kokouksessa.

2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Edellisten kokousten pöytäkirjojen hyväksyminen (liitteet 1 ja 2)

Hyväksyttiin 15.12.2006 ohjelmatyöryhmän pöytäkirja muutamin muutoksin sekä 9.1.2007 pöytäkirja.

4. Ohjelmien yhdistämisen haastekohdat (liite 3)

Ohjelmatyöryhmä on päässyt yhteisymmärrykseen seuraavista toimintakulttuurien erojen sovittamisesta uuteen SILMU ry rf:n ohjelmaan:

- kuntaosuudet pidetään ennallaan siten kun ne on jo aikaisemmin sovittu kuntien kanssa
- väestöpohjan lasketut määrät hyväksytään kuten toimintaryhmien alkuperäisissä ohjelmissa
- Porvoon ja Sipoon keskustaaajamien rajaukset
- Loviisa hyväksytään mukaan ohjelmaan (pieni maaseutukaupunki) ja se on mukana maaseudun kehittämisessä
- Ruotsinpyhtään alueraja (osa kunnasta kuuluu Sepra ry:n toiminta-alueelle)
- kuntarahan kohdennus ja seuranta kuntakohtaisesti
- monen kunnan alueelle rajoittuvissa hankkeissa hakija arvioi kuntajaon ja hallitus tekee lopullisen päätöksen

Edellä esitetyt tarkennukset ja aluerajaukset on tehty tulevan toiminnan varmistamiseksi ja selkeyttämiseksi.

5. Uuden ohjelman kirjoittamistilanne

Käytiin 3. ohjelmaversio (paitsi kohta 3 Maaseudun kehittämisohjelma 2007-2013) läpi kohta kohdalta ja tehtiin muutosesitykset seuraaville sivuille:

- s. 2 sisällysluettelo: aluejärjestys muuttuu, ensin SAMPo ry ja sitten Idässä Itää ry
- Gro i Öst rf eli samoin kuin kohdassa 3
- s. 4 muutokset ja lisäykset
- s. 5 oikeinkirjoitukset ja lukutarkennus

- s. 7 lauseen poisto
- s. 8 rannikon lisäys sanojen tarkennuksia
- s. 9-13 pieniä lisäyksiä ja tarkennuksia sekä poistoja
- s. 12-13 muutoksia ja tekstin tarkennus kohtaan 2.2.3 Palvelujen kuvaus
- s. 14 uusi tekstikohta siirrettiin omaksi kohdaksi 1.3
- s. 33-34 ja 36-37 pieniä lisäyksiä ja tarkennuksia
- s. 38 lisäys kohtaan jäsenistö
- s. 39 lisäykset ja tarkennukset
- s. 42 lisäselvennys toimintalinjoista rahoitustaulukoihin
- s. 44 taulukko selkiytetään ja kehittämishankkeita yhdistetään
- s. 45 arviokohtaan tarkennus
- lisäksi käytiin läpi ohjelman loppuun tulevia liitteitä:
 - muistio 8.11.2006
 - muistio 14.11.2006
 - ohjelmatyöryhmän kokospöytäkirjat
 - SILMU ry rf:n perustamiskokospöytäkirja 9.1.2007
 - kuntien päätökset
 - alueen kartat
 - indikaattori ym. tiedot
 - tilastolliset liitteet

Mari Mäki-Kahma-Lahti tekee muutokset ohjelmaan edellä esitetyn mukaisesti.

Todettiin, että ohjelmatyöryhmä on saanut työnsä päätökseen ja luovuttaa tässä kokouksessa muokatun ohjelman SILMU ry rf:n hallitukselle.

6. Muut asiat

- Kehysten mahdollinen tarkistus ylöspäin: Esko Taanila kertoi keskustelusta Eero Uusitalon kanssa ja sen perusteella todettiin, että toistaiseksi asia ei aiheuta toimenpiteitä
- Merkittiin tiedoksi, että SILMU ry rf:n perusilmoitus on 30.1.2007 toimitettu Patentti- ja rekisterihallitukselle

7. Seuraava kokous

Ohjelmatyöryhmä on saanut työnsä päätökseen eikä ainakaan tässä vaiheessa ole tarpeellista sopia seuraavaa kokousta.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti ohjelmatyöryhmän jäseniä tehdystä työstä ja päätti kokouksen klo 14.00.

Veijo Peltola
puheenjohtaja

Tiina Kurki
sihteeri

SILMU ry rf hallitus vuonna 2007

Varsinaiset jäsenet

	Sukunimi	Etunimi	Ammatti	Suuralue/kunta		Taustayhteisö
1	Aitokari	Mia	Kyläasiamies	Loviisa/Pernaja		Yhteisö
2	Anttila	Minna	Maaseutusihiteeri	Loviisa/Artjärvi		Julkinen
3	Arola	Mats	Maaseutusihiteeri	Loviisa/Liljendal	J	Julkinen
4	Illman	Jörgen	Graafinen muotoilija	Loviisa/Lapinjärvi	Ä	Yksityinen
5	Kosunen-Krannila	Tarja	Maanviljelijäyrittäjä	Mäntsälä/Pornainen	S	Yksityinen
6	Liljeström	Christel	Maanviljelijä	Porvoo/Sipoo	E	pj. Julkinen
7	Peltola	Veijo	Maanviljelijä	Mäntsälä/Mäntsälä	N	Julkinen
8	Salminen	Hannu	Yksityisyrittäjä	Loviisa/Myrskylä		Yhteisö
9	Simola	Juha	Yksityisyrittäjä	Mäntsälä/Askola		Yksityinen
10	Ståhls	Marjut	Yksityisyrittäjä	Loviisa/Ruotsinpyhtää		Yksityinen

Varajäsenet

	Sukunimi	Etunimi	Ammatti	Suuralue/kunta		Taustayhteisö
1	Flinck	Patrik	Yksityisyrittäjä	Loviisa/Pernaja	V	Yksityinen
2	Jalonen	Jaakko	Projektipääällikkö	Porvoo/Porvoo	A	Julkinen
3	Laine	Harri	Maanviljelijä	Mäntsälä/Pornainen	R.	Yksityinen
4	Leiramo	Mauri	Maanviljelijä	Porvoo/Porvoo	J	Yhteisö
5	Lepola	Seppo	Maanviljelijä	Mäntsälä/Mäntsälä	Ä	Julkinen
6	Malmberg	Viola	Hallintosihteeri	Loviisa/Pernaja	S	Yhteisö
7	Nyström	Heikki	Yksityisyrittäjä	Mäntsälä/Askola	S	Yhteisö
8	Toura	Tuomo	Toiminnanjohtaja	Loviisa/Pukkila	E	Yksityinen
9	Åström	Christell	Ympäristösihteeri	Porvoo/Sipoo	N	Julkinen

Aika Maanantaina 19.2.2007 klo 17.00 – 19.50
 Paikka Sipoon Kuntala, Iso Kylätie 18, Sipoo
 Läsnä Mia Aitokari, Minna Anttila, Jörgen Illman, Tarja Kosunen-Krannila, Christel Liljeström pj, Hannu Salminen, Juha Simola, Harri Laine, Seppo Lepola, Heikki Nyström, Tuomo Toura, SAMPo ry:n toiminnanjohtaja Hannu Vaahtoranta ja Tiina Kurki siht.

1. Kokouksen avaus
 Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.10. Kokouksen läsnäolijat esittäytyivät.
2. Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
 Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)
 Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja 1/07.
4. Toimihenkilöiden valinta
 - Hallituksen sihteeriksi valittiin Tiina Kurki
 - Rahastonhoitajan valinta siirrettiin lähemmäksi toteutuksen alkua
5. Kokoustyöskentelyn hyvät käytännöt
 Päätettiin hallituksen kokouskäytännöstä seuraavaa:
 - kokouspöytäkirjakieli on suomi, mutta pöytäkirja käännetään tarvittaessa ruotsinkielelle
 - keskustelu kokouksissa mahdollista molemmilla kotimaisilla kielillä ja pyynnöstä käänös toiselle kielelle
 - kokouksista laaditaan laajennettu päätöspöytäkirja
 - keskusteluista laaditaan tarvittaessa erillinen muistio
 - pöytäkirjan jakelu sekä varsinaisille että varajäsenille
 - kuntiin lähetetään tarvittaessa pöytäkirjaotteet
 - pöytäkirja hyväksytään seuraavassa kokouksessa
 - tarvittaessa pöytäkirja tai erillinen pykälä tarkastetaan jo kokouksessa
 - kokouskutsu
 - seuraavasta kokouksesta päätetään pääsääntöisesti edellisessä kokouksessa
 - siitä informoidaan varsinaisille ja varajäsenille välittömästi sähköpostitse
 - kokouskutsu toimitetaan varsinaisille jäsenille sekä postitse että sähköpostilla
 - varajäsenille toimitetaan kokouskutsu sähköpostitse
 - varsinainen jäsen ilmoittaa esteestä suoraan varajäsenelle tai tarvittaessa sihteerin kautta
 - edellä mainittu käytäntö tarkistetaan vuoden sisällä
 - kokouksiin kutsutaan varsinaiset jäsenet, mutta jos esityslistalla on erikoislinjauksia tai kysymyksessä on työkokous, kokouksiin kutsutaan erillisellä päätöksellä myös varajäsenet
 - sähköpostikokoukset ovat mahdollisia, mutta niitä pyritään välttämään

- kokouspaikkaa vaihdellaan siten, että hallituksella on mahdollista tutustua koko toimialueeseen sekä hankkeisiin ja lisäksi molemmat toimistot voivat toimia kokouspaikkana
- jäsenille ja varajäsenille toimitetaan sähköpostitse tieto hallituksen kokoonpanosta sekä kuka on kenenkin varajäsen
- kuntiin tapahtuvasta raportoinnista sovitaan kuntayhteistyöryhmän tapaamisessa 23.2.2007 (tilaisuuteen kutsuttu kunnanjohtajat, maaseutusihteerit sekä ohjelmatyöryhmä)
- hallituksen sihteeri toimittaa kokouskutsut jäsenille
- kokouskutsun saavuttua osallistumista ei vahvisteta, mutta poissaolosta on ilmoitettava sihteerille
- hanke- sekä muiden asioiden esittelijät päätetään myöhemmin
- Hannu Vaahtorannalle annettiin tehtäväksi selvittää toimistojen välistä sähköistä yhteyttä
- jäsenten matkakorvauksista päätetään vuosikokouksessa
- Leader – ohjelman hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan kulut, jotka ovat syntyneet Leader – ohjelman toteutuksen aikana. Ennen toteutusajan alkua SILMU ry rf:n oman toiminnan kustannuksista vastaavat perustajayhdistykset

6. SILMU ry rf:n Maaseudun Leader- kehittämisohjelma 2007–2013 (liite 2)

SILMU ry rf:n perustajayhdistysten, Idässä Itää ry ja SAMPo ry, perustama ohjelmatyöryhmä on tehtävän antonsa mukaisesti laatinut yhteisen ohjelman sekä vastannut muistakin ohjelman yhdistämistehtävistä.

Ohjelmatyöryhmä on kokoontunut kolme kertaa ja nyt kokouksen käsittelyssä on sen IV ohjelmaversio. Ohjelma tulee olla Maa- ja metsätalousministeriössä viimeistään 1.3.2007.

Hallitus hyväksyi ohjelman seuraavin muutoksin ja lisäyksin:

- s. 3 viimeinen kappale: Mari Mäki-Kahma-Lahden nimi pois ja vain maininta työskentelytavasta
- s. 32 ja 34 korjaus nimeen ProAgria Uusimaa
- s. 34 Muut yhteistyötahot neljäs kappale: Toimivaa yhteistyötä jatketaan myös muiden alueviranomaisten kanssa, lähinnä Uudenmaan ympäristökeskuksen, Uudenmaan TE-keskuksen yritys-, työvoima- ja maaseutuosaston kalatalousyksikön sekä opetushallituksen ja museoviraston kanssa.
- s. 37 Toimisto viimeinen kappale: Yhdistys palkkaa toiminnan käynnistyttyä tarvittavan henkilöstön.
- s. 37 Kehittämishankkeet ja niiden valinta / Yrityshankkeiden valintakriteereihin vaikuttavat ensisijaisesti: viimeinen kohta ”yritystoiminnan merkitys paikallisella tasolla, eli yrityksen muu vaikutus kylän tai alueen elinvoimaisuuteen” siirrettiin ensimmäiseksi vaikka listalla ei ole priorisointijärjestystä
- ohjelmaan lisätään tarvittavat liitteet
- ohjelmaan lisätään tarvittaessa kuvia

Puheenjohtaja esitti lopuksi kiitokset ohjelmatyöryhmälle tehdystä työstä.

7. Tiedoksi

Merkittiin tiedoksi:

- Hallituksen jäsenille kohdennettu koulutustilaisuus järjestetään torstaina 1.3.2007 alkaen klo 9.00 Helsingissä Voimatalon auditoriossa, Malminkatu 16, 8. kerros (sijaitsee aivan Kampin metroaseman läheisyydessä) (liite 3). Ilmoittautumiset sihteerille viimeistään maanantaina 26.2.2007.
- Kuntayhteistyöpalaveri pidetään perjantaina 23.2.2007 Juornaankylän seuratalolla Askolassa.

8. Muita asioita

Hannu Vaahtoranta kertoi uuden ohjelman aikataulusta:

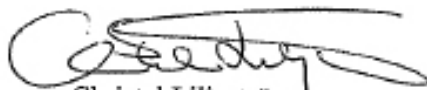
- SILMU ry rf:n Maaseudun Leader-kehittämissuunnitelma 2007–2013 on oltava ministeriössä viimeistään 1.3.2007
- syksyllä jätetyt toimintaryhmien ohjelmat on pisteytetty, loput pisteytetään maaliskuun aikana
- kehukset vahvistetaan myöhemmin
- säädökset toukokuun aikana
- toteutus alkaa aikaisintaan 1.7.2007

9. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään maanantaina 26.3.2007 klo 16.00 Liljendalissa / Bagarstugan.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.50.

Christel Liljeström
puheenjohtaja

Tiina Kurki
sihteeri

Tilasto 1. Tuotantoon jatkaneiden maatilojen keskimääräinen tulon muutos tuotantosuunnittain vuosina 1994–2002.

	%	€
Itä-Uusimaa		
• lypsykarjatalous	3,8	897
• viljanviljely	-8,3	-1 017
• muu kasvinviljely	-25,3	-4 468
• keskimäärin	-10,6	-1 654
Uusimaa		
• lypsykarjatalous	6,6	1 420
• viljanviljely	-7,4	-924
• muu kasvinviljely	-12,8	-2 265
• keskimäärin	-6,7	-986
Koko maa		
• lypsykarjatalous	29,4	5 309
• viljanviljely	-6,7	-595
• muu kasvinviljely	-3,6	-375
• keskimäärin	7,9	1 089

Lähde: Uudenmaan TE -keskus

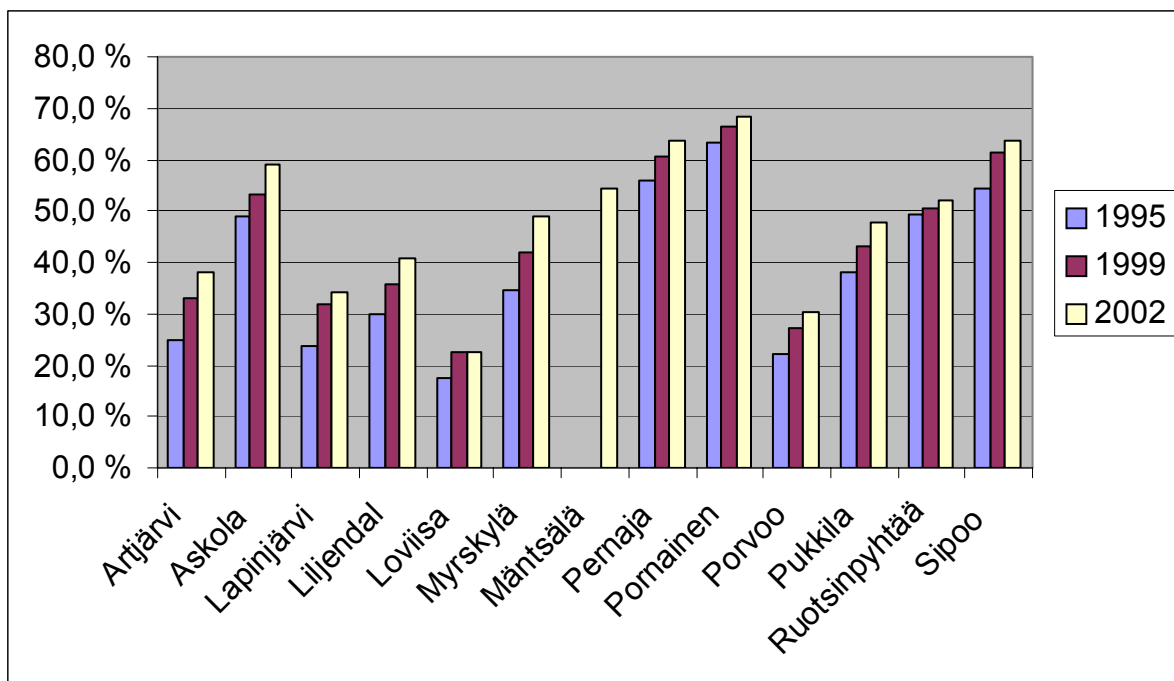
Tilasto 2. Viljelijöiden ja yhtymien osakkaiden työssäkäynti tilan ulkopuolella vuonna 2000.

	Päätoimisesti	Sivutoimisesti	Ei lainkaan
Artjärvi	25 %	18 %	57 %
Askola	31 %	19 %	51 %
Lapinjärvi	16 %	19 %	65 %
Liljendal	34 %	16 %	50 %
Loviisa	*	*	50 %
Myrskylä	27 %	19 %	54 %
Mäntsälä	27 %	19 %	46 %
Pernaja	29 %	26 %	45 %
Pornainen	49 %	14 %	37 %
Porvoo	35 %	22 %	43 %
Pukkila	19 %	27 %	54 %
Ruotsinpyhtää	32 %	21 %	47 %
Sipoo	46 %	16 %	38 %
Yhteensä	30 %	21 %	49 %
Koko maa	28 %	16 %	57 %

* ei tietoa

Lähde: TIKE, Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelu

Tilasto 3. Pendelöjien prosentuaalinen osuus työssäkävijöistä vuosina 1995, 1999 ja 2002.

Lähde: Itä-Uudenmaan liitto. Mäntsälän osalta tieto vuodelta 2003, lähde: Uudenmaan liitto.

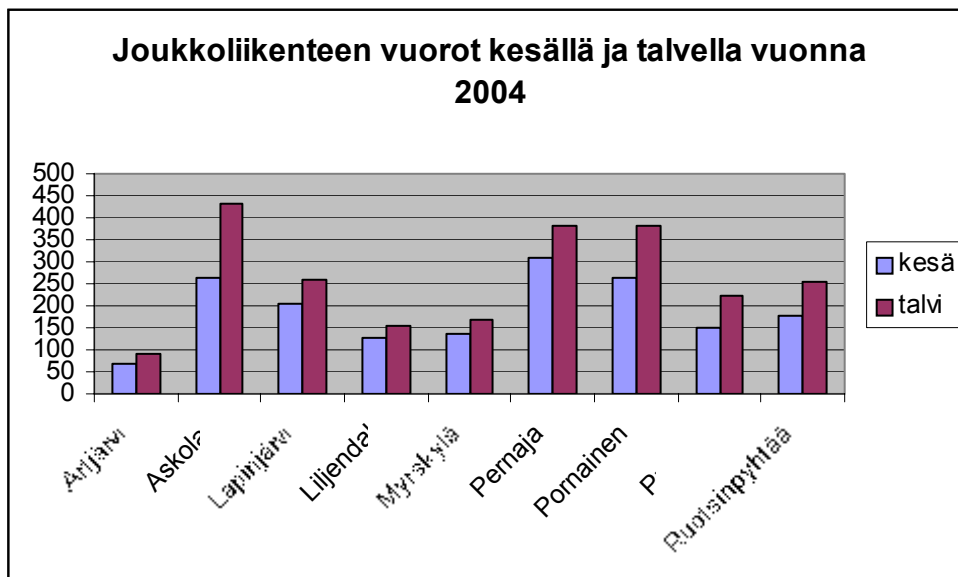
Tilasto 4. Väestön koulutusaste kunnittain sekä koko maassa vuonna 2005.

	Keskiasteen tutkinto (%)	Korkea-asteen tutkinto (%)
Artjärvi	34,8	11,3
Askola	40,2	18,7
Lapinjärvi	37,1	14,7
Liljendal	37,1	16,5
Loviisa	32,6	22,6
Myrskylä	38,1	15,4
Mäntsälä	38,1	21,4
Pernaja	33,6	19,3
Pornainen	39,4	21,4
Porvoo	34,5	27,4
Pukkila	39,4	16,2
Ruotsinpyhtää	36,0	16,6
Sipoo	32,2	32,3
Koko maa	38,0	25,4

Lähde: Tilastokeskus

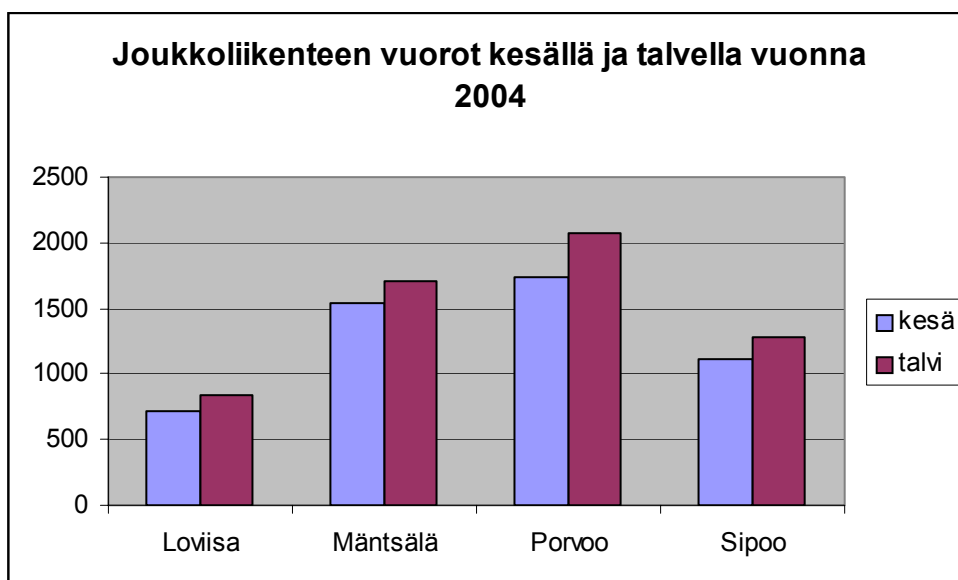
Tilasto 5. Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen vuorot viikossa vuonna 2004 toiminta-alueen kunnissa Artjärvi, Askola, Lapinjärvi, Liljendal, Myrskylä, Pernaja, Pornainen, Pukkila ja Ruotsinpyhtää.

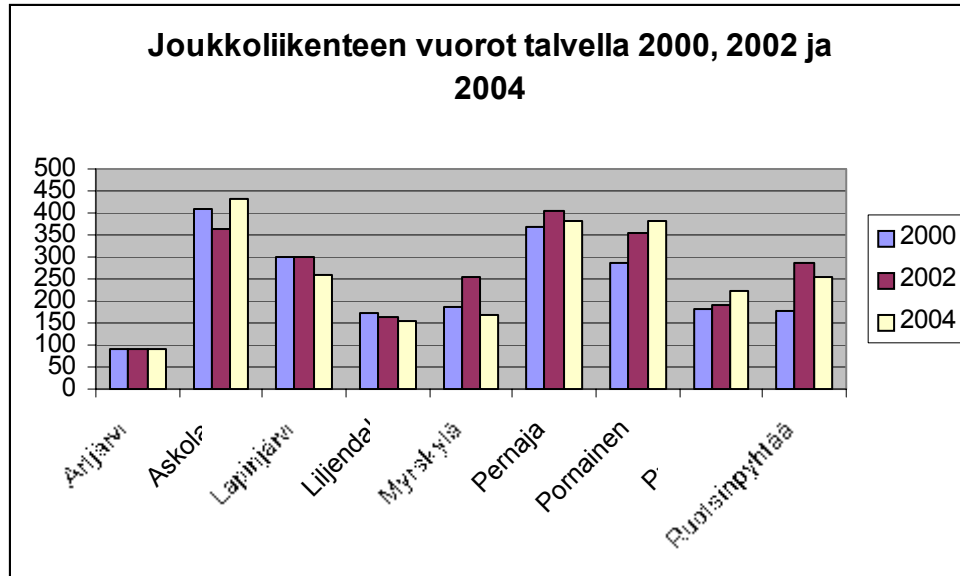
Lähde: Etelä-Suomen lääninhallitus

Joukkoliikenteen vuorot viikossa vuonna 2004 toiminta-alueen kunnissa Loviisa, Mäntsälä, Porvoo ja Sipoo.

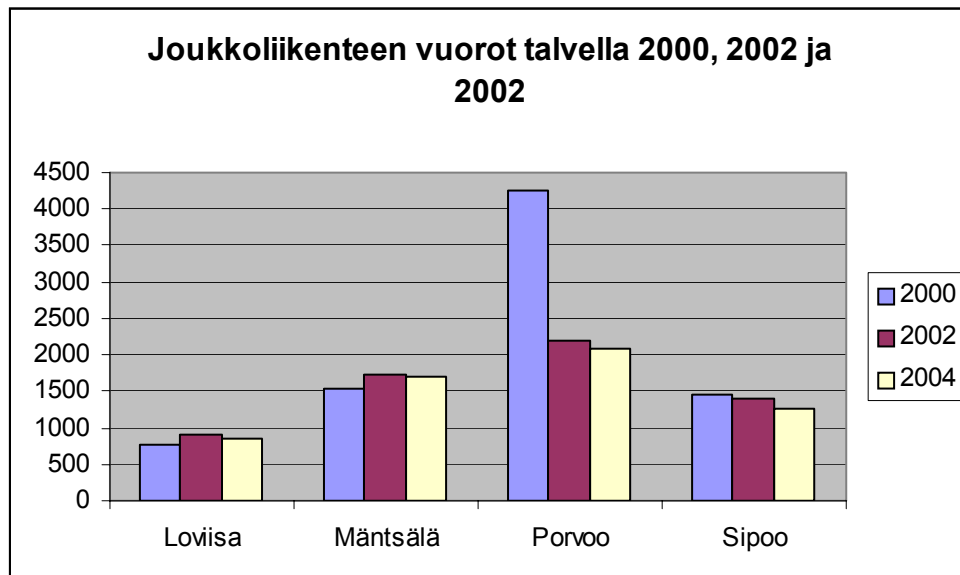
Lähde: Etelä-Suomen lääninhallitus

Joukkoliikenteen talvivuorot viikossa toiminta-alueen kunnissa Artjärvi, Askola, Lapinjärvi, Liljendal, Myrskylä, Pernaja, Pornainen, Pukkila ja Ruotsinpyhtää.

Lähde: Etelä-Suomen lääninhallitus

Joukkoliikenteen talvivuorot viikossa toiminta-alueen kunnissa Loviisa, Mäntsälä, Porvoo ja Sipoo.

Lähde: Etelä-Suomen lääninhallitus

Leader -rahoitus suuralueittain 2007-2013

SILMU ry*Hankkeet ja toiminta yhteensä*

Kunnat/suuralueet	Ohjel.väestö	Uudet %	Julkinen yht.	EU	Valtio	Kuntaosuus
Artjärvi	1 540	3.13 %	158 327.92	71 247.56	55 414.77	31 665.58
Lapinjärvi	2 937	4.99 %	252 414.16	113 586.37	88 344.96	50 482.83
Liljendal	1 465	3.04 %	153 775.36	69 198.91	53 821.38	30 755.07
Loviisa	7 381	5.71 %	288 834.64	129 975.59	101 092.12	57 766.93
Myrskylä	2 033	3.69 %	186 654.96	83 994.73	65 329.24	37 330.99
Pernaja	3 925	6.10 %	308 562.40	138 853.08	107 996.84	61 712.48
Pukkila	2 024	3.67 %	185 643.28	83 539.48	64 975.15	37 128.66
Ruotsinpyhtää	1 200	2.75 %	139 106.00	62 597.70	48 687.10	27 821.20
LOVIISAn suuralue	22 505	33.08 %	1 673 318.72	752 993.42	585 661.55	334 663.74
Askola	4 555	8.97 %	453 738.48	204 182.32	158 808.47	90 747.70
Mäntsälä	18 226	17.95 %	907 982.80	408 592.26	317 793.98	181 596.56
Pornainen	4 760	8.97 %	453 738.48	204 182.32	158 808.47	90 747.70
MÄNTSÄLÄn suuralue	27 541	35.89 %	1 815 459.76	816 956.89	635 410.92	363 091.95
Sipoo	16 000	13.28 %	671 755.52	302 289.98	235 114.43	134 351.10
Porvoo	22 000	17.75 %	897 866.00	404 039.70	314 253.10	179 573.20
PORVOOn suuralue	38 000	31.03 %	1 569 621.52	706 329.68	549 367.53	313 924.30
YHTEENSÄ	88 046	100.00 %	5 058 400.00	2 276 280.00	1 770 440.00	1 011 680.00

<i>Aika</i>	Perjantai 23.2.2007 klo 9.15-10.45
<i>Paikka</i>	Askolan Juornaankylän Nuorisoseuratalo, Myrskyläntie 1201, Askola
<i>Läsnä</i>	<p>Kimmo Kuparinen, kunnanjohtaja, Artjärven kunta Sari Mankinen, vt. kunnanjohtaja, Askolan kunta Peter Backman, kunnanjohtaja, Lapinjärven kunta Sam Vickholm, maaseutusihiteeri, Lapinjärven kunta Siv Mårtens, vt. kunnanjohtaja, Liljendahl kommun Olavi Kaleva, kaupunginjohtaja, Loviisan kaupunki Jouko Asuja, kunnanjohtaja, Myrskylän kunta Esko Kairessalo, kunnanjohtaja, Mäntsälän kunta Eero Laaksonen, maaseutuasiamies, Mäntsälän kunta Seija Marttila, vt. kunnanjohtaja, Pornaisten kunta Martin Söderlund, kehittämisspällikkö, Porvoon kaupunki Juha Myyryläinen, kunnanjohtaja, Pukkilan kunta Risto Nieminen, kunnanjohtaja, Ruotsinpyhtään kunta Jukka Lemmelä, maaseutusihiteeri, Ruotsinpyhtään kunta Christel Liljeström, puheenjohtaja, SILMU ry rf Juha Simola varapuheenjohtaja, SILMU ry rf / puheenjohtaja, SAMPo ry Veijo Peltola SILMU ry rf/ varapuheenjohtaja SAMPo ry Tarja Kosunen-Krannila, SILMU ry rf/ SAMPo ry Esko Taanila, toiminnanjohtaja, Idässä Itää ry Hannu Vaahtoranta, toiminnanjohtaja, SAMPo ry</p>

1. Kokouksen avaus

Ohjelmatyöryhmän puheenjohtaja Veijo Peltola avasi kuntayhteistyökokouksen klo 9.15. Hän kertasi lyhyesti uuden yhdistyksen perustamiseen ja ohjelmien yhteensovittamiseen johtaneet tapahtumat ja toivotti sekä kuntien että toimintaryhmien edustajat tervetulleiksi.

2. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta

Kokous kutsui puheenjohtajaksi Christel Liljeströmin ja sihteeriksi Tarja Kosunen-Krannilan.

3. Läsnäolijat ja esittely

Läsnäolijat esittelivät lyhyesti itsensä sekä edustamansa yhteisön.

4. Kaksi tarinaa: Toiminnanjohtajat esittelevät edellisen kauden toimintaryhmien tilannetta

Hannu Vaahtoranta kertasi SAMPo ry:n kymmenvuotista toimintaa ja toiminta-aluetta edellisillä ohjelmakausilla. Hän totesi uuden ohjelmakauden luovan hyvät edellytykset laajemmalle alueen kehittämistoiminnalle Leader-rahoitusvälineen kattaessa koko Suomen.

Esko Taanila totesi muutoksen edellisen kauden toiminta-alueessa ohjautuneen pitkälti kielikysymyksestä. Idässä Itää ry perustettiin vuonna 2000. Hän näki uuden yhdistyksen SILMU ry rf alueen ja asukaspuhjan muodostavan hyvän, riittävän laajan ja vahvan toiminta-alueen kehittämistyölle. Yhdistyminen mahdollistaa rahoituksen jatkumisen vuosina 2007-2013. Uuden ohjelmakauden hän totesi tuovan haasteita ja uusia mahdollisuuksia ja totesi toimintaryhmytyön olevan riippuvainen yhteistyöstä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Christel Liljeström totesi SILMU ry rf toiminnan jatkuvan edellisten toimintaryhmien tekemän työn pohjalta. Suuralueet Mäntsälä, Porvoo ja Loviisa kuntineen on otettu

erityispiirteinen huomioon, mutta uuden toimintaryhmän toimintaa ja hankkeita arvioidaan koko alueen kokonaisuus huomioon ottaen. Ohjelman linjauksissa pyritään kunnioittamaan vanhaa, mutta tuomaan mukaan myös uutta mm. yritystoiminnan tukemisen kautta.

5. SILMU ry rf:n Maaseudun Leader- kehittämisohjelma 2007-2013

SILMU ry rf:n perustajayhdistysten, Idässä Itää ry ja SAMPo ry, perustama ohjelmatyöryhmä on koostanut yhteisen kehittämisohjelman, joka on hyväksytty SILMU ry rf:n hallituksen kokouksessa 19.2.2007. Ohjelma tulee jättää maa- ja metsätalousministeriöön 1.3.2007 mennessä. Mahdollisesti ohjelman hyväksyminen ja kehykset voivat olla tiedossa maaliskuussa 2007. Varsinainen ohjelman toteutus pääsee alkamaan aikaisintaan 1.7.2007.

SILMU ry rf ohjelma on kolmas versio alueen Leader-ohjelmaksi ja näin ollen viimeisin ohjelmaproessi on kattanut enimmäkseen hallinnointiin ja uuden alueen kuvaukseen liittyntä työtä, varsinaisen toimeenpano-osan pysyessä edellisten yhdistysten laatimien substanssiosien mukaisena. Näin alueen erityispiirteet on saatu parhaiten esille. Pohjana olleet ohjelmat olivat lähtökohdiltaan hyvin erilaiset, mutta lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisina sisällöltään hyvin samankaltaiset. SILMU ry rf:n ohjelma on riittävän laajasti kirjoitettu ja mahdollistaa alueen kunnissa tarpeellisenä nähdyn kehittämistoiminnan toteuttamisen. Toimintatavat ja yksityiskohdat muotoutuvat ohjelmakauden aikana ja siihen liittyvät päätökset tehdään rahoituskehityksen vahvistuttua.

Ohjelmakauden 2007-2013 haettuun rahoituskehitykseen sekä alueen kuntatuen jakautumiseen liittyvät ohjelmataulukot herättivät keskustelua kehittämistoimien jakautumisesta eri toimintalinjojen osalta. Todettiin tuottavuuden ja työllistämisen olevan keskeisiä tavoitteita hankkeiden rahoittamisessa, mutta kylien aktiivisuuden ja toimintaedellytysten parantumisen luovan uusia mahdollisuuksia ja pohjaa myös yritystoiminnalle. Kylien merkitys SILMU-alueella nähtiin keskeisenä myös tulevaisuudessa. Yritysrahoituksen todettiin olevan ohjelmassa mukana niin vahvasti kuin se on ollut mahdollista.

Kehityksen mukaisen hankerahoituksen kuntakohtaisella seurannalla pyritään varmistamaan alueellinen tasapaino. Todettiin tavoitteena olevan rahoituksen täysimääräisen käytön varmistaminen SILMU-alueella. Kuntien yhteistyöryhmässä voidaan yhteisesti sopia tarvittaessa kehysten muutoksista, mutta ensisijaisesti kiinnitetään huomiota hankeaktivointiin kunnissa tai alueilla, joiden kehys ei näytä toteutuvan suunnitellun mukaisesti.

Haasteina uuden ohjelman toteutuksessa nousivat esille myös hankkeiden hallinnointiin ja byrokratian helpottamiseen liittyvät toimet sekä uudistava ja innovatiivinen ote kehittämistoiminnassa.

6. Muut yhteistyöasiat

Kuntayhteistyöryhmän tapaaminen kerran vuodessa nähtiin riittävänä. Tarvittaessa voidaan kokoontua myös suuralueittain. SILMU ry rf kerää kunnilta toimintaryhmäyhteys henkilöiden tiedot. SILMU ry rf:n hallituksessa (1+9) on edustus suuralueittain, jolloin kuntien yhteys henkilöiden merkitys korostuu tiedonkulun onnistumisessa.

Kuntakohtaiset tiedotustilaisuudet järjestetään ohjelman hyväksymisen ja rahoituskehysten vahvistamisen jälkeen. Kuntiin lähetetään myös info-paketit, jotka sisältävät painotuoreen ohjelman lisäksi tietoa hanketoiminnan käynnistämisestä uuden kauden alkaessa.

Käydyin keskustelun päätteeksi kuntayhteistyöryhmä päätti yksimielisesti hyväksyä SILMU ry rf Maaseudun Leader-kehittämisohjelman 2007-2013 lähetettäväksi maa- ja metsätalousministeriöön.

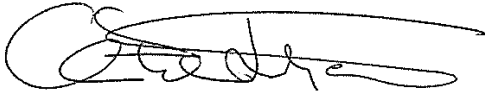
Sovittiin kuntien toimittavan ohjelman liitteeksi vaadittavat kuntien päätöspöytäkirjat kuntakohtaisen käsittelyn aikataulun mukaan.

7. Seuraava kokous

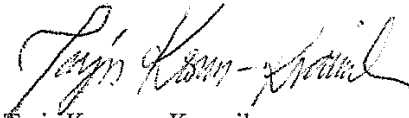
Ajankohtaa ei vielä sovittu.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.45.

Christel Liljeström
puheenjohtaja

Tarja Kosunen-Krannila
sihteeri

SILMU ry rf
Säännöt

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on Maaseudun kehittämissyhdistys - Landsbygdens utvecklingsförening SILMU ry rf ja sen kotipaikka on Liljendal. Yhdistys on suomen- ja ruotsinkielinen. Yhdistyksestä käytetään nimeä SILMU ry rf.

Yhdistyksen toimialueena on Artjärven, Askolan, Lapinjärven, Liljendalin, Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän, Pernajan, Pornaisten, Porvoon, Pukkilan, Ruotsinpyhtään ja Sipoon kunnat käsittävä alue.

2 § Tarkoitus ja toimintamuodot

Yhdistyksen tarkoituksena on kannustaa maaseudun asukkaita yhteistyöhön alueensa kehittämiseksi ja maaseudun säilyttämiseksi elinvoimaisena, lisätä maaseudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja kokemusten vaihtoa eri maaseutualueiden välillä kansainvälinen työ mukaan lukien sekä kehittää alueen maaseudun henkistä ja yleistä taloudellista toimeliaisuutta pyrkien luomaan edellytyksiä työllisyydelle.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

- 1. toimii yhteistyössä asukkaiden, yritysten, yhteisöjen ja muiden organisaatioiden kanssa,*
- 2. on mukana toteuttamassa paikallisia maaseudun kehittämissuunnitelmia edellä mainitulla alueella,*
- 3. laatii ja toteuttaa kehittämissuunnitelmia,*
- 4. järjestää alueellaan koulutus-, neuvonta- ja tiedotustilaisuuksia,*
- 5. toimii maaseudun kehittämissasioissa jäsentensä yhteistyöelimenä,*
- 6. tekee aloitteita eri viranomaisille,*
- 7. harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa sekä*
- 8. tekee selvityksiä maaseudun kehittämiseen liittyvistä toimenpiteistä.*

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi ottaa vastaan avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja, omistaa toimintaansa varten tarpeellista kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä toimeenpanna asianmukaisen luvan saatuaan arpajaisia ja rahankeräyksiä.

3 § Jäsenet

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä jokainen, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt.

Kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa.

Kaikki jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus.

4 § Jäsenen eroaminen ja erottaminen

Jäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle tai puheenjohtajalle tai ilmoittamalla siitä yhdistyksen kokouksen pöytäkirjaan.

Hallitus voi erottaa jäsenen yhdistyksestä, jos jäsen on jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on yhdistykseen liittämällä sitoutunut tai on menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä tai ei enää täytä laissa taikka yhdistyksen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

5 § Liittymis- ja jäsenmaksut

Jäseniltä perittävän liittymismaksun ja vuotuisen jäsenmaksun suuruudesta päättää vuosikokous.

6 § Hallitus

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu yhdistyksen vuosikokouksessa valitut puheenjohtaja ja 9-12 varsinaista jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen jäsenet tulee valita siten, että he edustavat tasapuolisesti toiminta-alueita. Jäsenten tulee myös edustaa tasapuolisesti toiminta-alueen julkista tahoa, yrittäjiä ja yhdistyksiä sekä yksityisiä henkilöitä.

Hallituksen puheenjohtajan yhdistyksen vuosikokouksesta alkava toimikausi on yksi (1) vuotta.

Hallituksen varsinaisten jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten yhdistyksen vuosikokouksesta alkava toimikausi on kolme (3) vuotta. Hallituksen varsinaiset jäsenet ja varajäsenet voidaan valita enintään yhdelle (1) peräkkäiselle toimikaudelle.

Ensimmäisenä toimintavuonna kuitenkin kolmannes (1/3) hallituksen varsinaisista jäsenistä valitaan arvalla yhdeksi (1) kalenterivuodeksi, samaten toisena vuotena eroaa arvan mukaan kolmannes (1/3) alkuperäisestä hallituksen jäsenistä. Kolmannes arvotaan jäsenten viiteryhmittäin. Mitä edellä on sanottu varsinaisista jäsenistä, koskee myös varajäseniä.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan, sekä ottaa keskuudestaan tai ulkopuoleltaan sihteerin, rahastonhoitajan ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta tai kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä tietyn asian käsittelemiseksi vaatii.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä on läsnä. Äänestykset ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

Hallitus pitää kokouksistaan pöytäkirjaa.

7 § Nimenkirjoittajat

Yhdistyksen nimen kirjoittaa hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Hallitus voi antaa nimenkirjoitusoikeuden nimeämilleen henkilöille.

8 § Tilikausi ja tilintarkastus

Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen vuosikertomus on annettava tilintarkastajille viimeistään kolme (3) viikkoa ennen vuosikokousta. Tilintarkastajien tulee antaa kirjallinen lausuntonsa hallitukselle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen vuosikokousta.

9 § Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen vuosikokous pidetään hallituksen määräämänä aikana tammi-huhtikuussa.

Ylimääräinen kokous pidetään, kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun kymmenesosa (1/10) yhdistyksen jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatii. Kokous on pidettävä 30 päivän kuluessa vaatimuksen esittämisestä.

Yhdistyksen kokouksissa on jokaisella jäsenellä yksi (1) ääni, lukuun ottamatta kannattavaa jäsentä, jolla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Yhdistyksen kokouksen päätökseksi tulee, ellei säännöissä ole toisin määrätty, se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänestykset ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni, vaaleissa kuitenkin arpa.

10 § Yhdistyksen kokousten koollekutsuminen

Hallituksen on kutsuttava yhdistyksen kokoukset koolle vähintään seitsemän (7) vuorokautta ennen kokousta jäsenille postitetuilla kirjeillä tai lehti-ilmoituksella.

11 § Vuosikokous

Käsiteltävä seuraavat asiat:

- 1. Kokouksen avaus*
- 2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri ja kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi (2) ääntenlaskijaa*
- 3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus*
- 4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys*
- 5. Esitetään tilinpäätös, hallituksen vuosikertomus ja tilintarkastajien lausunto*
- 6. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille*
- 7. Vahvistetaan toimintasuunnitelma ja talousarvio*
- 8. Päätetään liittymis- ja jäsenmaksun suuruus*
- 9. Päätetään hallituksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten palkkioista seuraavaksi kalenterivuodeksi*
- 10. Valitaan hallituksen puheenjohtaja*
- 11. Valitaan hallituksen varsinaiset ja varajäsenet erovuoroisten tilalle*
- 12. Valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa ja heille varatilintarkastajat*
- 13. Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat*
- 14. Kokouksen päättäminen*

Mikäli yhdistyksen jäsen haluaa saada jonkin asian yhdistyksen vuosikokouksen käsiteltäväksi, on hänen ilmoitettava siitä kirjallisesti hallitukselle niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

12 § Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen

Muutoksia näihin sääntöihin voidaan tehdä ainoastaan yhdistyksen kokouksessa. Muutosehdotuksen on tällöin hyväksytyksi tullakseen saatava vähintään kolme neljäsosaa (3/4) annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta.

Yhdistyksen purkautuessa käytetään yhdistyksen varat yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Yhdistyksen tullessa lakkautetuksi käytetään sen varat samaan tarkoitukseen

TOIMINTAA KUVAAVIA INDIKAATTOREITA

ULKOISET**SISÄISET****HAKEMUSTEN LUKUMÄÄRÄ**

- hankeideoiden lukumäärä
- rauenneet ja hylätyt hankkeet

JÄSENET JA VUOSIKOKOUSOSALLISTUJAT

- yksityiset
- naiset / miehet
- nuoret
- yhteisöt

HANKETOIMIJAT

- hankehakijoita
- hankkeita / toimijoita
- suunnitteluun käytetty aika (h)
- suunnittelussa mukana olleet (hlö)
- aika hankeideasta toteutukseen
- hanketoimijoiden yhteisöjen jäsenmäärä

HALLITUSTYÖSKENTELEY

- hallituksen kokouksia
- osallistuminen kokouksiin (%)
- hallituksen sidosryhmäkontaktit
- hallitustyöskentelyvuodet

HANKEKÄSITTELY

- käsittelyaika (vrk)
- hakemuksesta päätökseen (vrk)
- henkilökohtaisia tapaamisia / hanke

TOIMIHENKILÖT

- työntekijöitä
- htv

RAHOITUS

- hankkeiden hyväksytyt kustannukset
- tuki keskimäärin
- tukiaste
- julkinen tuki yhteensä
- EU / valtio

SIDOSRYHMÄTAPAAMISET

- kunnat
- toimintaryhmät
- TE -keskus
- maakunnat
- ministeriöt
- muut

KUNNAT

- hallinnon kulut
- hankkeen yksityinen rahoitus keskimäärin
- ulkopuolisen rahoituksen osus
- luontoissuoritukset (€)

TIEDOTTAMINEN

- tiedotus- ja neuvontatilaisuuksia
- artikkeleita paikallislehdissä
- televisio- ja radiohaastattelut
- seminaareja
- työryhmiä
- kävijöitä www-sivuilla

HANKETYYPIT

- toimintalinjoittain
- hanketyypeittäin

KOULUTUS

- hallituskoulutukseen osallistuneita
- toimihenkilöiden koulutus

TARKASTUKSET

- hallinnolliset
- hankkeiden

ARVIOINNIT

- itsearvioinnit
 - ulkopuolisen tekemät arvioinnit
 - kehityskeskustelut
 - työryhmät
-

TOIMINNAN TULOSTEN INDIKAATTOREITA

TYÖPAIKAT yhteensä (htv)

- uudet
- uudistetut
- hankkeiden aikaiset

YRITYKSET

- uudet

SUUNNITELMAT

- ympäristönhoitosuunnitelmat
- kylien maisemanhoitosuunnitelmat
- kyläsuunnitelmat

ALUEELLE JÄÄVÄ OSUUS TUESTA (%)

- kokonaiskustannukset
- paikalliset urakoitsijat ja toimijat

RAKENNUSKOHTEET yhteensä

- kunnostetut
- säilytetyt
- uudet

TALKOOTYÖ yhteensä

- hankkeessa hyväksytyt talkootyötunnit
- toteutuneet talkootyötunnit
- talkoisiin osallistuneita henkilöitä
- talkoisiin osallistuneita yhteisöjä

VERKOSTOT JA TOIMINTAMALLIT

- uudet
- uudistetut
- toteutettavuusselvitykset
- palvelut

JULKAISUT

- kirjalliset
- sähköiset
- muut

TAPAHTUMAT

- seminaarit, messut, jne.
 - koulutus- ja neuvontatilaisuudet
 - esitykset, konsertit, jne.
-

TOIMINNAN MENESTYSTEKIJÖITÄ**Maaseudun kehittämissyhdystys - Landsbygdens utvecklingsförening SILMU ry rf****ULKOISET**

Sidosryhmäyhteistyö

- Yhteiset tavoitteet maaseudun kehittämisessä
- Hankkeiden käsittelyn sujuva "hallintoketju"
- Luotettavuus resurssien kohdentamisessa
- Aktiivinen molemminpuolinen tiedonkulku
- Vakiintuneet yhteistyömuodot
- Henkilökohtaiset kontaktit

Hanketoiminta

- Yksilöllinen, palveleva neuvonta
- Hankekäsittelyn sujuvuus
- Toimiva yhteys paikallistoimijoihin
- Selkeät kehittämistavoitteet
- Kustannustehokkuus resurssien käytössä
- Aktiivinen seuranta

Tiedottaminen

- Paikallinen tunnettuus
- Positiivinen julkisuus
- Helppo lähestyttävyyys
- Näkyvyys paikallistiedotusvälineissä
- Hankkeiden oma aktiivinen tiedotus
- Toiminnan avoimuus

SISÄISET

Toimihenkilöt

- Yhteiset, selkeät tavoitteet
- Aktiiviset toimijat
- Sitoutuneet toimijat
- Asiantuntevat toimijat
- Tarkoituksenmukainen työnjako
- Tehokas sisäinen viestintä

Toimintaympäristö

- Monialaisuus ja laaja-alaisuus
- Hyvä ilmapiiri
- Paikallistuntemus
- Luotettavuus
- Motivoituneisuus
- Henkilöstön hyvinvointi

Artjärvi
Artsjö

Askola

Lapinjärvi
Lapträsk

Liljendal

Loviisa
Lovisa

Myrskylä
Mörskom

Mäntsälä

Pernaja
Pernå

Pornainen
Borgnäs

Porvoo
Borgå

Pukkila

Ruotsinpyhtää
Strömfors

Sipoo
Sibbo

